

Mersin Girişimcilik Ekosistemi
Stratejisi ve Eylem Planı
(2024 - 2028)

MERSİN GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

2024 - 2028

This project is funded by the European Union.
Bu proje Avrupa Birliği tarafından finanse edilmektedir.

**"Girişimcilik,
hayal etmenin gücü, eyleme geçmenin cesareti ve dayanıklılığın
inancıyla büyür."**

İLETİşİM

Bahçelievler Mah. 1. Cadde 71 A/19 Aydoğan Apt. Kat: 7
No:22 Yenişehir-Mersin
Telefon: 0532 353 60 85
E-posta: mersinmergad@gmail.com

OCAK 2024

İÇİNDEKİLER

HAKLAR BEYANI.....	4
SUNUŞ	5
KISALTMALAR DİZİNİ	7
TANIMLAR	8
TABLolar DİZİNİ	9
ŞEKİLLER DİZİNİ	10
BİR BAKIŞTA MERSİN GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI	11
BÖLÜM 1: MERSİN GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI HAZIRLIK SÜRECİ	25
1.1. AMAÇ VE KAPSAM	26
1.2. YÖNTEM VE SÜREÇ	27
BÖLÜM 2: MEVCUT DURUM ANALİZİ	29
2.1. GİRİŞİMCİ/GİRİŞİMCİLİK TANIMI VE MERSİN GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİ HEDEF KİTLESİ.....	30
2.2. DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE GİRİŞİMCİLİĞİN MEVCUT DURUMU	32
2.2.1. Avrupa Birliği'nde Girişimcilik Politikaları	32
2.2.2. Diğer Ülkelerdeki Girişimcilik Politikaları	34
2.2.3. Türkiye'de Girişimcilik Politikaları	35
2.2.4. Türkiye'de KOBİ Girişim İstatistikleri	36
2.2.5. Türkiye'de Üst Politika Belgeleri	42
2.2.5.1. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)	42
2.2.5.2. Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi	45
2.2.6. Türkiye'de Girişimcilik Eğitimleri	46
2.2.7. Türkiye'de Girişimcilere Yönelik Finansmana Erişim Destekleri	47
2.3. MERSİN'İN GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİ ÇERÇEVE KOŞULLARI.....	49
2.3.1. Coğrafi Konum	49
2.3.2. Nüfus	49
2.3.3. İstihdam	50
2.3.4. Ticaret	52
2.3.5. Altyapı Yatırımları ve Sağlanan Destekler	54
2.4. PAYDAŞ ANALİZİ	56
2.5. PESTEL ANALİZİ	59
2.5. GZFT ANALİZİ.....	63
2.5.1. Güçlü Yönler	63
2.5.2. Zayıf Yönler	64
2.5.3. Fırsatlar	66
2.5.4. Tehditler	67

BÖLÜM 3: GELECEĞE BAKIş.....	70
3.1. MİSYON.....	71
3.2. VİZYON	71
3.3. TEMEL DEĞERLER	71
BÖLÜM 4: STRATEJİ GELİşTİRME	72
4.1. STRATEJİK AMAÇ 1: GİRİşİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAşTIRILMASI.....	73
4.2. STRATEJİK AMAÇ 2: ALTYAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ	79
4.3. STRATEJİK AMAÇ 3: FİNANSAL DESTEK VE YATIRIM OLANAKLARININ ARTIRILMASI	84
4.4. STRATEJİK AMAÇ 4: EĞİTİM VE YETENEK GELİşTİRME FIRSATLARININ ARTIRILMASI	88
4.5. STRATEJİK AMAÇ 5: İş BİRLİĞİ VE AĞ OLUşTURMA FIRSATLARININ ARTIRILMASI	94
4.6. STRATEJİK AMAÇ 6: YEREL EKOSİSTEMİN TANITIMI VE MARKALAşTIRMA	100
4.7. HEDEF RİSKLERİ VE KONTROL FAALİYETLERİ	103
BÖLÜM 5: İZLEME VE DEĞERLENDİRME.....	115

HAKLAR BEYANI

Bu plan, Mersin'de girişimcilik kültürünü yaygınlaştırmak, güçlü bir ekosistem oluşturmak ve girişimciliği geliştirmek için; misyonu, vizyonu, temel değerleri belirlemek; uzun vadeli stratejik amaç ve hedefleri tanımlamak, belirlenen stratejiyi uygulamak için atılacak adımları tespit edip performansı izlemek ve değerlendirmek için bir çerçeve sağlamak amacıyla hazırlanmıştır. Planda yer alan bilgi ve analizler planın hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak girişimcilik ekosistemi paydaşlarını yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Planda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden ne koşulda olursa olsun bu plan hizmet gördüğü çerçevenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle bu planda yer alan bilgiler, Mersin Geliştirme ve Araştırma Derneği'nin (MERGAD) izni olmaksızın hiçbir şekilde kopyalanamaz ve çoğaltılamaz.

Bu stratejik plan Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) tarafından, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile yürütölen ENHANCER Projesinin alt hibe projesi olan Mersin'de Sürdürölebilir Girişimcilik Ağı Diyaloğunun Kurulması Projesi kapsamında hazırlanmış olup Avrupa Birliği'nin görüşlerini yansıtmamaktadır. İçerik tamamıyla Mersin Geliştirme ve Araştırma Derneği'nin sorumluluğu altındadır.

SUNUş

Değerli Mersinliler,

Mersin'de Sürdürülebilir Girişimcilik Ağı Diyaloğunun Kurulması Projesi, Avrupa Birliği tarafından finanse edilen ve Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) tarafından, T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile yürütölen ENHANCER Projesi kapsamında uygulanmaktadır. Mersin Geliştirme ve Araştırma Derneği'nin (MERGAD) koordinatörlüğünde uygulanan bu projede, Mersin Valiliği ve Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi iştirakçi kurumlar olarak yer almaktadır.

Projenin genel amacı, Türkiye'de Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin ve Ev Sahibi Toplulukların ekonomik kalkınma ve istihdam sorunlarının çözümlüne katkıda bulunmak için girişimcilik bilincini ve becerilerini artırmak ve girişimcilik ekosistemi kurum ve mekanizmalarının güçlendirilmesini desteklemektir.

Projenin özel hedefleri ise şunlardır: (I) Mersin'de geçici koruma sağlanan Suriyelilere ve ev sahibi topluma hizmet eden girişimcilik ekosistem aktörlerinin daha iyi hizmetler sunması için temel becerilerini ve yumuşak becerilerini güçlendirmek, (II) Mersin girişimcilik ekosistemini Kamu-STK-Özel Sektör işbirliğini sağlayarak Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar için daha erişilebilir ve tanınır hale getirmek amacıyla Mersin'de mentorluk sistemi kurmak (III) Yerel halk arasında girişimciliğe karşı olumlu bir algı ve tutum geliştirmek.

Yukarıda belirtilen özel hedeflere ulaşmak için bir dizi faaliyetin gerçekteşceği bu projede temel faaliyetlerden biri olan “Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı” hazırlanmıştır.

Bugün, Mersin'in geleceğini şekillendirecek olan girişimcilik ekosisteminin önemini vurgulamaktan gurur duyuyoruz. Mersin, tarih boyunca dinamik ve çeşitli bir kültörel mirasa sahip olmuştur ve şimdi de bu mirası, girişimcilik ve yenilikçilik ruhuyla birleştirmek için bir fırsatla karşı karşıyadır.

Mersin'in 2024-2028 yıllarını kapsayan 5 yıllık Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı, kentin sınırlarını aşan bir vizyonu temsil ediyor. Bu plan, Mersin'in potansiyelini maksimize etmek, yerel ekonomiyi canlandırmak ve toplumumuzun refahını artırmak için bir çerçeve sunuyor. Ancak daha da önemlisi, bu plan, girişimcilerimizin ve yenilikçilerimizin önündeki engelleri azaltmak ve onları desteklemek için somut adımlar içeriyor.

Mersin'in girişimcilik ekosistemi, genç ve dinamik nüfusuyla, coğrafi konumuyla ve çeşitli sektörlerdeki potansiyeliyle benzersizdir. Bu strateji ve eylem planı, bu potansiyeli harekete geçirmeyi, yerel girişimcileri desteklemeyi, yenilikçi fikirleri teşvik etmeyi ve girişimcilik kültürünü yaymayı amaçlamaktadır.

Bizler, Mersin'in geleceğini şekillendirecek olan girişimcilerin başarısının, sadece onları değil, aynı zamanda kentimizi ve toplumumuzu da güçlendireceğine inanıyoruz. Bu strateji ve eylem planı, hep birlikte hareket ederek, işbirliği içinde çalışarak ve cesur adımlar atarak Mersin'i daha güçlü, daha rekabetçi ve daha sürdürülebilir bir geleceğe taşıyacak.

Bu planın hayata geçirilmesinde rol alan herkese teşekkür ediyor ve Mersin'in girişimcilik ekosistemini güçlendirmek için birlikte çalışmayı dört gözle bekliyoruz.

***Saygılarımızla,
MERGAD Yönetim Kurulu***

KISALTMALAR DİZİNİ

AR-GE	: Araştırma – Geliştirme
B2B	: Business to business / işletmeden işletmeye
B2C	: Business to consumer / işletmeden tüketickiye
BKY	: Bireysel Katılım Yatırımcısı
ÇKA	: Çukurova Kalkınma Ajansı
GSYF	: Girişim Sermayesi Yatırım Fonu
GZFT	: Güçlü Yönler, Zayıf Yönler, Fırsatlar ve Tehditler
ICMPD	: Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi
KOBİ	: Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletme
KOSGEB	: Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı
MERGAD	: Mersin Geliştirme ve Araştırma Derneğı
MÜSİAD	: Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneğı
OECD	: Ekonomik İşbirliğı ve Kalkınma Teşkilatı
PESTEL	: Politik, Ekonomik, Sosyokültürel, Teknolojik, Çevresel ve Yasal Analiz
SEM	: Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi
STK	: Sivil Toplum Kuruluşu
TEU	:Yirmi ayak eşdeğeri birimi, kargo kapasitesi bir kesin olmayan konteyner terminallerinin kapasitesini tanımlamak için kullanılan bir birimdir.
TİSİAD	: Türkiye Irak Sanayicileri ve İş İnsanları Derneğı
TKDK	: Tarım ve Kırsal Kalkınmayı Destekleme Kurumu
TURAB	: Türk ve Arap Ülkeleri İş İnsanları Derneğı
TÜBİTAK	: Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu
YÖK	: Yükseköğretim Kurulu

TANIMLAR

Eylem Planı: Stratejik planının uygulanmasına yönelik faaliyetleri, bu faaliyetlerden sorumlu ve ilgili birimler ile bu faaliyetlerin başlangıç ve bitiş tarihlerini içeren plandır.

Faaliyet: Belirli bir amaca ve hedefe yönelen, bir bütünlük oluşturan, yönetilebilir ve bütçelendirilebilir üretim veya hizmetlerdir.

Girişimcilik Ekosistemi: Girişimcilik faaliyetlerini desteklemek için oluşturulan altyapı, kaynaklar, kuruluşlar, kurumlar, politikalar ve kültürel faktörlerin bir araya gelmesiyle oluşan kompleks bir yapıdır.

GZFT (SWOT) Analizi: Bir kuruluşun, projenin veya herhangi durumun içsel güçlü ve zayıf yönleri ile dışsal fırsatlarını ve tehditlerini belirlemek için kullanılan bir stratejik planlama aracıdır.

Hedef Kartı: Amaç ve hedef ifadeleri ile performans göstergelerini, gösterge değerlerini, göstergelerin hedefe etkisini, sorumlu ve iş birliği yapılacak birimleri, riskleri, stratejileri, tespitler ve ihtiyaçları içeren karttır.

Performans Göstergesi: Stratejik planda hedeflere ulaşma derecesini değerlendirmek için kullanılan araçlardır. Performans göstergeleri genellikle nicel verilere dayanır ve belirli bir zaman diliminde belirli bir sonuç elde etme derecesini ölçmek için kullanılır.

PESTEL Analizi: Bir organizasyonun veya bir proje planının faaliyet gösterdiği veya etkileşimde bulunduğu dış çevresindeki unsurları değerlendirmek için kullanılan bir stratejik analiz aracıdır. PESTEL, politik, ekonomik, sosyokültürel, teknolojik, çevresel ve yasal faktörlerin baş harflerinden oluşur.

Strateji: Belirli hedeflere ulaşmak için belirlenen planlı bir yaklaşım veya yol haritasıdır.

Stratejik Plan Değerlendirme Raporu: İzleme tabloları ile değerlendirme sorularının cevaplarını içeren ve her yıl şubat ayının sonuna kadar hazırlanan rapordur.

Stratejik Plan Gerçekleşme Raporu: Stratejik plan dönemi sonunda hazırlanan stratejik plan değerlendirme raporudur.

Üst Politika Belgeleri: Kalkınma planı, hükümet programı, orta vadeli program, orta vadeli mali plan ve yıllık program ile üniversiteyi ilgilendiren ulusal, bölgesel ve sektörel strateji belgeleridir.

TABLÖLAR DİZİNİ

Tablo 1. İllere ve cinsiyete göre yabancı nüfus.....	51
Tablo 2. İl ve cinsiyete göre genç nüfus ve genç nüfusun il toplam nüfusu içindeki oranı	51
Tablo 3. Mersin ili 4/A kapsamındaki sigortalıların dağılımı	52
Tablo 4. Mersin ili 4/A kapsamındaki işyeri ve sorunlu sigortalı sayısı.....	52
Tablo 5. Mersin ilinde istihdamın sektörel dağılımı	53
Tablo 6. Mersin İli Ticaret Sanayi Odaları ve üye sayıları	53
Tablo 7. Mersin ilinde yer alan şirket türleri ve sayıları	54
Tablo 8. Mersin KOSGEB Müdürlüğü tarafından sağlanan destekler.....	55
Tablo 9. Mersin KOSGEB Müdürlüğü tarafından verilen destek sayıları	55
Tablo 10. Paydaşların etki ve önem derecesi	58

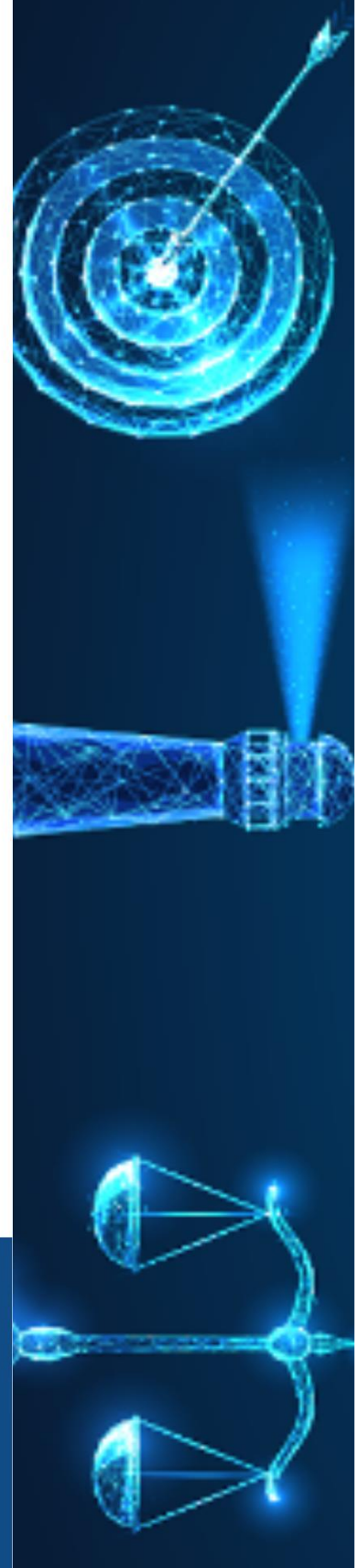
şEKİLLER DİZİNİ

şekil 1. Mersin girişimcilik ekosistemi stratejisi ve eylem planı hazırlık süreci	29
şekil 2. Büyüklük gruplarına göre temel göstergelerin oransal dağılımı (%).....	37
şekil 3. Çalışan başına katma değerin KOBİ'lerde ölçek ve yıllara göre değişimi.....	38
şekil 4. İmalat sanayinde KOBİ ve büyük ölçekli girişimlerin teknoloji düzeyine göre oranı	39
şekil 5. Doğan girişimlerin toplam KOBİ içerisindeki oranı ve KOBİ istihdamındaki payı ..	40
şekil 6İhracat ve ithalatın KOBİ ve büyük ölçekli girişimlere göre oransal dağılımı (%).....	40
şekil 7. KOBİ'lerin ihracat ve ithalat değerleri (Milyar ABD \$)	41
şekil 8. KOBİ'lerin ihracat ve ithalat değerlerinin ülke gruplarına göre dağılımı	42
şekil 9. Büyüklük gruplarına göre patent başvuru ve tescil sayılarının dağılımı	42
şekil 10. Mersin Girişimcilik Ekosistemi GZFT analizi.....	64

BİR BAKIşTA MERSİN GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

- MİSYON
- VİZYON
- TEMEL DEĞERLER
- STRATEJİK AMAÇLAR
- HEDEFLER
- FAALİYETLER
- PERFORMANS GÖSTERGELERİ

BİR BAKIşTA MERSİN GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI

MİSYON

MİSYON

"Mersin Girişimcilik Ekosistemi ile şehrimizin potansiyelini açığa çıkararak yenilikçi fikirlerin ve girişimlerin doğmasını, büyümesini ve başarılı olmasını desteklemek. Yaratıcı ve cesur girişimcilere yol göstererek, işbirliği ve dayanışma kültürünü teşvik etmek ve böylece Mersin'i bölgesel bir girişimcilik merkezi haline getirerek sürdürülebilir bir ekonomik büyüme katkı sağlamak."

VİZYON

VİZYON

"Mersin Girişimcilik Ekosistemi ile şehrimizi yenilikçi ve dinamik bir iş ortamına dönüştürerek, bölgesel ve ulusal düzeyde tanınan bir girişimcilik merkezi haline getirmek. Girişimcilik kültürünü yayarak, sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı desteklemek ve Mersin'i girişimcilik alanında önde gelen bir destinasyon haline getirmek."

TEMEL DEĞERLER

TEMEL DEĞERLER

- **İnovasyon:** Yenilikçi düşünme ve yaratıcı çözümler üzerine odaklanarak sürekli olarak gelişimi teşvik etmek.
- **Dayanışma ve İşbirliği:** Girişimciler arasında işbirliği ve dayanışma kültürünü geliştirerek karşılıklı destek sağlamak ve birlikte başarıya ulaşmak.
- **Şeffaflık ve Dürüstlük:** Açık iletişim ve dürüst ilişkiler kurarak güven ve şeffaflık ilkelerine bağlı kalmak.
- **Çeşitlilik ve Katılım:** Farklı geçmişlere, yeteneklere ve bakış açılara saygı duyarak çeşitliliği teşvik etmek ve herkesin katılımını sağlamak.
- **Eğitim ve Destek:** Girişimcilere eğitim, mentorluk ve kaynak sağlayarak potansiyellerini maksimize etmelerine yardımcı olmak.
- **Sürdürülebilirlik:** Ekonomik, çevresel ve toplumsal açıdan sürdürülebilir girişimlerin teşvik edilmesi ve desteklenmesi.
- **Adil ve Eşit Fırsatlar:** Herkesin eşit fırsatlara erişim sağlaması ve adaletli bir ortamda başarılı olabilmesi için çaba göstermek.

STRATEJİK AMAÇLAR VE HEDEFLER

GENEL AMAÇ

"Mersin'de girişimcilik
kültürünü
yaygınlaştırmak, güçlü
bir ekosistem oluşturmak
ve girişimciliği
geliştirmek"

STRATEJİK AMAÇ 1

GİRİşİMCİLİK
KÜLTÜRÜNÜN
YAYGINLAşTIRILMASI

- Hedef 1.1.** Yerelde Girişimcilik Farkındalığı ve Bilincini Artırmak
- Hedef 1.2.** Rol Model Girişimciler Ortaya Çıkarmak
- Hedef 1.3.** Kırsal Kesimlerde Girişimcilik Bilincini Artırmak
- Hedef 1.4.** Şehirde Öncelikli Sektörlere Göre ÖZelleştirilmiş Girişimcilik Alanları Oluşturmak

STRATEJİK AMAÇ 2

ALTYAPININ
GÜÇLENDİRİLMESİ

- Hedef 2.1.** Girişimciler için Uygun Mekanlar Oluşturmak
- Hedef 2.2.** Altyapı Erişimini Kolaylaştırmak
- Hedef 2.3.** Altyapıları Teknolojik ve Sürdürülebilir Olarak Geliştirmek
- Hedef 2.4.** Altyapı Finansmanı ve Yatırım Olanaklarını Artırmak

STRATEJİK AMAÇ 3

FİNANSAL DESTEK VE
YATIRIM
OLANAKLARININ
ARTIRILMASI

- Hedef 3.1.** Melek Yatırım Ağları Oluşturmak ve Güçlendirmek
- Hedef 3.2.** Girişim Sermayesi Fonlarını Çeşitlendirmek ve Artırmak
- Hedef 3.3.** Devlet Teşviklerinin ve Desteklerinin Kullanımını Artırmak

STRATEJİK AMAÇ 4

EĞİTİM VE YETENEK
GELİşTİRME
FIRSATLARININ
ARTIRILMASI

- Hedef 4.1.** Girişimcilik Eğitimlerinin Etkinliğini ve Sayısını Artırmak
- Hedef 4.2.** Gençlere Teknik ve Beşeri Beceriler Kazandırmak
- Hedef 4.3.** Ar-Ge ve İnovasyon Odaklı İş Fikri Geliştirme Kabiliyetlerini Artırmak
- Hedef 4.4.** Mentorluk Programları Geliştirmek

STRATEJİK AMAÇ 5

İşBİRLİğİ VE Ağ
OLUşTURMA
FIRSATLARININ
ARTIRILMASI

- Hedef 5.1.** Sürdürülebilir Networking Etkinlikleri Düzenlemek
- Hedef 5.2.** İşbirliği Platformları Oluşturmak
- Hedef 5.3.** Sektörel Organizasyonlar ve Kümelenmeyi Desteklemek
- Hedef 5.4.** Uluslararası İşbirliği ve Ağ Oluşturma Çalışmalarını Desteklemek

STRATEJİK AMAÇ 6

YEREL EKOSİSTEMİN
TANITIMI VE
MARKALAşTIRMA

- Hedef 6.1.** Yerel, Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtım Faaliyetleri Yürütmek
- Hedef 6.2.** Girişimci Dostu Kent İmajı Oluşturmak

FAALİYETLER

HEDEF 1.1. FAALİYETLER

1. Girişimcilik seminerleri ve eğitim programları düzenlemek.
2. Yerel işletme sahiplerine yönelik seminerler ve atölye çalışmaları düzenlemek.
3. Girişimcilik konusunda bilgilendirici paneller ve konferanslar düzenlemek.
4. Girişimcilikle ilgili bilinçlendirme kampanyaları başlatmak.
5. Başarılı ve başarısız girişimcilerin hikayelerini paylaşan etkinlikler düzenlemek.
6. Girişimcilik konusunda medya ve sosyal medya üzerinden bilinçlendirme faaliyetleri yürütmek.
7. Okullarda ve üniversitelerde girişimcilik eğitimlerini teşvik etmek.

HEDEF 1.2. FAALİYETLER

1. Yerel girişimcilerin başarı hikayelerini toplamak ve yayınlamak.
2. Başarılı girişimcileri ve işletmeleri ödüllendiren etkinlikler düzenlemek.
3. Girişimcilik yarışmaları ve yatırımcı buluşmaları düzenlemek.
4. Rol model girişimcilerin deneyimlerini paylaşacakları paneller ve konferanslar düzenlemek.
5. Girişimcilik hakkında motivasyonel ve bilgilendirici içeriklerin paylaşıldığı online bir platform oluşturmak.

HEDEF 1.3. FAALİYETLER

1. Kırsal kesimlerde girişimcilikle ilgili eğitim ve bilgilendirme seminerleri düzenlemek.
2. Kırsal girişimciler için mentorluk ve rehberlik programları başlatmak.
3. Kırsal bölgelerde iş fırsatlarını tanıtmak için bilgilendirici paneller ve etkinlikler düzenlemek.
4. Kırsal kesimlerde girişimciliği teşvik eden yerel girişimcilik yarışmaları düzenlemek.
5. Kırsal bölgelerde yerel pazarlar ve sergiler düzenlemek, yerel ürünleri ve el sanatlarını desteklemek.

HEDEF 1.4. FAALİYETLER

1. Şehirdeki öncelikli sektörler ve ihtiyaçlar doğrultusunda girişimcilik alanları belirlemek.
2. Bu alanlarda uygun altyapı ve destek hizmetlerinin sağlanması için çalışmalar yapmak.
3. Girişimcilere yönelik tematik kuluçka merkezleri veya iş merkezleri oluşturmak.
4. Girişimcilik ekosistemini güçlendirmek için bu alanlarda network etkinlikleri ve seminerler düzenlemek.
5. Özelleştirilmiş girişimcilik alanlarının tanıtımını yapmak ve girişimcileri bu alanlara çekmek için pazarlama ve iletişim faaliyetleri yürütmek.

**HEDEF 2.1.
FAALİYETLER**

1. Mevcuttaki Genç Girişimci Merkezi, Atölye 1886, Model Fabrika, vb. alanların girişimcilerin daha etkin kullanımına yönelik tanıtımını yapmak ve kullanım süreçlerini kolaylaştırmak.
2. Girişimcilerin ihtiyaçlarına uygun, esnek çalışma alanları ve ofisler oluşturmak.
3. Girişimcilere uygun fiyatlı kiralama seçenekleri sunmak veya destek sağlamak.
4. Girişimciler için ortak kullanım alanları, toplantı odaları ve etkinlik mekanları oluşturmak.
5. Teknoloji ve altyapıya erişimi kolaylaştırmak için uygun mekanlar sağlamak.
6. Girişimcilerin işbirliği ve etkileşimini teşvik etmek için ortak alanlar ve etkinlikler düzenlemek.

**HEDEF 2.2.
FAALİYETLER**

1. Girişimcilerin yoğun olduğu bölgelerde altyapı mekanları oluşturmak.
2. Altyapı mekanlarına ulaşımı kolaylaştırmak için ulaşım ağlarını iyileştirmek ve toplu taşıma seçeneklerini artırmak
3. Girişimcilere uygun fiyatlı veya hatta ücretsiz olarak kullanabilecekleri altyapı hizmetleri sunabilmek için hükümet ve yerel yönetimlerle işbirliği yapmak ve gerektiğinde teşvikler sağlamak.
4. İnternet erişimi, elektrik, su ve diğer altyapı hizmetlerine erişimi artırmak için mevcut altyapıyı iyileştirmek
5. Girişimcilere uygun fiyatlı ve güvenilir internet erişimi sağlamak için altyapı çalışmaları yapmak.
6. Kuluçka merkezleri, iş merkezleri ve ofis alanları gibi girişimcilik destek mekanlarında teknoloji altyapısını güçlendirmek.
7. Yerel şirketler ve teknoloji firmaları ile işbirliği yaparak teknolojik altyapı hizmetlerini geliştirmek

**HEDEF 2.3.
FAALİYETLER**

1. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmek için güneş paneli ve rüzgar türbini kurulumları yapmak.
2. Altyapıları akıllı ve internete bağlı cihazlarla donatarak verimliliği artırmak.
3. Enerji tasarruflu aydınlatma ve su tasarruflu tesisat gibi yenilikçi çözümler uygulamak.
4. Altyapının mali sürdürülebilirliğini sağlayacak efektif gelir modelleri oluşturmak.
5. Altyapının kurumsal sürdürülebilirliğini sağlayacak bağımsız yönetim ve organizasyon yapıları kurmak ve devlet denetimine tabi tutmak

**HEDEF 2.4.
FAALİYETLER**

1. Yatırımcılarla, ulusal ve uluslararası fon kuruluşları ile düzenli etkinlikler ve toplantılar düzenlemek.
2. Altyapı projeleri için uygun finansman modelleri geliştirmek.
3. Yatırımcılara vergi teşvikleri ve diğer mali avantajlar sunmak.

**HEDEF 3.1.
FAALİYETLER**

1. Potansiyel melek yatırımcılar için bilgilendirme toplantıları, eğitim seminerleri ve atölye çalışmaları düzenlemek.
2. Yatırımcılara BKY Lisansı aldirmek.
3. Mersin’de Akredite BKY Ağı kurmak
4. Yatırımcılarla girişimcileri buluşturan etkinlikler ve Pitch Deck günleri organize etmek.
5. Başarılı girişimci – yatırımcı örnekleri çıkararak, iyi uygulama örneklerine ilişkin etkinlikler düzenlemek.
6. Yatırım sürecini kolaylaştıracak yasal ve finansal danışmanlık hizmetleri sunmak

**HEDEF 3.2.
FAALİYETLER**

1. Yeni girişim sermayesi fonları oluşturmak için yatırımcı toplantıları düzenlemek.
2. Mevcut fonları çeşitlendirmek ve artırmak için potansiyel yatırımcılarla birebir görüşmeler gerçekleştirmek.
3. Girişim sermayesi fonlarının farklı sektörlerde ve büyüklüklerde girişimcilere erişimini kolaylaştırmak için çalışmalar yapmak.
4. Mersin’de GSYF kurmak.
5. Kitlesel fonlama konusunda bilinçlendirme eğitimleri düzenlemek

**HEDEF 3.3.
FAALİYETLER**

1. Girişimcilere yönelik devlet teşvikleri ve destek programları hakkında bilgilendirme seminerleri ve atölye çalışmaları düzenlemek.
2. Teşvik ve destek programlarına başvuru süreçlerini kolaylaştırmak için rehber materyaller hazırlamak ve dağıtmak.
3. Teşvik ve destek programlarının etkinliğini artırmak için girişimcilerle birebir danışmanlık hizmetleri sağlamak.
4. Teşvik ve destek programlarına başvuruyu kolaylaştıracak online danışmanlık sistemi kurmak

**HEDEF 4.1.
FAALİYETLER**

1. Çeşitli girişimcilik eğitim programları düzenlemek, seminerler ve atölye çalışmaları organize etmek.
2. Girişimcilik eğitim materyalleri ve kaynaklarının hazırlanması ve dağıtılması.
3. Girişimcilik eğitimlerinin çevrimiçi platformlarda erişilebilirliğini artırmak için dijital eğitim programları oluşturmak.
4. Girişimcilik eğitimlerine güncel konular ve yaygın eğitim teknikleri konusunda eğitici eğitimleri düzenlemek.

**HEDEF 4.2.
FAALİYETLER**

1. Gençlere yönelik teknik eğitim programları düzenlemek, mesleki becerilerin geliştirilmesine yönelik atölye çalışmaları ve kurslar düzenlemek.
2. Beşeri becerileri güçlendirmek için gençlere liderlik, iletişim, problem çözme ve takım çalışması gibi konularda eğitimler vermek.
3. Staj ve mentorluk programları oluşturarak gençlerin iş deneyimi kazanmalarını sağlamak.

**HEDEF 4.3.
FAALİYETLER**

1. Ar-Ge ve inovasyon alanında eğitim programları düzenlemek, seminerler ve atölye çalışmaları organize etmek.
2. Girişimcilere Ar-Ge ve inovasyon süreçlerini öğretmek ve iş fikirlerini geliştirmelerine yardımcı olmak için mentorluk ve danışmanlık hizmetleri sunmak.
3. Teknoloji transferi ve işbirliği imkanlarını artırmak için üniversiteler, araştırma merkezleri ve sanayi kuruluşları ile ortak projeler geliştirmek.

**HEDEF 4.4.
FAALİYETLER**

1. Temel mentorluk eğitimleri düzenlemek
2. Farklı alanlarda uzmanlaşma sağlayacak mentorluk eğitimleri düzenlemek
3. Mentor havuzu oluşturmak
4. Mentorluk programları için rehber materyaller ve kaynaklar oluşturmak.
5. Girişimcilere uygun mentorları eşleştirmek ve mentor-mentee sürecini koordine etmek.
6. Mentorluk etkinlikleri düzenlemek, atölye çalışmaları ve seminerler organize etmek.

**HEDEF 5.1.
FAALİYETLER**

1. Düzenli olarak networking etkinlikleri organize etmek, seminerler, paneller ve iş gezileri gibi etkinliklere ev sahipliği yapmak.
2. Girişimcilerin bir araya gelip fikir alışverişinde bulunabilecekleri, işbirliği olanaklarını değerlendirebilecekleri platformlar sağlamak.
3. Etkinliklerde mentorluk ve danışmanlık hizmetleri sunmak, girişimcilerin ihtiyaçlarına cevap verecek uzmanları davet etmek.

**HEDEF 5.2.
FAALİYETLER**

1. İşbirliği platformları kurmak için çevrimiçi ve yüz yüze toplantılar düzenlemek.
2. Farklı sektörlerden ve disiplinlerden girişimcileri bir araya getiren etkinlikler düzenlemek.
3. İşbirliği platformları için dijital platformlar oluşturmak, çevrimiçi iletişim ve işbirliği olanakları sağlamak.

**HEDEF 5.3.
FAALİYETLER**

1. Farklı sektörlerde faaliyet gösteren işletmeleri bir araya getiren sektörel organizasyonlar oluşturmak.
2. Belirli sektörlerdeki işletmelerin bir araya gelerek kümelenme çalışmalarını teşvik etmek.
3. Sektörel organizasyonlar ve kümelenmeler için bilgi paylaşımı, eğitim seminerleri ve işbirliği toplantıları düzenlemek.

**HEDEF 5.4.
FAALİYETLER**

1. Girişimcilerin yurtdışındaki işbirliği fırsatlarını değerlendirebilmeleri için uluslararası fuar ve etkinliklere katılımını teşvik etmek
2. Özel tasarlanmış uluslararası iş geliştirme programları düzenlemek
3. Yurtdışı işbirliği ağları oluşturmak
4. Mersin'de uluslararası işbirliğini teşvik eden forumlar ve konferanslar düzenlemek
5. Yurt dışındaki üniversiteler, araştırma kuruluşları veya işletmelerle işbirliği yaparak Mersin'deki genç girişimcilere uluslararası staj ve iş imkanları sağlamak

HEDEF 6.1. FAALİYETLER

1. Tanıtım broşürleri, afişler, dijital içerikler ve videolar gibi görsel materyallerin hazırlanması.
2. Web sitesi ve sosyal medya platformları oluşturulması
3. Web sitesinin dinamik tutulması ve sosyal medya platformlarında düzenli olarak içerik paylaşımı yapılması.
4. Yerel, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlamak için organizasyonlarda iletişim kurulması ve katılım planlarının oluşturulması.
5. Mersin'in girişimcilik potansiyelini ve ekosistemini tanıtmak amacıyla konferanslar, panel oturumları ve seminerler düzenlenmesi.
6. Yurtdışındaki girişimcilik ekosistemleri, ticaret odaları ve uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin kurulması ve işbirliği imkanlarının araştırılması.

HEDEF 6.2. FAALİYETLER

1. Yerel yönetimlerle işbirliği yaparak girişimcilere destek olacak politikaların ve düzenlemelerin oluşturulması ve mevcut politikaların gözden geçirilmesi.
2. Girişimcilere yönelik teşvikler, destekler, eğitimler ve diğer hizmetlerin tanıtımı için kampanyaların düzenlenmesi ve bilgilendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi.
3. Girişimci dostu altyapıların (ortak çalışma alanları, kuluçka merkezleri, teknoloji parkları gibi) oluşturulması ve iyileştirilmesi.
4. Başarılı ve başarısız girişimcilerin hikayelerinin paylaşılması, mentorluk programlarının düzenlenmesi ve rol model girişimcilerin desteklenmesi.
5. Girişimcilere yönelik etkinliklerin düzenlenmesi, konferanslar, paneller, workshoplar ve networking etkinliklerinin organize edilmesi

TEMEL PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Temel Performans Göstergeleri	Plan Dönemi Sonu Hedeflenen Değer (2028)
PG 1.1.1 Seminerlere ve eğitimlere katılım sayısı (kişi)	37.208
PG 1.1.2 Okullar ve üniversitelerde düzenlenen girişimcilik eğitimlerine katılım oranları (%)	50
PG 1.1.3 Medya ve sosyal medya paylaşımlarının erişim ve etkileşimleri (kişi)	25.000
PG 1.1.4 Girişimcilere ve işletme sahiplerine yönelik düzenlenen panel, zirve, konferans, atölye sayısı (adet)	25
PG 1.2.1 Çıkarılan Rol Model Girişimci sayısı (kişi)	15
PG 1.2.2 Düzenlenen Ödüllendirme Etkinlikleri Sayısı (adet)	4
PG 1.2.3 Online platformun erişim ve etkileşim istatistikleri (kişi)	43.000
PG 1.3.1 Seminerlere ve Eğitimlere Katılım Sayısı (kişi)	1.000
PG 1.3.2 Düzenlenen Girişimcilik Etkinlikleri ve Yarışmaları Sayısı (adet)	10
PG 1.3.3 Yerel pazar ve sergilerin ziyaretçi sayısı (kişi)	7.500
PG 1.4.1 Belirlenen girişimcilik alanlarına yapılan yatırımların miktarı (milyon dolar)	10
PG 1.4.2 Oluşturulan tematik kuluçka merkezlerinin veya iş merkezlerinin sayısı (adet)	5
PG 1.4.3 Oluşturulan tematik kuluçka merkezlerinin veya iş merkezlerinin doluluk oranları (%)	100
PG 1.4.4 Özelleştirilmiş girişimcilik alanlarına girişimci başvuru sayıları (kişi)	750
PG 2.1.1 Oluşturulan Yeni Mekan Sayısı (adet)	5
PG 2.1.2 Oluşturulan mekanların doluluk oranları ve kullanım sıklığı (%)	100
PG 2.1.3 Girişimcilerin memnuniyet düzeyi ve geri bildirimleri (%)	100
PG 2.1.4 Girişimcilerin işletmelerinin devamlılığı, büyümesi ve başarı oranları (%)	70
PG 2.2.1 Girişimcilerin altyapı hizmetlerinden memnuniyet düzeyi (%)	100
PG 2.2.2 Merkezlerdeki teknoloji altyapısının verimliliği ve güncelliği (%)	100
PG 2.3.1 Hizmetlerine Devam Eden Altyapı Mekanları (adet)	9
PG 2.3.2 Merkezlerdeki teknoloji altyapısının verimliliği ve güncelliği (%)	100
PG 2.4.1 Yapılan finansal anlaşma sayısı (adet)	5
PG 2.4.2 Yatırım miktarındaki artış oranı (%)	100
PG 3.1.1 Lisanslı BKY sayısı (kişi)	250

PG 3.1.2 Akredite BKY Ağı sayısı (adet)	1
PG 3.1.3 Lisanslı BKY’lerden yatırım alan girişimci sayısı (adet)	15
PG 3.2.1 Yeni Oluşturulan GSYF Sayısı (adet)	1
PG 3.2.2 Oluşturulan GSYF Büyüklüğü (milyon dolar)	15
PG 3.2.3 Girişimcilere fon erişimindeki artış oranı (%)	100
PG 3.3.1 Teşvik ve destek programlarına yapılan başvuru sayısı (adet)	2.630
PG 3.3.2 Teşvik ve destek programlarında kabul edilen proje sayısı (adet)	8.100
PG 3.3.3 Girişimcilerin teşvik ve desteklerden yararlanarak başarıya ulaşma oranı (%)	95
PG 4.1.1 Düzenlenen girişimcilik eğitimlerine katılan kişi sayısı (kişi)	37.208
PG 4.1.2 Girişimcilik eğitimlerinden sonra kendi girişiminde bulunan kişi sayısı (adet)	7.700
PG 4.1.3 Girişimcilik eğitimi alarak işini kuran girişimlerin son 5 yılda hayatta kalma oranı (%)	50
PG 4.2.1 Düzenlenen eğitimlere ve programlara katılan genç sayısı (kişi)	1.000
PG 4.2.2 Staj ve mentorluk programlarına katılan gençlerin iş bulma oranı ve iş bulduktan sonraki başarısı.(%)	90
PG 4.3.1 Düzenlenen eğitimlere ve programlara katılan girişimci sayısı (kişi)	2.800
PG 4.3.2 Geliştirilen iş fikirlerinde Ar-Ge ve inovasyon potansiyeli taşıyan başarılı girişim sayısı (adet)	400
PG 4.4.1 Mentor havuzunda yer alan mentor sayısı (kişi)	250
PG 4.4.2 Mentorluk programlarına katılan mentee sayısı (kişi)	700
PG 4.4.3 Mentorluk sürecine devam oranı (%)	95
PG 4.4.4 Mentorluk sonrası girişimcilerin başarı oranları ve işletmelerinin büyüme oranı (%)	70
PG 5.1.1 Düzenlenen networking etkinliğı sayısı (adet)	27
PG 5.1.2 Düzenlenen networking etkinliklerine katılan kişi sayısı (kişi)	2300
PG 5.1.3 Etkinlikler sonrası oluşan işbirlikleri, ortak projeler ve ticari anlaşmaların sayısı (adet)	482
PG 5.2.1 Oluşturulan işbirliğı platformu sayısı (adet)	5
PG 5.2.2 İşbirliğı platformlara katılan girişimci ve iş insanı sayısı (kişi)	250
PG 5.2.3 Platformlarda gerçekleşen işbirliğı ve ortak projelerin sayısı (adet)	75
PG 5.3.1 Oluşturulan sektörel organizasyonların ve kümelenmelerin sayısı ve çeşitliliğı (adet)	5
PG 5.3.2 Katılımcı işletme ve kuruluş sayısı (adet)	250
PG 5.4.1 Uluslararası işbirliğı ve ağ oluşturma etkinliklerine katılan girişimci sayısı (kişi)	200
PG 5.4.2 Yurt dışından gelen yatırımcıların ve yapılan işbirliğı anlaşmalarının sayısı (adet)	45

PG 6.1.1 Mersin’de düzenlenen girişimcilik etkinliklerine katılım oranının artması (%)	100
PG 6.1.1 Mersin’e il dışından gelen girişimci ve yatırımcı sayısındaki artış oranı (%)	50
PG 6.1.3 Ulusal basında ve diğer medya kanallarında Mersin Girişimcilik Ekosistemi hakkında çıkan haber sayısı (adet)	15
PG 6.2.1 Yeni girişimci dostu politika ve düzenlemelerin sayısı (adet)	5
PG 6.2.1 Yeni girişimcilere sunulan altyapı olanaklarının sayısındaki artış (%)	100
PG 6.2.3 Düzenlenen etkinliklere katılım ve geri bildirimlerdeki memnuniyet oranı (%)	95

BÖLÜM 1

MERSİN GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI HAZIRLIK SÜRECİ

- AMAÇ VE KAPSAM
- YÖNTEM VE SÜREÇ

BÖLÜM 1

MERSİN GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİ STRATEJİSİ VE EYLEM PLANI HAZIRLIK SÜRECİ

1.1. AMAÇ VE KAPSAM

Girişimcilik, ekonomik kalkınmanın temel unsurlarından biri olarak günümüzde öne çıkmaktadır. Mersin, tarihi zenginlikleri, doğal güzellikleri, iklimi, limanı ve stratejik konumu ile sadece coğrafi olarak değil, aynı zamanda potansiyeli yüksek bir girişimcilik merkezi olarak da dikkat çekmektedir. Ancak bu potansiyelin girişimcilik ekosistemi açısından nasıl değerlendirildiğini anlamak ve bu alanda atılacak adımları belirlemek amacıyla bir dizi stratejiler gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu doğrultuda Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı hazırlanmıştır.

Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı'nın hazırlanması, Mersin şehrinin girişimcilik potansiyelini ortaya çıkarmak, girişimcilerin desteklenmesi ve girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi için bir yol haritası oluşturmayı amaçlamaktadır. Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı hazırlık süreci, şehirdeki girişimcilik potansiyelini artırmak, girişimcilerin desteklenmesini sağlamak ve bölgenin ekonomik kalkınmasını teşvik etmek için kapsamlı bir yaklaşımı temsil etmektedir.

Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı aşağıda belirtilen konuları kapsamaktadır:

Mevcut Durum Analizi:

- Mersin'in mevcut girişimcilik ekosistemi ve potansiyelinin analizi.
- Girişimcilikle ilgili mevcut politika, düzenlemeler, destekler ve hizmetlerin değerlendirilmesi.

Paydaş Analizi:

- Mersin'deki girişimcilik ekosistemine etki eden paydaşların belirlenmesi ve analizi.
- İlgili kurumlar, sivil toplum kuruluşları, işletmeler, üniversiteler ve diğer paydaşlarla iletişim ve işbirliği kurulması.

Stratejik Hedeflerin Belirlenmesi:

- Mersin'in girişimcilik alanındaki vizyonu ve stratejik amaçların belirlenmesi.
- Girişimcilik ekosistemini güçlendirmek için belirlenen stratejik amaçlar doğrultusunda hedeflerin saptanması.

Eylem Planı Oluşturma:

- Belirlenen hedefler doğrultusunda kısa, orta ve uzun vadeli eylem planlarının hazırlanması.
- Her eylemin sorumlu kişilerle, risk ve kaynak gereksinimleriyle belirlenmesi.

İzleme ve Değerlendirme:

- Uygulanan stratejilerin ve eylem planlarının dzenli olarak izlenmesi ve değerlendirilmesi.
- Performans göstergeleri ve anahtar başarı faktörlerinin belirlenerek ilerlemenin ölçülmesi ve gerektiğinde stratejilerin güncellenmesi.

1.2. YÖNTEM VE SÜREÇ

Stratejik planlama, Mersin’deki girişimcilik ekosisteminin uzun vadeli hedeflerini belirlemek ve bu hedeflere ulaşmak için kullanılacak yol haritasını oluşturmak için kullanılan bir yönetim süreci olarak hazırlanmıştır.

Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı kapsamını oluşturmak üzere bir çalışma grubu oluşturulmuş ve referans dokümanların taranmasını da kapsayan hazırlık çalışmaları 2023 yılı Ekim-Kasım aylarında tamamlanmıştır. Bu çalışmalarla birlikte 04 - 05.10.2023 tarihlerinde Mersin Divan Oteli’nde “Mersin 2023 Girişimcilik Ekosistemi Çalıştayı” düzenlenmiştir. Çalıştaya girişimcilik alanında doğrudan hizmet veren ve ekosistem için güçlü paydaş olan kamu, sivil toplum kuruluşları, özel sektör, üniversiteler ve odalar gibi alanda faaliyet gösteren 36 kurum/kuruluş davet edilmiştir. Çalıştay kapsamında, yerel girişimciler, iş dünyası liderleri, sivil toplum kuruluşları, kamu temsilcileri ve akademisyenler bir araya gelerek “Mersin’in Girişimcilik Ekosisteminin Mevcut Durum Analizi, Mersin’de Girişimcilik Ekosistemi Paydaşları ve Paydaşların Rollerı, Mersin’de İdeal Girişimcilik Ekosistemi Nasıl Olmalı? İdeal Girişimcilik Ekosisteminin Başarısı Nasıl Ölçülmeli? Mersin’de Girişimcilik Ekosistemine Yönelik Hedefler ve Sorunlara Çözüm Önerileri” konularını tartışmışlardır. Stratejik konular, destek mekanizmaları, eğitim kaynakları ve yerel iş birlikleri üzerine yoğunlaşan oturumlar sayesinde Mersin’in girişimcilik potansiyelini ortaya çıkaran ve güçlendiren dinamikler doğrultusunda bir dizi önemli bilgi ve görüş birliği elde edilmiştir.

Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı (2024 - 2028)

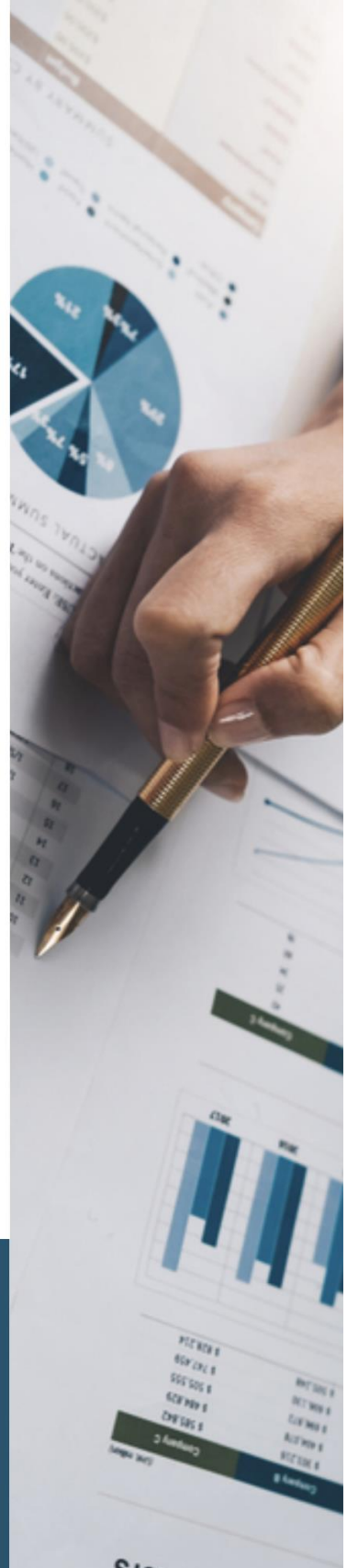

Şekil 1. Mersin girişimcilik ekosistemi stratejisi ve eylem planı hazırlık süreci

BÖLÜM 2

MEVCUT DURUM ANALİZİ

- DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE GİRİşİMCİLİĞİN MEVCUT DURUMU
- PAYDAŞ ANALİZİ
- PESTEL ANALİZİ
- GZFT ANALİZİ

BÖLÜM 2 MEVCUT DURUM ANALİZİ

2.1. GİRİşİMCİ/GİRİşİMCİLİK TANIMI VE MERSİN GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİ HEDEF KİTLESİ

Girişimcilik, Fransızca “girişmek, üstlenmek” anlamına gelen entreprendre fiilinden türemiştir. Bu yorumda girişimci “aracı” olarak tanımlanır. Girişimciliği, bir bireyin veya bir grup bireyin, ürün veya hizmetlerin benzersizliği yoluyla ihtiyaçları karşılayarak değer yaratma ve büyüme fırsatlarını takip etmek için organize çaba kullandığı süreç olarak basitleştirebiliriz. Bu nedenle girişimcilik, kimsenin görmediği veya dikkat etmediği çevresel trendleri ve değişiklikleri takip etmekle ilgilidir.

Girişimcilik, gerekli zaman ve çabayı harcayarak, beraberinde gelen finansal, psikolojik ve sosyal riskleri üstlenerek ve bunun sonucunda ortaya çıkan parasal ve kişisel tatmin ve bağımsızlık ödülleri olarak, değeri olan yeni bir şey yaratma sürecidir. Bu tanım, alandan bağımsız olarak girişimciliğin dört temel kavramını vurgulamaktadır:

- Girişimcilik yaratıcı süreci içerir; değeri olan yeni bir şey yaratmaktır. Yaratılan olgunun girişimci için değeri olması gerektiği gibi hedef kitle için de değeri olmalıdır.
- Girişimcilik, yeni bir şey ortaya çıkarmak ve onu işler hale getirmek için gerekli zaman ve çabayı ayırmayı gerektirir.
- Gerekli riskin üstlenilmesidir. Bu riskler finansal, psikolojik ve sosyal alanlarda yoğunlaşmaktadır.
- Girişimci olmanın ödülleri vardır. Bunlardan en önemlileri bağımsızlık, kişisel tatmin ve parasal ödüllerdir.
- Girişimci terimi ise çok farklı açılardan tanımlanabilmektedir.

OECD (İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı / Organisation for Economic Co-Operation and Development) girişimcinin tanımını “yeni iş imkânlarını şekillendiren ve kaynakları iyi değerlendirme kabiliyetine sahip olan kişi olarak” yapmaktadır.

T.C. bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan 2015-2018 Türkiye Girişimcilik Stratejisi ve Eylem Planı’nda belirtildiği üzere girişimci üzerine temel alınan bu tanımların yanı sıra eylemlerin hedef kitle özelliklerine en uygun biçimde tanımlanabilmesi için

operasyonel sınırların da belirlenmesine ihtiyaç duyulmuştur. Bu sınırları kapsayan tanımlar aşağıda açıklanmaktadır:

- Girişimcinin faaliyet gösterdiği işletme; mikro, küçük veya orta ölçekli işletmedir.
- Girişimci tek başına faaliyet gösterebilir veya işletmesinde bir veya daha fazla çalışan istihdam edebilir.
- Girişimci işletmesini, Türk Ticaret Kanunu, Borçlar Kanunu ve Esnaf ve Sanatkarlar Meslek Kuruluşları Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda tanımlanan şekil ve türde kurar.
- Potansiyel girişimci, kendi işini kurma niyeti /ihtimali olan kişidir.
- Kuruluş aşamasındaki girişimci, yeni bir iş kurma eylemini başlatan kişidir.
- Yeni girişimci, 42 aydan (3,5 yıldan) az bir süre için bir işletmenin sahip-yöneticisi olan kişidir.
- Kadın girişimci, tek başına veya en az %30 payla bir işletmenin sahibi olan kadın ve potansiyel kadın girişimcilerdir. 1
- Genç girişimci, tek başına veya en az %30 payla bir işletmenin sahibi olan 18-29 yaş arası kişiler veya 18-29 yaş arası potansiyel girişimcilerdir.
- Engelli girişimci, tek başına veya en az %30 payla bir işletmenin sahibi olan ve potansiyel, yeni, kadın ve genç girişimciler içinde doğuştan veya sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duysal ve sosyal yetenekleri bakımından engel durumuna göre tüm vücut fonksiyon kaybı oranının %40 ve üzerinde olduğunu, 30.03.2013 tarih ve 28603 sayılı Resmi Gazete yayımlanan “Özürlülük Ölçütü, Sınıflandırması ve Özürlülere Verilecek Sağlık Kurulu Raporları Hakkında Yönetmelik” hükümleri gereğince, sağlık kuruluşlarınca verilecek sağlık kurulu raporu ile belgeleyen kişilerdir.
- Sosyal girişimler, sosyal sorunların çözümünde sistematik değişimi hedefleyerek girişimcilik esaslı veya serbest piyasa temelli yöntemler benimseyen kuruluşlardır.
- Yenilik (inovasyon), yeni veya önemli ölçüde değiştirilmiş ürün (mal ya da hizmet), veya sürecin; yeni bir pazarlama yönteminin; ya da iş uygulamalarında, işyeri organizasyonunda veya dış ilişkilerde yeni bir organizasyonel yöntemin uygulanmasıdır. Bu çerçevede yenilikçi girişimci ise bu faaliyetleri yerine getirendir.
- Girişim sermayesi, girişim şirketlerine ortak olma veya borçlanma araçlarına yatırımdır.

- Bireysel katılım yatırımcısı, kişisel varlıklarını ve/veya tecrübe ve birikimlerini başlangıç veya büyüme aşamasındaki şirketlere aktaran gerçek kişiler, kişisel maddi varlıklarını ve tecrübelerini başlangıç aşamasındaki şirketlere aktaran gerçek kişilerdir.

2.2. DÜNYADA VE TÜRKİYE’DE GİRİŞİMCİLİĞİN MEVCUT DURUMU

2.2.1. Avrupa Birliği’nde Girişimcilik Politikaları

Girişimcilik, özellikle özel sektörle ilişkilendirilse de, girişimcilik politikalarının oluşturulması ve hayata geçirilmesinde devletin önemli bir rolü vardır. Bir ülkede girişimcilik ve inovasyon ekosisteminin gelişmesinde parlak fikirli girişimciler, onlara yatırım yapan melek yatırımcılar ve risk sermayedarları kadar devletin etkisi de büyüktür. Devlet, politika belirleme, uygulama ve yürütme süreçlerinde öncü bir role sahiptir ve bu sayede girişimcilik ve inovasyon alanında sağlam bir zemin oluşturur."

Avrupa Komisyonu, 2020 yılında "Sürdürülebilir ve Dijital Bir Avrupa İçin Bir KOBİ Stratejisi (An SME Strategy for a Sustainable and Digital Europe)" yayınlanmıştır. Bu strateji, KOBİ'lerin sürdürülebilirlik ve dijital dönüşüme geçişini desteklemeye odaklanmaktadır. Temel hedefler arasında, KOBİ'lerin kapasitelerinin artırılması ve desteklenmesi, düzenleyici yükümlülüklerin azaltılması, pazar erişiminin iyileştirilmesi ve finansmana erişimin geliştirilmesi yer almaktadır."

"Açık Stratejik Özerklik Belgesi", AB'nin 2020 Stratejisi'nin devamı niteliğindedir. Avrupa Komisyonu tarafından Şubat 2021'de sunulan bu strateji, AB'nin gelecekteki ticaret politikalarını belirlemektedir. Yeşil ve dijital dönüşüme yönelik desteklerin artırılması, çok taraflılığın güçlendirilmesi ve adil ticaret kurallarının reforme edilmesi gibi hedefler stratejinin temelini oluşturmaktadır, böylece küresel ekonomik toparlanmaya katkıda bulunulması amaçlanmaktadır (Avrupa Komisyonu, 2021).

AB'nin girişimcilik ve inovasyon politikaları kapsamında öne çıkan diğer önemli bir belge, Avrupa Komisyonu tarafından 2022'de yayımlanan '2050'ye Doğru Avrupa'da Kaynaşma' raporudur. Söz konusu raporda, AB'nin geri kalanına kıyasla Doğu Avrupa ülkelerinin gelişmişlik düzeyinde artış olduğu belirtilmektedir. Bu artışa, kişi başına düşen GSYİH'deki önemli bir azalma ve yüksek büyüme oranlarının tarımdan daha katma değerli sektörlerle kaydırılması gibi yapısal dönüşümler eşlik etmektedir. Ancak, raporda, ticarete konu sektörlerde reel ücretlerin verimlilikten daha hızlı artması durumunda altyapı yatırımlarının

getirisinin azalabileceği ve düşük maliyet avantajlarının daralma riskine dikkat çekilmektedir. Raporda ayrıca, daha az gelişmiş bölgelerin eğitim ve öğretim faaliyetlerine odaklanarak kurumlarının kalitesini iyileştirmesi ve Ar-Ge ile inovasyon yatırımlarını artırması gerektiği vurgulanmaktadır. AB'nin 2050 vizyonunda, üye ülkeler arasındaki ekonomik farklılıkları azaltmanın ve ülkeleri birbirine yakınlaştırmmanın yolunun inovasyon olduğu belirtilmektedir.

Avrupa Birliğinde girişimciliği teşvik etmeye yönelik faaliyetler çerçevesinde komisyonun hazırladığı bir rapora göre, yükseköğretim kurumlarında sunulan girişimcilik eğitiminin öğrencilerin girişimcilik temel yetkinliklerini geliştirdiği, girişimcilik niyetlerini pekiştirdiği ve istihdam edilebilirliklerini artırdığı belirtilmektedir. Raporda, üniversitelerde girişimcilik eğitiminin tüm disiplinlere yayılarak zorunlu ders haline getirilmesi önerilmekte olup, eğitim sonrasında yapılan izleme çalışmalarının birden fazla kez tekrarlanması gerektiği vurgulanmaktadır.

Avrupa Girişimciliği Teşvik Ödülleri, kamu kurumları tarafından desteklenen ve teşvik edilen girişimciliğin Avrupa genelinde gelişimini simgeler. Bu ödüller, işletmeleri ve girişimciliği en başarılı şekilde teşvik edenleri belirlemeyi, en iyi girişimcilik uygulamalarını ve politikalarını sergilemeyi, girişimciliğin katma değerini artırmayı ve potansiyel girişimcileri cesaretlendirmeyi amaçlar.

Avrupa Birliği'nde, KOBİ'lerin üzerindeki düzenleyici yükü azaltmayı amaçlayan ilkeler, 'önce küçük olanı düşün' prensibi doğrultusunda benimsenmiştir. Bu ilkelerin bir kısmı şunlardır:

- KOBİ örgütleri ve ilgili tüm paydaşlarla fikir alışverişleri yapılması
- Düzenleyici mevzuatın KOBİ'ler üzerindeki potansiyel etkilerinin belirlenmesi (ön değerlendirme)
- Mevzuatın KOBİ'ler üzerindeki etkisinin ölçülmesi
- Alternatiflerin değerlendirilmesi ve KOBİ'leri koruyucu tedbirlerin alınması
- KOBİ'lerle kamu idareleri arasındaki ilişkilerin geliştirilmesi ve bir idareye sunulan belgenin başka bir idare tarafından tekrar talep edilmemesi.

Avrupa Komisyonu, üye ülkelerle birlikte kadın girişimciliğinin önündeki engelleri kaldırmaya yönelik çeşitli inisiyatifler geliştirmektedir. Bu amaçla başlatılan önemli inisiyatifler şunlardır:

1. Kadın Girişimciler İçin Mentörler Ağı
2. Kadın Girişimci Elçiler Ağı

3. Avrupa Kadın Girişimciliğini Teşvik Ağı - WES

4. Kadın Girişimciliği Portalı

2.2.2. Diğer Ülkelerdeki Girişimcilik Politikaları

Amerika Birleşik Devletleri’nde 2011 yılında başlatılan Start-up America İnişiyatifi, ABD’de yüksek büyüme potansiyeline sahip girişimcilerin desteklenmesi ve geliştirilmesi için 5 ana alana odaklanmıştır. Bu alanlar, “Yeni girişimcilerin hızlı büyüme potansiyeline sahip olmaları durumunda finansmana erişimlerinin kolaylaştırılması”, “Girişimciler için eğitim ve mentorluk programlarının yaygınlaştırılması”, “Hızlı büyüme potansiyeline sahip yeni girişimcilerin karşılaştığı bürokratik engellerin azaltılması”, “Federal bütçe ile desteklenen Ar-Ge çıktılarının ticarileştirilmesi yoluyla yenilikçiliğin hızlandırılması”, “Büyük işletmeler ile yeni girişimciler arasında işbirliği olanaklarının geliştirilmesi”

Kanada’da KOBİ’lerin e-ticaret teknolojilerini ve uygulamalarını kullanmalarını teşvik etmek amacıyla geliştirilen Küçük İşletme Staj Programı (SBIP) ve işletmelerin kamudan almaları gereken izinler, lisanslar, belgeler ve prosedürler hakkında tek elden bilgi veren BizPal, önemli örnekler arasındadır. KOBİ Karşılaştırma Aracı, iş planlarının finansal bölümü için yardımcı olmakta ve farklı büyüklükteki işletmelerin gelir ve maliyet yapılarını görerek kendi firmaları için hedefler belirleyerek eyleme geçmelerini sağlamaktadır.

İngiltere’de devlet desteklerinin birleştirilerek azaltılması ve süreçlerinin basitleştirilmesi amacıyla gerçekteşirilen İşletme Desteği Basitleştirme Programı (BSSP), kamunun yenilikçiliğe güzel bir örneğini sergilemektedir. Ayrıca, KOBİ’lere yönelik programların Business Link kanalıyla tek çatı altında toplanması, koordinasyonun ve erişimin sağlanması sayesinde desteklerden daha kolaylıkla faydalanılmasını sağlamaktadır.

Japonya’da ise esnek koşullar içeren finansman paketleri, stoklar ve alacaklar teminat gösterilerek alınan krediler, alacakların vadelerinden önce nakde çevrimini sağlayan programlar, işletmelerin küreselleşmesi için destek mekanizmaları, proje bazlı destek yaklaşımı, bölgesel kaynakların kullanımını teşvik eden destekler, yerel markaların gelişimi yönünde sağlanan destekler ve sistemli eğitim hizmeti sunan KOBİ üniversitesi gibi uygulamalar dikkat çekmektedir.

2.2.3. Türkiye’de Girişimcilik Politikaları

Türkiye'de girişimciliği geliştirmeye yönelik politikaların köklü bir geçmişi bulunmaktadır. Bu politikaların temelleri, Büyük Selçuklu İmparatorluğu'na kadar uzanan ve Osmanlı İmparatorluğu döneminde de devam eden Ahilik ve Lonca teşkilatları tarafından atılmıştır. Mustafa Kemal Atatürk tarafından, Türkiye Cumhuriyeti'nin ekonomisinin temellerinin atıldığı İzmir İktisat Kongresi'nin açılış konuşmasında vurgulanan noktalar, ulusal girişimciliğin geliştirilmesine verilen önemin en önemli kanıtları arasında yer almaktadır.

Günümüzde ise Türkiye'de girişimcilik ve inovasyon ekosistemine yönelik önemli adımlar atılmaya devam edilmektedir. Bunlardan biri, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) tarafından Avrupa Birliği ve Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı işbirliğinde yürütölen "Suriye Krizine Yanıt Olarak Türkiye’de Dayanıklılık Projesi" kapsamında İzmir, Gaziantep ve Mersin illerinde Yenilik Merkezleri ile Model Fabrikaların faaliyete geçirilmesidir. Yenilik Merkezleri ve Model Fabrikalar, inovasyon, dijitalleşme ve verimliliği artırmayı hedeflemekte olup, yerel imalat sektörünü teknoloji odaklı bir dönüşüme tabi tutmayı, rekabet güçlerini artırmayı ve firmalara yeni sanayi devrimine hazırlık yapmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede, eğitim programları ve danışmanlık hizmetleriyle firmalara rehberlik edilerek sürdürülebilir büyümenin tetiklenmesi planlanmaktadır. Bu merkezlerin yerel düzeydeki ortaklığını ise, özel sektörü temsil eden Ticaret ve Sanayi Odaları ile Organize Sanayi Bölgeleridir. Yenilik Merkezlerinin temel hedefi, ilgili illerdeki ekosistem aktörlerinin rekabet gücünü ve inovasyon yetkinliklerini artırmaktır. Bu şekilde, yerel düzeydeki girişimcilik faaliyetlerinin teşvik edilmesi ve kentlerin cazibe merkezi haline gelmesi amaçlanmaktadır. İzmir, Mersin ve Gaziantep’i inovasyon ve girişimcilik konularında öncü cazibe merkezlerine dönüştürmeyi hedefleyen bu yenilik merkezleri, Türkiye'nin girişimcilik ve inovasyon politikaları bağlamında girişimciliği özendirmek ve farkındalığı artırmak açısından kritik bir rol oynamaktadır (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı, 2011).

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Ekim 2021'de ilgili kurumların görüşlerine sunulan 'Ulusal Teknoloji Girişimcilik Stratejisi', Türkiye'nin girişimcilik ekosisteminin geliştirilmesinde önemli bir adım olarak öne çıkmaktadır. Strateji, finansmana erişimden girişim sermayesi altyapısına, girişimcilik eğitiminden kadın girişimciliğinin desteklenmesine ve teknoparklara yönelik düzenlemelere kadar geniş bir yelpazede politika başlıklarını kapsamaktadır. Bu strateji çerçevesinde, Türkiye'nin girişimcilik ekosistemindeki eksikliklerin belirlenmesi ve gelişmeye açık alanların tanımlanması amaçlanmıştır. Stratejinin

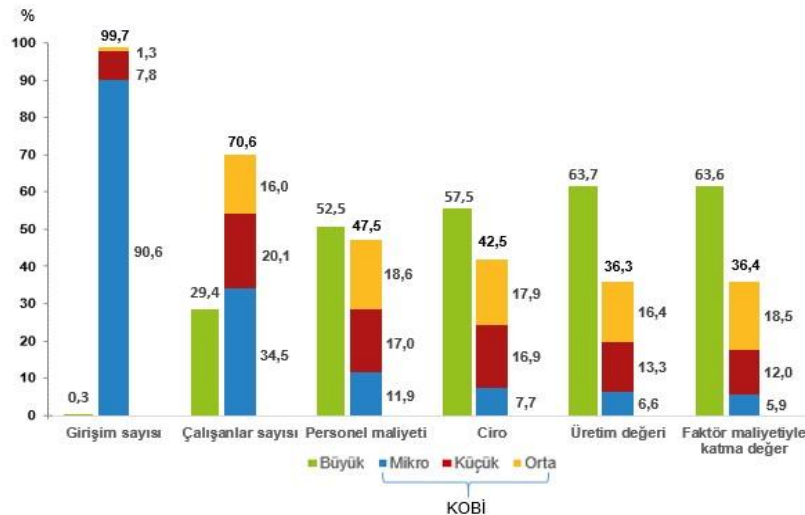

uygulanmasıyla birlikte, planlanan eylemlerin adım adım hayata geçirilmesi, Türkiye'nin girişimcilik ekosisteminin dönüşümü için umut verici bir adım olarak değerlendirilmektedir.

Nisan 2022'de T.C. Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi tarafından başlatılan 'e-Turquality (Bilişimin Yıldızları)' programı, küresel unicornlar yaratmayı hedeflemektedir. Program, şirketlerin dış ticaret süreçlerinde rekabet avantajı elde etmelerini sağlamak amacıyla altyapılarını güçlendirmeyi, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerinde destek sağlamayı öngörmektedir. Bu kapsamda, bilişim ve alt sektörlerinde faaliyet gösteren şirketlere destek verilecek olup, yazılım, oyun, e-spor, finansal teknolojiler, blokzinciri, yapay zeka, büyük veri, siber güvenlik, akıllı şehir ve yeşil dönüşüm, bulut bilişim, veri merkezi, dijital platformlar gibi sektörler desteklenecektir. Ayrıca, Türkiye'de yerli ve milli yazılım ve hizmetlerin kullanımını teşvik etmek amacıyla Yerli Malı Kullanımı desteği sağlanacaktır. Bu düzenlemeler, Türkiye'de küresel ölçekte teknoloji girişimlerinin geliştirilmesi için ulusal stratejilerin belirlenmesi ve destekleyici altyapının oluşturulması açısından büyük önem taşımaktadır.

2.2.4. Türkiye’de KOBİ Girişim İstatistikleri

TÜİK tarafından hazırlanan 2022 yılı “Küçük ve Orta Büyüklükteki Girişim İstatistiklerine” göre; KOBİ’ler 2022 yılında toplam girişim sayısının %99,7’sini oluşturmuştur. Buna karşılık; istihdamın %70,6’sını, personel maliyetinin %47,5’ini, cironun %42,5’ini, üretim değerinin %36,3’ünü ve faktör maliyetiyle katma değer %36,4’ünü oluşturmuştur.

Şekil 2. Büyüklük gruplarına göre temel göstergelerin oransal dağılımı (%), 2022 (Kaynak: TÜİK)

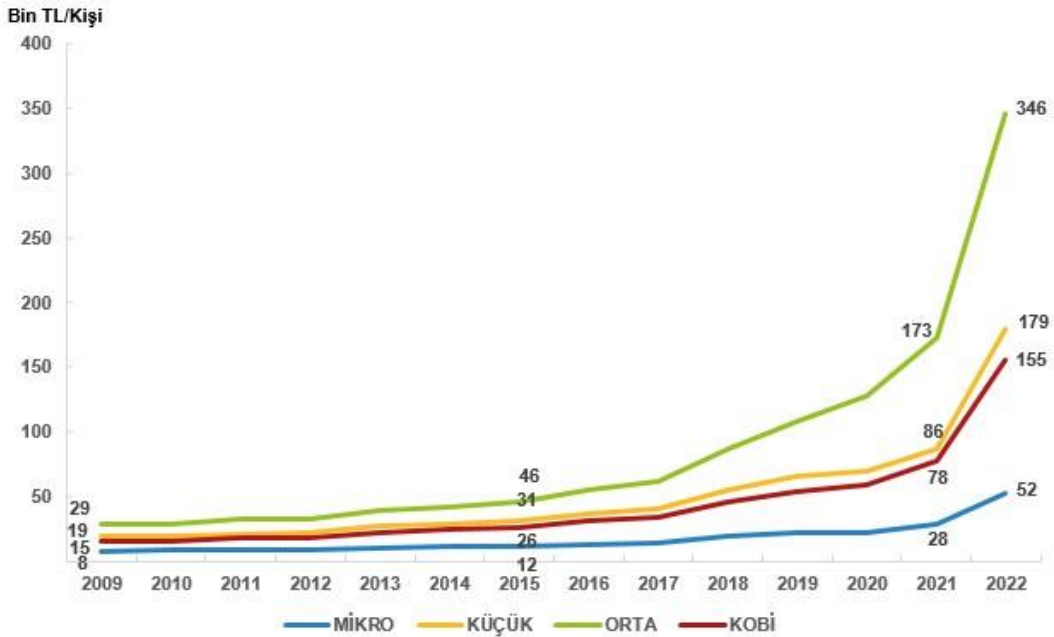
Ekonomik faaliyetlerin istatistiki sınıflamasına (NACE Rev.2) göre 2022 yılında KOBİ’lerin; %36,1’i toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin

onarımı sektöründe faaliyet gösterirken, %15,2'si ulaştırma ve depolama sektöründe, %12,2'si ise imalat sanayi sektöründe faaliyet göstermiştir.

2022 yılına ilişkin olarak; toptan ve perakende ticaret, motorlu kara taşıtlarının ve motosikletlerin onarımı faaliyetlerindeki KOBİ istihdamının toplam KOBİ istihdamı içerisindeki oranı %27 olurken, personel maliyeti için bu oran %23,4, ciroda %53,4, faktör maliyetiyle katma değerde %25,9 ve üretim değerde ise %15,4 olarak gerçekleşmiştir.

KOBİ girişimleri için 2009 yılında çalışan başına ortalama katma değer 15 bin TL iken, 2022 yılında bu değer 155 bin TL olmuştur. KOBİ grupları içerisinde 2009 ve 2022 yılları için en yüksek çalışan başına katma değer sırasıyla 29 bin TL ve 346 bin TL ile orta ölçekli girişimlerde gerçekleşirken, aynı yıllar için bu değerler küçük ölçekli girişimler için sırasıyla 19 bin TL ve 179 bin TL, mikro ölçekli girişimler için ise 8 bin TL ve 52 bin TL olarak gerçekleşmiştir.

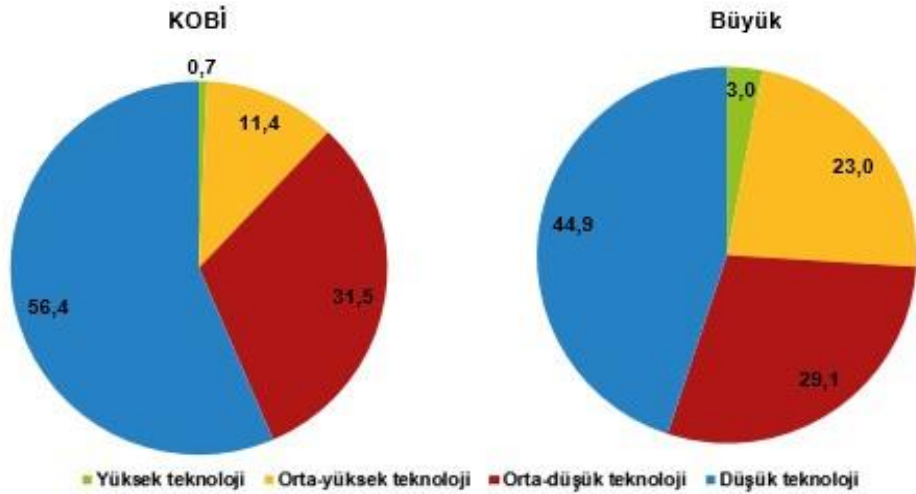

Şekil 3. Çalışan başına katma değerin KOBİ'lerde ölçek ve yıllara göre değişimi (Bin TL), 2009-2022 (Kaynak: TÜİK)

İmalat sanayindeki KOBİ'ler teknoloji düzeylerine göre sınıflandırıldığında, %56,4'ü düşük teknoloji sınıfında üretim yaparken, büyük ölçekli girişimlerde bu oran %44,9 olmuştur.

KOBİ büyüklük gruplarına göre incelendiğinde; mikro ölçekli girişimlerin %57,5'i

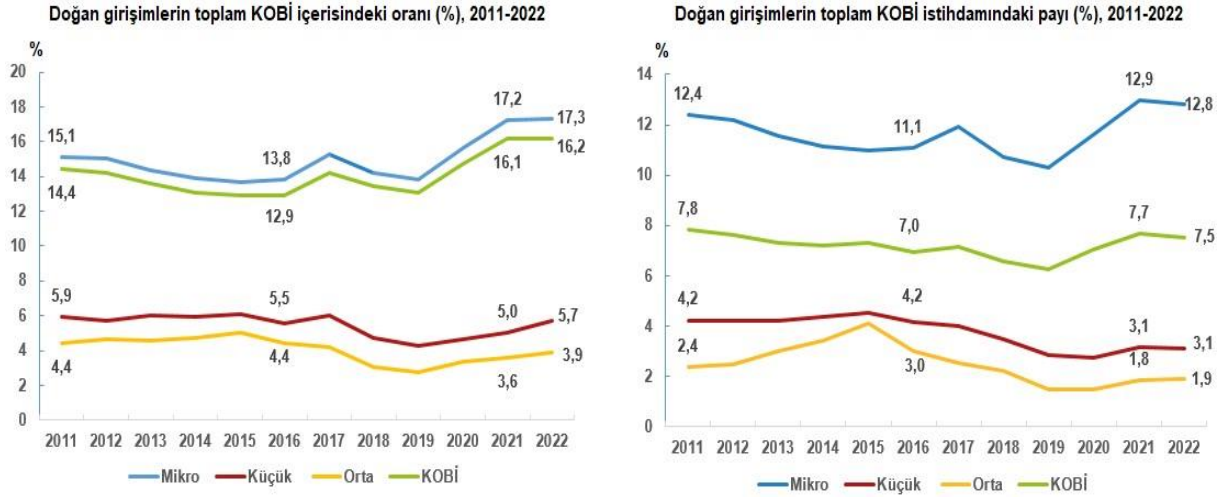
düşük teknoloji sınıfında üretim yaparken, %31,8'i orta-düşük teknoloji, %10,1'i orta-yüksek teknoloji ve %0,6'sı yüksek teknoloji sınıfında üretim yapmıştır. Buna karşılık küçük ölçekli girişimlerde bu oranlar sırasıyla %51, %30,6, %17,4 ve %1 iken, orta ölçekli girişimlerde %51, %28,7, %18,8 ve %1,5 olmuştur.

Şekil 4. İmalat sanayinde KOBİ ve büyük ölçekli girişimlerin teknoloji düzeyine göre oranları (%), 2022 (Kaynak: TÜİK)

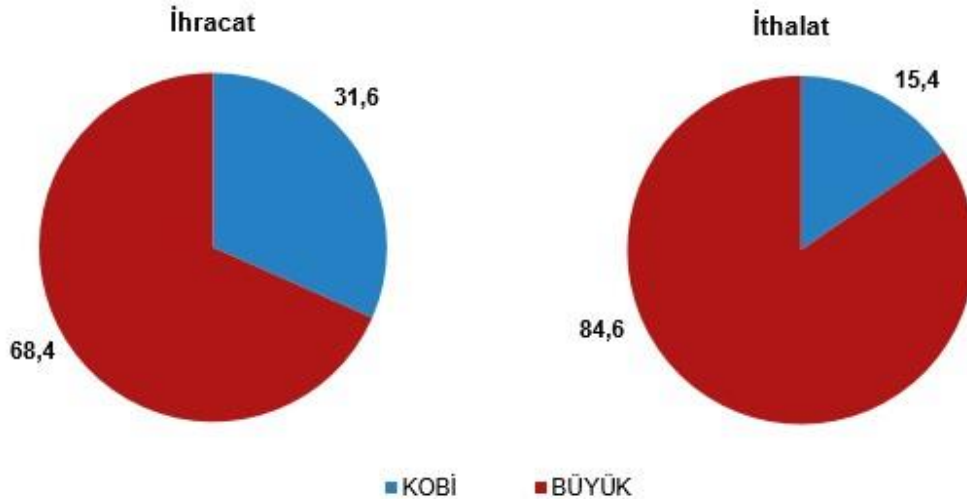
2021 yılında doğan KOBİ girişim sayısının, 2021 yılındaki aktif KOBİ girişim sayısına oranı (girişim doğum oranı) %16,1 ve 2021 yılında doğan KOBİ girişimlerindeki istihdamın, 2021 yılındaki aktif KOBİ'lerin toplam istihdamı içerisindeki payı %7,7 iken, 2022 yılında bu oranlar girişim doğum oranında %16,2 ve istihdam payında ise %7,5 olarak gerçekleşmiştir.

KOBİ'lerin 2022 yılında en yüksek doğum oranı %17,3 ile mikro ölçekli girişimler olurken bunu sırasıyla %5,7 ile küçük ölçekli ve %3,9 ile orta ölçekli girişimler takip etmiştir. Yine doğan girişimlerin istihdam içerisindeki oranlarında en yüksek oran %12,8 ile mikro ölçekli girişimler olurken, bunu %3,1 ile küçük ölçekli ve %1,9 ile orta ölçekli girişimler takip etmiştir.

Şekil 5. Doğan girişimlerin toplam KOBİ içerisindeki oranı ve KOBİ istihdamındaki payı 2011-2022 (Kaynak: TÜİK)

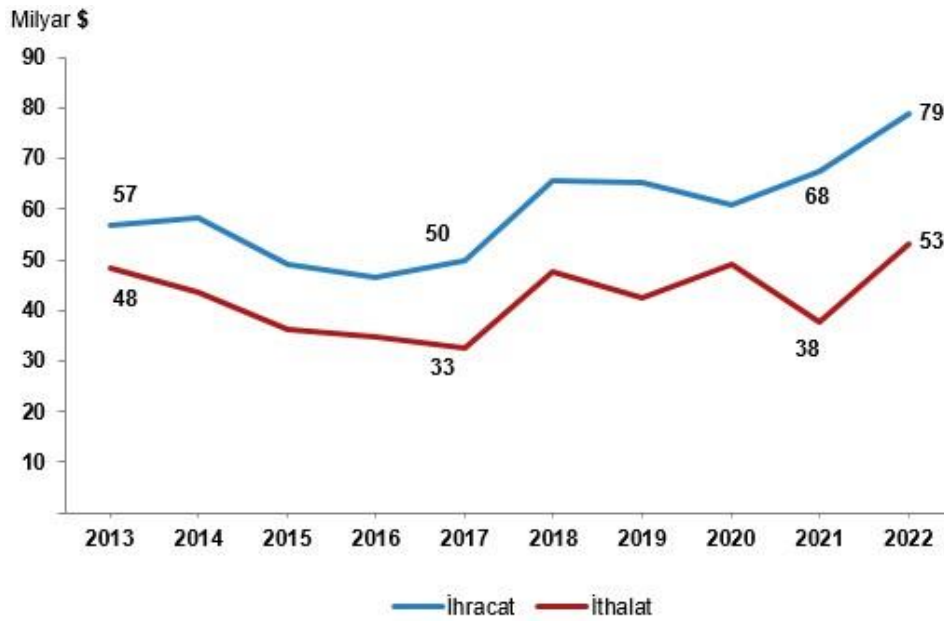
2022 yılına ilişkin toplam ihracatın %31,6'sı, ithalatın ise %15,4'ü KOBİ'ler tarafından gerçekleştirilmiştir. 2022 yılı toplam ihracatta; mikro ölçekli girişimlerin payı %2,4 iken, küçük ölçekli girişimlerin payı %11,9, orta ölçekli girişimlerin payı ise %17,3 oldu. Büyük ölçekli girişimlerin payı ise %68,4 olarak gerçekleşti. KOBİ'lerin ihracatının %60,4'ü ticaret sektöründe gerçekleşirken, %34,5'i ise sanayi sektöründe gerçekleştirilmiştir.

Şekil 6. İhracat ve ithalatın KOBİ ve büyük ölçekli girişimlere göre oransal dağılımı (%), 2022 (Kaynak: TÜİK)

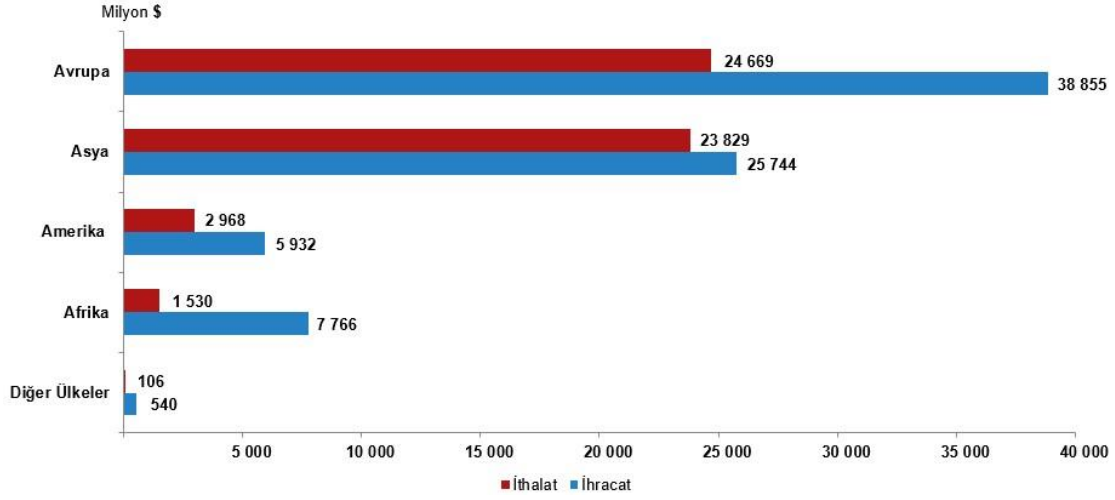

2022 yılı toplam ithalatında; mikro ölçekli girişimlerin payı %0,7, küçük ölçekli girişimlerin payı %5,4, orta ölçekli girişimlerin payı ise %9,3 olmuştur. Büyük ölçekli girişimlerin payı ise %84,6 olarak gerçekleşmiştir. KOBİ'lerin ithalatının %62,1'i ticaret sektöründe gerçekleşirken, %28,8'i ise sanayi sektöründe gerçekleştirilmiştir. KOBİ'lerin 2013 yılında 57 milyar dolar olan ihracat değeri 2022 yılında 79 milyar dolara yükselmiştir. İthalatta ise 2013 yılında 48 milyar dolar olan değer, 2022 yılında 53 milyar dolara yükselmiştir.

Şekil 7. KOBİ'lerin ihracat ve ithalat değerleri (Milyar ABD \$), 2013-2022 (Kaynak: TÜİK)

KOBİ'ler tarafından 2022 yılında yapılan ihracatın %49,3'ü Avrupa ülkelerine, %32,7'si Asya ülkelerine gerçekleştirilmiştir. KOBİ'ler ithalatının %46,5'ini Avrupa ülkelerinden, %44,9'unu Asya ülkelerinden yapmıştır.

Şekil 8. KOBİ'lerin ihracat ve ithalat değerlerinin ülke gruplarına göre dağılımı

(Milyon ABD\$), 2022 (Kaynak: TÜİK)

KOBİ'lerin 2022 yılı ihracatında giyim eşyası sektörünün payı %12,7, başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipmanların payı %10,2 ve gıda ürünlerinin payı %7,9 olmuştur. KOBİ'lerin 2022 yılı ithalatında ise öne çıkan ürünler, %24,3 ile ana metaller, %15,1 ile kimyasallar ve kimyasal ürünler, %12,3 ile başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipmanlar oldu. KOBİ'lerin ihracatının %91,7'sini imalat sanayi ürünleri oluşturmuştur.

Mali ve mali olmayan şirketlerin 2022 yılına ilişkin toplam gayri safi yurtiçi Ar-Ge harcamasının 34 milyar 722 milyon TL'sini KOBİ'ler gerçekleştirmiştir. Bu harcama mali ve mali olmayan şirketler Ar-Ge harcamasının %28,8'ini oluşturmaktadır. Tam Zaman Eşdeğeri (TZE) cinsinden mali ve mali olmayan şirketlerde toplam 169 bin 236 kişi Ar-Ge personeli olarak çalıştı. TZE cinsinden bu personelin %44,9'u KOBİ'lerde istihdam edilmiştir.

2022 yılında KOBİ'lerin toplam patent başvuru sayısı bin 498 olurken, aynı yıl 594 patent tescil edilmiştir. KOBİ ölçeklerinde ise 555 patent başvurusu ve 269 patent tescili ile orta ölçekli girişimler ilk sırada yer almıştır.

Şekil 9. Büyüklük gruplarına göre patent başvuru ve tescil sayılarının dağılımı, 2022 (Kaynak: TÜİK)

KOBİ'lere ait istatistikler, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından gerçekleştirilen Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri Araştırması kapsamında yer alan girişimlerin, Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri, Dış Ticaret İstatistikleri, Girişimcilik ve İş Demografisi İstatistikleri, Araştırma-Geliştirme Faaliyetleri Araştırması ile Türk Patent ve Marka Kurumunun patent başvuru ve tescil verileri kullanılarak hazırlanmıştır.

2.2.5. Türkiye’de Üst Politika Belgeleri

2.2.5.1. On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028)

Ülkemizin en üst ölçekli politika belgesi olan 1 Kasım 2023 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan On İkinci Kalkınma Planında (2024-2028) yer alan girişimcilik ile ilgili politika ve tedbirler Planda yer alan paragraf numaralarıyla aşağıda gösterilmiştir.

558. Küçük ve Orta Büyüklükteki İşletmeler (KOBİ) ve girişimcilerin niteliklerini dikkate alan odaklı politikalar aracılığıyla finansmana erişim imkânlarının, kurumsal gelişimlerinin ve verimliliklerinin artırılması, yenilikçilik kapasitelerinin ve ölçeklerinin büyütülmesi, tedarik zincirlerinde daha güçlü bir biçimde yer almalarının sağlanması, ihracat, yenilikçilik ve rekabetçilik düzeylerinin yükseltilerek daha etkin ve verimli olarak büyümeye ve istihdama katkılarının artırılması temel amaçtır.

559. KOBİ'lere yönelik beşeri sermaye güçlendirilecektir.

559.1. Nitelikli akredite danışman ve yönderlik havuzu oluşturularak aktif kullanımı sağlanacak, özellikle öncelikli sektörlerde danışmanlık merkezleri ve platformlar aracılığıyla bire bir danışmanlık mekanizmaları geliştirilecektir.

559.2. Örgün eğitimdeki girişimcilik müfredatı finansal okuryazarlık, mevzuat bilgisi, dijital teknolojiler, e-ticaret, pazarlama gibi konulardaki ihtiyaçlar dikkate alınarak gözden geçirilecek, uygunluk değerlendirmesine imkân sunan uygulamalı girişimcilik eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.

559.3. Milli Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılacak mesleki eğitim merkezleri ve meslek liselerinin yer seçiminde OSB'ler öncelikli olarak değerlendirilecektir.

559.4. Teknoloji alanında kritik uzmanlıklara sahip yetenekler ile yenilikçi iş modelleri ve yüksek teknolojiye dayalı işletmesi olan yabancı girişimcilere karşılıklılık ilkesi çerçevesinde vize uygulaması kolaylaştırılacaktır.

559.5. Çalışanların ortaklığının sağlandığı işletme içi girişimciliği yaygınlaştıracak mekanizmalar geliştirilecektir.

560. Girişimcilik ekosisteminde işbirliği yapma kültürü yaygınlaştırılacaktır.

560.1. KOBİ ve girişimcilere yönelik destekleyici kuruluşlarda arayüz kullanımı yaygınlaştıracaktır.

560.2. Teknik yönderlik gerektiren yüksek teknoloji alanlarda başta büyük işletmeler olmak üzere işletmelerin girişimcilere ve KOBİ'lere yönderlik yapması teşvik edilecektir.

560.3. KOBİ'ler ve üniversitelerin birlikte hazırlayacakları projelerin desteklenmesi sağlanacaktır.

560.4. Sektörel bazda yüksek verimliliğe sahip firmaların iyi uygulama örneklerinin yaygınlaştırılmasını sağlayacak mekanizmalar oluşturulacaktır.

560.5. Türkiye'nin yurt dışındaki teknogirişimci envanteri çıkartılarak yurt içindeki potansiyel girişimcilerle etkileşim kurulabilecek bir mekanizma geliştirilecektir.

561. KOBİ'ler, ölçeğini büyütmesi, sürdürülebilir bir yapıya kavuşması ve küresel düzeyde daha rekabetçi bir konum kazanması amacıyla desteklenecektir.

561.1. KOBİ ve girişimciler hızlı büyüme, teknoloji odaklı ihracat yapma, yüksek teknoloji alanında faaliyet gösterme, verimlilik artırma gibi kriterler çerçevesinde odaklı bir yaklaşımla desteklenecektir.

561.2. Ana sanayi üreticileri ve büyük işletmelerin tedarik zincirlerine KOBİ'lerin eklenmelerini için eşleşmeleri kolaylaştırılacak ve gerekli kalite, verim, kapasite artışları ile ürün geliştirme (Ür-Ge) faaliyetleri tedarikçi geliştirme süreçleri kapsamında desteklenecektir.

561.3. KOBİ ve girişimcilere sağlanan devlet yardımlarına yönelik kapsayıcı bir izleme sistemi kurulacak ve etki analizleri yapılacaktır.

561.4. Kendi başına ayakta durabilen girişimci ve KOBİ'lerin artırılması amacıyla öncelikle geri ödemeli destekler tercih edilecektir.

561.5. Arz ile talebin daha etkin eşleşmesini sağlamak amacıyla sanayi ve teknoloji bölgelerinde üretimi yapılan ürünlerin ve geliştirilen teknolojilerin envanteri hazırlanacaktır.

561.6. Teknogirişimciler tarafından oluşturulan ürünlerin DMO bünyesindeki Tekno Katalog platformu gibi araçlarla entegrasyonunu sağlayarak bu ürünlerin ticarileşme ve markalaşma süreçleri hızlandırılacaktır.

561.7. KOBİ'leri olası afet ve salgınlara karşı bilgilendirmek ve korumak amacıyla bire bir KOBİ eğitimleri, danışmanlık ve bilgilendirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.

561.8. KOBİ'lerin iş sürekliliği planı hazırlamasına yön göstermesi için ilgili kurum ve kuruluşların katkısı ile rehberler hazırlanacak ve risk yönetimi uygulamaları yaygınlaştırılacaktır.

562. Finansmana erişim kolaylaştırılacak, alternatif ve yenilikçi finansman yöntemleri yaygınlaştırılacaktır.

562.1. Yatırım bankacılığı, kurumsal ve bireysel girişim sermayesi, kitle fonlaması, etki yatırımcılığı, melek yatırımcılık gibi alternatif ve yenilikçi finansman imkânları güçlendirilecek ve kullanımları yaygınlaştırılacaktır.

562.2. Türkiye Finansal Raporlama Standardının KOBİ'ler arasında yaygınlaştırılması sağlanacaktır.

562.3. Kredi garanti sistemi geliştirilecek ve girişimlerin yenilikçi iş modelleri ile Ar-Ge ve yenilik projelerinin finansmanında kullanımı yaygınlaştırılacaktır.

562.4. KOBİ'ler ve girişimciler değerlendirilirken bilgi asimetrisi problemlerini azaltmak amacıyla finans verileri dışındaki verilerin de kullanıldığı yeni puanlama sistemleri geliştirilecektir.

563. Esnaf, sanatkâr ve kooperatiflerin değişen ekonomik ve sosyal şartlara uyum sağlayacak şekilde rekabetçilikleri ve kapasiteleri geliştirilecek, denetim sistemleriyle şeffaflık ve güvenilirlikleri artırılabilecek, işbirliği ve ortak çalışma kültürünün yaygınlaşması sağlanacaktır.

563.1. Esnaf ve sanatkârlar odaları birlikleri bünyesinde, esnaf ve sanatkârlara ihracat süreçleri, girişimcilik, Ar-Ge ve yenilikçilik ile devlet yardımları hakkında eğitim, danışmanlık ve bilgi desteği sağlanacaktır.

563.2. Esnaf ve sanatkârlara yönelik finansal desteklerde çeşitlilik artırılabilecek, sektörel bazda ayırtırmaya gidilecek, ekonomik katkı dikkate alınarak uygun koşullu kredi desteklerine devam edilecektir.

563.3. Hazine destekli kullanılan kredilerde imalat sektörüne, ihracata, markalaşmaya, e-ticarete yönelen esnaf ve sanatkârlara sağlanan devlet yardımlarının etkinliği artırılabilecektir.

563.4. Kooperatiflere yönelik finansal destek araçları geliştirilecek, kooperatiflerin makine ve ekipman alımı, nitelikli personel istihdamı ve demirbaş alımları desteklenecektir.

563.5. Başta tarım satış kooperatifleri, kadın kooperatifleri ile sosyal nitelikli kooperatifler olmak üzere öncelikli sektörlerde faaliyette bulunan kooperatiflere destek sağlanacaktır. 563.6.

Esnaf, sanatkâr ve kooperatiflere yönelik ortak makine kullanım alanlarının kurulması teşvik edilerek daha az maliyetli üretim yapılabilmesi sağlanacaktır.

563.7. Kooperatifçilikle ilgili kamuoyunda ve üniversitelerde farkındalık sağlanacak ve kooperatifçiliğin daha etkin uygulanması yönünde çalışmalar yapılacaktır.

2.2.5.2. Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi

Uluslararası arenada yüksek rekabet gücüne sahip bir teknoloji girişimciliği ekosisteminin oluşturulması ve ülkemizin girişimler için bir çekim merkezi konumuna getirilmesi amacıyla hazırlanan teknoloji girişimciliğinin yol haritası niteliğindeki Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi, bu alanda ilk ve en kapsamlı çerçeve metni olma özelliğini taşımaktadır

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sivil aktörlerin katkı ve katılımıyla hazırlanan Stratejide, teknoloji girişimciliği ekosisteminin dinamiklerini dikkate alan ve ekosistemin tüm aktörlerinin etkin rol almasını gerektiren 30 strateji ve 90 eylem bulunmaktadır.

Katılımcı bir yaklaşımla hazırlanan stratejinin yine katılımcı bir yaklaşımla izlenip yönetilmesi için Girişimcilik Konseyi oluşturulmuştur. Strateji kapsamında kadınların girişimcilikte ve ekonomik alanda, eşit şartlar altında sahip oldukları potansiyeli açığa çıkarmalarını sağlamak amacıyla bir Kadın Girişimciliği İnisiyatifi de başlatılmıştır. Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi ekosistemin tüm paydaşlarını bu vizyona ve motivasyona ortak olmaya ve “Gelecek İçin Girişim” inisiyatifine katkı vermeye davet etmektedir.

Milli Teknoloji Hamlesi vizyonu ile hazırlanan bu yol gösterici belge, Erişilebilir Finansal Araçlar, Fırsat Sağlayan Politika, Yetenek ve Teşvik Eden Kültür, Yol Açan ve Öncülük Eden Kapsayıcı Destekler, Girişim Dostu Pazar Koşullarına ilişkin stratejileri ortaya koymaktadır. Ayrıca sadece ekosistem özelinde bir gelişimi desteklemekle yetinmeyip, ülkenin kalkınması için önem arz eden Fırsat Eşitliği, Sürdürülebilir Yaşam, Gençlerin Geleceğine Yatırım ve Odak Gelişim Alanlarında ilerlemeyi de odağına almaktadır.

Ulusal Teknoloji Girişimciliği Stratejisi ile 2025 yılına kadar; 5 bin melek yatırımcı, 2,5 milyar TL kitle fonlaması, dünyanın en gelişmiş 20 ekosistemi arasında yer almak, ekosisteme 5 milyar TL kamu desteği, yıllık 2,5 milyar dolar girişim sermayesi yatırımı ile 15 Turcorn, 5 Decacorn hedeflemektedir.

2030 yılına kadar; dünyanın en gelişmiş ilk 10 ekosistemi arasında yer almak, İstanbul’u girişimcilikte dünyanın ilk 20 merkezinden biri haline getirmek ve 100 bin teknogirişim hedeflenmektedir.

2.2.6. Türkiye’de Girişimcilik Eğitimleri

Ülkemizde de girişimcilik konusu Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018) ve Milli Eğitim Bakanlığı Stratejik Planında (2010-2014) ilk ve orta öğretim okullarının bireysel stratejik planları kapsamına alınmıştır. İlk ve orta öğretim okullarında girişimcilik odaklı AB projeleri yürütölmektedir. Öğretim programlarında “girişimcilik” bir ara disiplin olarak belirlenmiş olup, temel kazanımları bazı derslerle ilişkilendirilerek verilmektedir.

Ülkemizde en yaygın olarak düzenlenen girişimcilik eğitimleri KOSGEB tarafından yürütölmektedir. KOSGEB Girişimcilik eğitimi, geleneksel girişimci eğitimi ve ileri girişimci eğitimi olmak üzere iki ayrı eğitimden oluşur. Girişimcilik eğitimi uzaktan eğitim yöntemiyle gerçekleştirilir. İleri girişimci eğitime katılabilmek için geleneksel girişimci eğitimini tamamlamış olmak gereklidir. Girişimcilik eğitimi herkesin katılımına açıktır. Girişimcilik eğitime başvuru ve katılım ücretsizdir. Geleneksel girişimci eğitimi asgari olarak aşağıda belirtilen bölümlerden oluşur:

- a) Girişimcilikte temel kavramlar
- b) Girişim fırsatlarını görme ve fikir yaratma/geliştirme
- c) Yapılabilirlik analizi
- ç) İş modelleri, müşteriler, değer önerileri ve gelir kaynakları
- d) Ekonomi, endüstri, rekabet ve müşteri analiz
- e) Hukuki altyapı
- f) Girişimin etik temelleri
- g) Pazarlama ilkeleri ve yönetimi

İleri girişimcilik eğitimi asgari olarak aşağıda belirtilen bölümlerden oluşur:

- a) Networking (Ağ kurma)
- b) Girişimin finansal yapısının belirlenmesi ve yönetimi
- c) Yeni girişimler için finansal kaynaklara erişim
- ç) Yenilik yönetimi
- d) Fikri mülkiyet hakları
- e) Girişimin profesyonel yönetimi ve KOBİ’lerde stratejik yönetim
- f) Büyüme sürecinin yönetimi ve büyüme stratejileri
- g) İş planı geliştirme

2.2.7. Türkiye’de Girişimcilere Yönelik Finansmana Erişim Destekleri

KOSGEB: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na bağlı KOSGEB 1990 yılında kurulmuştur. KOSGEB’in girişimcilere ve KOBİ’lere sunduğu destekler; girişimcilik destekleri, işletme geliştirme, büyüme ve uluslararasılaşma destekleri, yeşil sanayi destekleri Ar-Ge, teknolojik üretim ve yerlileştirme, mikro ve küçük işletmelere hızlı destek programı desteklerini kapsamaktadır (KOSGEB, 2024). KOSGEB, üniversitelerin katma değeri yüksek sonuçlar elde edebilmeleri ve işletmelerle yakın ilişkiler kurarak yenilikçi ürün ve prosesler geliştirebilmeleri ihtiyacından yola çıkarak, 1991 yılından itibaren üniversite kampüslerinde kurduğu Teknoloji Geliştirme Merkezleri (TEKMER’ler) aracılığı ile Üniversite-Sanayi-Kamu İşbirliği alanında çok önemli bir adımı gerçekleştirmiştir. Böylece üniversitelerin temsil ettiği beyin gücü, bilimsel çalışma ortamı, teknoloji kullanımı ve temel araştırma altyapısıyla, KOBİ’lerin temsil ettiği girişimci, yaratıcı ve yenilikçi üretim gücünün bütünleşerek KOBİ’lerin ihtiyaç duyduğu teknolojik olanaklardan yararlanmalarının yolu açılmıştır. Başarılı KOBİ ve girişimcilerin kamuoyuna tanıtılması, ülkemiz ekonomisine yaptıkları katkının göz önüne serilmesi, cesaretlendirilmeleri ve potansiyellerinin ortaya çıkarılması için ödüllendirilmeleri amacıyla düzenlenmektedir. KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri; Yılın Başarılı KOBİ Büyük Ödülü, Yılın Başarılı KOBİ Ödülleri ve Yılın Başarılı Girişimci Ödülleri olmak üzere üç ana ve yedi alt kategoride verilmektedir.

TÜBİTAK: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı’na bağlı TÜBİTAK kapsamında sunulan destekler sadece girişimcilere veya firmalara yönelik olmayıp akademik, sanayi, kamu, bilimsel etkinlik, bilim ve toplum alanında çeşitli destekleri kapsamaktadır. KOBİ’ler ve girişimcilere yönelik desteklere bakıldığında ise; TÜBİTAK, teknolojik üretim, katma değeri yüksek ürün üretimi ve teknoloji tabanlı girişimciliğin teşvik edilmesine yönelik destekler sunmaktadır (TÜBİTAK, 2024). Yine TÜBİTAK tarafından yürütülen 1512 Girişimcilik Destek Programı (BİGG) ise girişimcilerin, teknoloji ve yenilik odaklı iş fikirlerini, katma değer ve nitelikli istihdam yaratma potansiyeli yüksek teşebbüslere dönüştürebilmeleri için, fikir aşamasından pazara kadar olan faaliyetlerin desteklenmesi ve uluslararası rekabet gücü olan, yenilikçi, teknoloji düzeyi yüksek ürün ve süreçleri geliştirebilen Ar-Ge yoğun başlangıç firmalarının oluşturulmasını amaçlamaktadır.

Çukurova Kalkınma Ajansı: 8 Şubat 2006 tarih ve 26074 sayılı Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun’a istinaden, 31/05/2006 tarih ve 2006/10550 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur.

Çukurova Kalkınma Ajansı, 2022 yılına ilişkin destek vereceği öncelikli alanlar ile tahmini destek miktarını, 2014-2023 Çukurova Bölge Planı vizyon ve öncelikleri çerçevesinde, 2024-2028 Bölge Planı çalışmalarından elde ettiği bilgiyi dikkate alarak ve 2022 Yılı Çalışma Programı hedeflerine bağlı olarak belirlemiştir. 2022 yılı Genç Girişimci Destek Programı, Kalkınma Ajansları Proje ve Faaliyet Destekleme Yönetmeliği'nin 7. maddesinin 2. fıkrası hükümleri doğrultusunda hazırlanan Usul ve Esaslar kapsamında hazırlanmıştır. Programın önceliği, akıllı tarım ve gıda teknolojileri, akıllı ve sürdürülebilir şehirler, temiz üretim ve enerji, sağlık, çevre, sanayide dijital dönüşüm, nanoteknoloji, büyük veri, mobil uygulamalar, oyun, yapay zekâ, blockchain, metaverse, NFT, bulut bilişim gibi teknoloji yoğun sektörlerde tasarım aşamasında olan (minimum TRL3 seviyesi) iş fikirlerinin olgunlaştırılması, ürün pazar uyumlarının test edilmesi, gerekli olması durumunda iş fikrinin pivot edilmesi ve minimum uygulanabilir ürünlerin üretilmesidir.

Diğer Destekler: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, KOSGEB ve TÜBİTAK haricinde Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı kapsamında, çalışan ve işçilere istihdam alanında destek sunan İşkur destekleri, Hazine ve Maliye Bakanlığı kapsamında, vergi ve sigorta prim teşvikleri alanında destek sunan Gelir İdaresi Başkanlığı destekleri, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından ulusal veya uluslararası sermayeli firmaların Türkiye'de hayata geçirilecek yatırım projelerini, desteklemek amacıyla sunulan Yatırım Teşvikleri, Ticaret Bakanlığı tarafından Pazar Araştırması, Rapor ve Yurtdışı Şirket Alım, Sektörel Ticaret ve Sektörel Alım Heyetleri, E-Ticaret Sitelerine Üyelik Destekleri, Yurtdışı Birim, Marka Tescil ve Tanıtım Desteği, İhracat Destekleri ile Alıcı Kredisi Desteği ve Yurt Dışı Fuar Desteği gibi destekler mevcuttur.

Teknoloji Geliştirme Bölgeleri: 2001 yılında yürürlüğe giren 4691 sayılı Kanun ile kurulan Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ile Teknoparklarda yer alan firmalara yönelik önemli destekler hayata geçirilmiştir. Türkiye'de Şubat 2022 itibariyle toplam 92 adet Teknoloji Geliştirme Bölgesi bulunmaktadır. Bunlardan 76'sı faaliyette olup, 16'sı ise geliştirme aşamasındadır. Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nin cazip hale gelmesinde burada yer alan firmalara sunulan destekler büyük önem taşımaktadır. Girişimcilere ve araştırmacılara gelir ve kurumlar vergisi, KDV, stopaj, damga vergisi-harç istisnaları ve SGK teşvikleri gibi önemli teşvikler sunmaktadır. Ayrıca Teknoloji Geliştirme Bölgeleri'nde faaliyette bulunan firmalara danışmanlık hizmetleri ve kuluçka hizmetleri gibi destekler de sağlanmaktadır. Kuruluşu 2005 yılında gerçekleşen Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi'nin yönetilmesi ve işletilmesinden

sorumlu tüzel kişilik olan Mersin Teknoloji Geliştirme Bölgesi Kurum ve İşletici Tic. A.Ş. 23/02/2006 tarihinde faaliyete geçmiştir.

2.3. MERSİN'İN GİRİŞİMCİLİK EKOSİSTEMİ ÇERÇEVE KOŞULLARI

2.3.1. Coğrafi Konum

Coğrafi konum, şehrin etkinliğini, diğer bölgelere erişimi ve ulaşım kolaylığını belirler. İyi bir ulaşım altyapısı, mal ve hizmetlerin taşınmasını kolaylaştırır, tedarik zincirlerinin etkinliğini artırır ve pazarlara ulaşımı kolaylaştırır. Bu da girişimciler için daha geniş bir müşteri tabanına erişim ve iş fırsatları yaratma potansiyeli sunar. Ayrıca şehrin coğrafi yapısı, bulunduğu bölgede mevcut doğal kaynakların türünü ve miktarını belirler. Bu kaynaklar, tarım, madencilik, enerji üretimi ve turizm gibi sektörler için önemli olabilir. Girişimciler, doğal kaynaklara dayalı iş fırsatları arayabilir veya bu kaynakları kullanarak yeni ürünler ve hizmetler geliştirebilirler. İyi bir iklim, tarım ürünlerinin yetişmesini kolaylaştırabilir, turizm sezonunu uzatabilir ve inşaat projelerinin sürekliliğini sağlayabilir. Bu da girişimcilere çeşitli sektörlerde iş fırsatları sunar.

Mersin'in coğrafi konumu, girişimcilik alanında rekabet avantajları sağlamaktadır. Mersin, doğusunda Adana, batısında Antalya, kuzeyinde Niğde, Konya ve Karaman illeri, güneyinde ise Akdeniz ile çevrili olup, Taşlık Kilikya'nın tümünü ve Ovalık Kilikya'nın Berdan Çayı havzasını kaplar. Kuzeyden Toros Dağları'nın en yüksek tepelerine kadar uzanan yaylaları içine alıp, Doğu Akdeniz boyunca güney batıya doğru uzanır. Liman şehri olması nedeniyle deniz aşırı ticaret için stratejik bir konuma sahiptir. Mersin Limanı konteynır hacmi ile dünyada ilk 92 içerisinde, 2,6 milyon teu konteynır iş hacmi ile Türkiye'de 1. sırada yer almaktadır (Mersin Valiliği). Ayrıca sahip olduğu plajlar, tarihi ve doğal güzellikleriyle turizm sektörü için önemli bir potansiyel barındırmaktadır.

Mersin ili ve çevresinde yaygın olarak tipik Akdeniz ikliminin etkisi görülür. Yazları kurak ve sıcak, kışlar ise ılık ve yağışlıdır. Bitki örtüsü genellikle Akdeniz iklimine uyum sağlayan makidir. Bölgede aynı zamanda Defne, Yabani Zeytin, Keçiboynuzu, Yaban Mersini, Zakkum, Böğürtlen ve Kuşburnu yetişmektedir.

2.3.2. Nüfus

TÜİK'in 2023 adrese dayalı nüfus kayıt sistemine göre Mersin nüfusu 1.938.389'dir. Bu nüfus, 969.526 erkek ve 968.863 kadından oluşmaktadır. Yüzde olarak ise şehirde %50,02 erkek, %49,98 kadın bulunmaktadır. Yüz ölçümü 15.620 km² olan Mersin ilinde

kilometrekareye 124 insan düşmektedir. Mersin nüfus yoğunluğu 124/km²'dir. 2023 yılında Mersinde yaşayan yabancı nüfus sayısı 49.845'dir.

Tablo 1. İllere ve cinsiyete göre yabancı nüfus, 2022, 2023 (Kaynak: TÜİK)

	2022			2023		
İl	Toplam	Erkek	Kadın	Toplam	Erkek	Kadın
Toplam	1 823 836	902 124	921 712	1 570 543	762 672	807 871
Mersin	47 593	25 414	22 179	49 845	28 101	21 744

Tablo 2. İl ve cinsiyete göre genç nüfus ve genç nüfusun il toplam nüfusu içindeki oranı, 2022 (Kaynak: TÜİK)

		Genç nüfus (15-24 yaş)			Genç nüfusun toplam nüfus içindeki oranı (%)
İl	Toplam nüfus	Toplam	Erkek	Kadın	
Toplam	85 279 553	12 949 817	6 633 224	6 316 593	15,2
Mersin	1 916 432	275 971	141 880	134 091	14,4

2.3.3. İstihdam

Mersin ilinin dahil olduğu 2. Düzey Türkiye İstatistiki Bölge Birimleri Sınıflandırması TR62 (Adana, Mersin) olarak tanımlanmıştır. Bölgemizde 15 ve üzeri yaştaki nüfus 3.137 milyon kişi iken işgücü katılma oranı yüzde 50,3 seviyesindedir. 2020 yılına oranla işgücüne katılma oranı yüzde 3,4 artmıştır. İşsizlik oranı ise 2021 yılında bölgemizde yüzde 13,2 olarak gerçekleşmiştir (Mersin Çalışma ve İş Kurumu, 2022).

Tablo 3. Mersin ili 4/A kapsamındaki sigortalıların dağılımı (Kaynak: (T.C. Sosyal ve Güvenlik Kurumu))

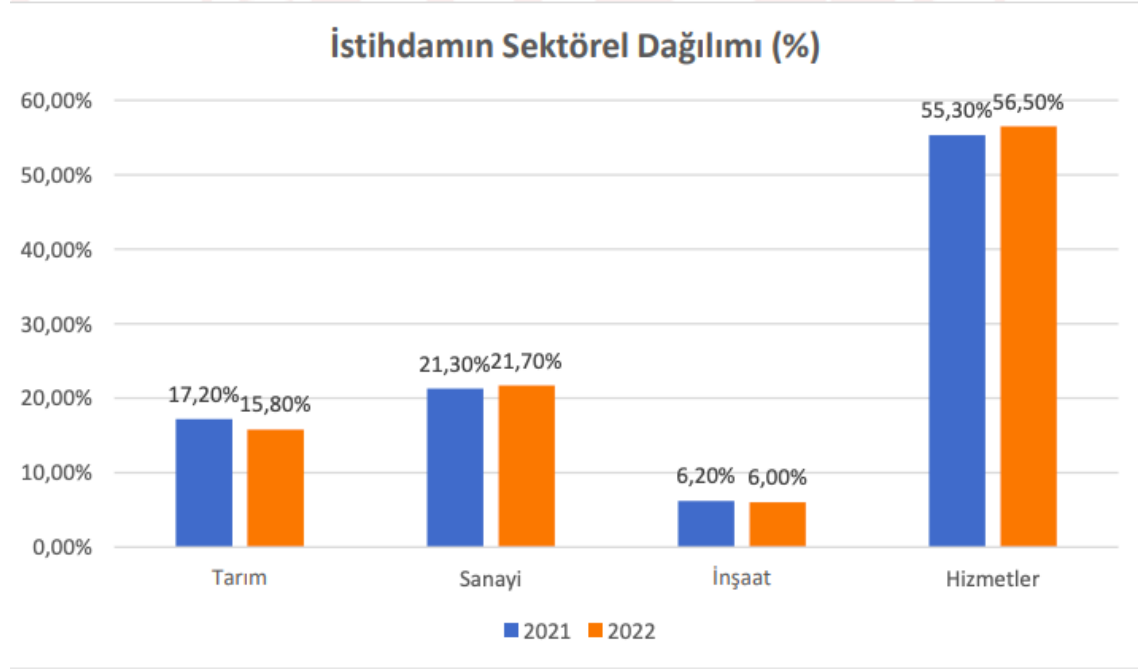
Mersin İli 4/A Kapsamındaki İşyeri ve Zorunlu Sigortalı Sayısı		2021 Aralık	2022 Aralık
Türkiye		2.087.692	2.189.841
Mersin		42.588	45.202
Aktif Sigortalılar	Türkiye	18.399.864	19.814.531
	Mersin	354.388	395.600
Zorunlu Sigortalılar	Türkiye	16.169.679	17.332.991
	Mersin	305.670	339.389

Tablo 4. Mersin ili 4/A kapsamındaki işyeri ve sorunlu sigortalı sayısı (Kaynak: (T.C. Sosyal ve Güvenlik Kurumu))

	2021	2022
1- Aktif Sigortalılar	354.388	395.600
Zorunlu Sigortalılar	305.670	339.389
Çıraklar, Stajer ve Kursiyerler	39.122	47.392
Tarım	1.154	1.030
Kısmi Süreli Çalışan Sigortalılar	8.442	7.789
2- Pasif Sigortalılar (Aylık Alanlar)		
Malullük, Yaşlılık, Ölüm Sigortası		
Malullük Aylığı Alanlar	1.680	1.651
Yaşlılık Aylığı Alanlar	113.555	116.263
Ölüm Aylığı Alanlar (Hak sahibi)	47.335	49.133
Ölüm Aylığı Alanlar (Dosya)	36.191	37.821
İş Kazası ile Meslek Hastalığı Sigortası		
Sürekli İş Göremezlik Geliri Alanlar	1.415	1.522
Ölüm Geliri Alan (Hak sahibi)	2.353	2.400
Ölüm Geliri Alan (Dosya)	1.427	1.464
Toplam Aylık ve Gelir Alanlar (Dosya)	158.815	163.352
Toplam Aylık ve Gelir Alanlar (Kişi)	171.087	175.805
Aktif/Pasif Oranı	2,23	2,42

Tablo 5. Mersin ilinde istihdamın sektörel dağılımı (Kaynak: Mersin İli 2022 Yılı Ekonomik Görünüm Raporu)

2.3.4. Ticaret

Mersin ilinde 6 adet Ticaret ve Sanayi Odası ile 1 adet Deniz Ticaret Odası bulunmaktadır. Belirtilen odaların 31.12.2022 tarihi itibarıyla üye sayılarını belirten tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 6. Mersin İli Ticaret Sanayi Odaları ve üye sayıları (Kaynak: Mersin İli 2022 Yılı Ekonomik Görünüm Raporu)

	Adı	Gerçek Kişilik	Tüzel Kişilik	Toplam Üye Sayısı
1	Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	4.534	26.671	31.205
2	Silifke Ticaret ve Sanayi Odası	1.287	2.111	3.398
3	Tarsus Ticaret ve Sanayi Odası	986	2.823	3.809
4	Anamur Ticaret ve Sanayi Odası	721	870	1.591
5	Erdemli Ticaret ve Sanayi Odası	549	1.496	2.045
6	Mut Ticaret ve Sanayi Odası	534	477	1.011
7	Mersin Deniz Ticaret Odası	60	501	561
	TOPLAM	8.671	34.949	43.620

İlimiz sınırları içerisinde 31.12.2022 tarihi itibarıyla 42.205 adet şirket yer almakta olup yer alan şirket türlerini gösterir tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 7. Mersin ilinde yer alan şirket türleri ve sayıları (Kaynak: Mersin İli 2022 Yılı Ekonomik Görünüm Raporu)

	Anonim Şirket	Limited Şirket	Kolektif Şirket	Komandit Şirket	Şahıs	Toplam
Merkez İlçeler (Akdeniz, Toroslar, Mezitli, Yenişehir)	3.111	23.272	9	2	4.534	30.928
Tarsus (Çamlıyayla İçinde)	518	2.212	2	0	986	3.718
Erdemli	247	1.152	2	0	549	1.950
Silifke (Aydıncık, Gülnar İçinde)	456	1.451	0	0	1.289	3.196
Anamur (Bozyazı İçinde)	136	648	2	0	721	1.507
Mut	79	292	1	0	534	906
TOPLAM	4.547	29.027	16	2	8.613	42.205

İlimizde 2022 yılında kurulan şirket ve kooperatif ile ticaret unvanlı işyeri sayısı %29'luk artışla 3.467'ye; ticaret unvanlı işyeri sayısı ise %12'lik artışla 455'e yükselmiştir. Söz konusu artışlarda yılın son üç çeyrekliği etkili olmuştur. Tasfiye halindeki şirket ve kooperatif sayısı ise 2021 yılına göre %35'lik artışla 456'ya yükselmiştir. 2022 yılında kurulan şirket ve kooperatif sayısı ile Mersin %2'lik payla 6.; ticari unvanlı işyeri sayısı ile %2'lik payla 10. sırada; tasfiye halindeki şirket ve kooperatif sayısı ile %2'lik payla 8.sırada yer almıştır. İl genelinde kapanan şirket ve kooperatif sayısında 2021 yılına göre %56'lık artışla 435'e yükselirken; ticaret unvanlı işyeri sayısı ise %15'lik azalışla 312'ye gerilemiştir. Türkiye genelinde kapanan şirket ve kooperatif sayısı ile Mersin %2'lik payla 8.; ticari unvanlı işyeri sayısı ile %1'lik payla 14.sırada yer almıştır. 2022'de Mersin'de kurulan yabancı sermayeli şirket sayısı %55'lik büyümeyle 669'a yükselmiştir. Belirtilen dönemde Türkiye genelinde kurulan yabancı sermayeli şirket sayısı ile Mersin; %3'lük payla 4.sırada yer almıştır.

2.3.5. Altyapı Yatırımları ve Sağlanan Destekler

Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı ve İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü’nden edinilen bilgilere göre; 2022 yılı Yatırım Programı kapsamında kamu kurum ve kuruluşlarına ait yaklaşık 5 Milyar TL tutarında 153 adet proje tamamlanmıştır. 2023 Yılı Yatırım Programında ise yaklaşık 87 Milyar TL tutarındaki 408 adet projeye ait yatırım çalışmaları devam etmektedir.

Mersin ve Adana illeri ile Çukurova Bölgesi’ne hizmet vermek amacıyla yapımı devam eden Çukurova Bölgesel Havalimanı; Kargo Terminal Apronu vb. Altyapı Tesisleri İle 8.000.000 Yolcu/Yıl Kapasiteli İç ve Dış Hatlar Terminal Binası, Teknik Blok ve Kontrol Kulesi, Kapalı Otopark ve Viyadük, vb. surette modern bir havalimanında olması gereken tüm üstyapı tesislerini içerecektir. (T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı)

Mersin KOSGEB Müdürlüğü tarafından verilen desteklere ilişkin performans göstergeleri ve 2022 Yılı gerçekleştirmelerini gösterir tablo aşağıda yer almaktadır.

Tablo 8. Mersin KOSGEB Müdürlüğü tarafından sağlanan destekler (Kaynak: Mersin İli 2022 Yılı Ekonomik Görünüm Raporu)

Performans Göstergeleri	2022 Yılı Gerçekleşmeleri
1. Desteklenen KOBİ sayısı (Adet)	2.816
2. Girişimcilik destekleri kapsamında desteklenen kadın sayısı (Sayı)	386
3. Kadınlara sağlanan girişimcilik desteklerinin toplam girişimcilik destekleri içerisindeki payı (Yüzde)	33,3%
4. KOSGEB destekleriyle yatırımı yapılan teknolojik ürün sayısı (Adet)	1
5. KOSGEB tarafından desteklenen girişimci sayısı (Adet)	929
6. KOSGEB tarafından finansman desteği sağlanan işletme sayısı (Adet)	42
7. KOSGEB tarafından sağlanan Ar-Ge, teknoloji ve yenilik desteklerinin tüm KOSGEB destekleri içindeki payı (Yüzde)	6,7%

Mersin KOSGEB Müdürlüğü tarafından KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği kapsamında verilen desteklere ilişkin istatistiki bilgiler aşağıda yer alan tabloda sunulmuştur.

Tablo 9. Mersin KOSGEB Müdürlüğü tarafından verilen destek sayıları (Kaynak: Mersin İli 2022 Yılı Ekonomik Görünüm Raporu)

Destek Adı	İşletme Sayısı	Destek Tutarı (TL)
A- KOSGEB Destek Programları Yönetmeliği Kapsamında Verilen Destekler	2.774	245.135.338
Genel Destek Programı	1	7.659
Ar-Ge, Ür-ge ve İnovasyon Destek Programı	9	1.595.596
Ar-Ge, İnovasyon ve Endüstriyel Uygulama Destek Programı	6	357.866
KOBİGEL (KOBİ Gelişim) Destek Programı	9	2.946.012
KOBİ Teknolojik Ürün Yatırım (Teknoyatırım) Destek Programı	1	115.947
İşletme Geliştirme Destek Programı	282	6.595.979
Yurt Dışı Pazar Destek Programı	25	1.561.685
Geleneksel Girişimci Destek Programı	751	6.207.000
İleri Girişimci Destek Programı	178	9.707.594
Mikro ve Küçük İşletmeler Destek Programı	1.540	216.040.000
B- KOSGEB Kredi Faiz Desteği Yönetmeliği Kapsamında Verilen Destekler	42	207.719
GENEL TOPLAM (A+B)	2.816	245.343.057

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü koordinasyonunda Adana ve Mersin illerinde faaliyetlerini yürüten Çukurova Kalkınma Ajansı; kurulduğu 2006 yılından bugüne kadar Mersin ilinde kamu kurumları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarının bölgesel kalkınmaya yönelik geliştirdikleri toplam 404 projeye yaklaşık 515 milyon ₺ mali destek sağlamıştır. Çukurova Kalkınma Ajansı; sağladığı proje desteklerini Bölge Planı öncelikleri doğrultusunda yıllık Çalışma Programları vasıtasıyla programlamaktadır. Dolayısıyla; uyguladığı destek programları senelere göre sektörel ve tematik olarak farklılıklar/çeşitlilikler gösterebilmektedir. 2023 yılı içerisinde Genç İstihdamı Faizsiz Kredi Programı, Genç Girişimci Destek Programı, Üreten Şehirler – Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı, 2023 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı gibi kâr amacı güden KOBİ’lerin ve girişimcilerin istifade edebildiği programlar ilan edilmiştir. Genç İstihdamı Faizsiz Kredi Programı kapsamında Mersin ilinde gıda imalatı ve turizm sektörlerinde faaliyet gösteren KOBİ’lerin yatırım projelerine yönelik 2 milyon ₺’ye kadar faizsiz kredi desteği sağlanmıştır. Programın başvuruları son bulmuş olup kazanan projeler ilan

edilmiştir. Genç Girişimci Destek Programı kapsamında ise 18-35 yaş arası, yenilikçi ve teknolojik bir ürünü/hizmeti olan girişimlerin artırılması amacıyla teknoloji tabanlı girişimcilere destek sağlanmıştır. Bu program kapsamında; ön kuluçka programı, finansal destek programı, hızlandırma programı ve yatırımcı buluşmaları olmak üzere 4 aşama yer almakta olup program sayesinde girişimcilerin ürünlerin prototiplerini üretmeleri ve yatırıma dönüştürmeleri hedeflenmektedir. Program kapsamında projelere sağlanan mali destek 500 bin ₺ olmuştur. Programın başvuruları son bulmuş olup kazanan projeler ilan edilmiştir. Üreten Şehirler – Temiz Üretim Tematik Teknik Destek Programı ile Mersin Tarsus Organize Sanayi Bölgesi’nde gıda ürünlerinin imalatı, tekstil ürünleri imalatı, fabrikasyon metal ürünleri imalatı, makine ve ekipman imalatı sektörlerinde faaliyet gösteren firmalara yönelik enerji, su ve hammadde kullanımında verimliliği artıracak fırsatların belirlenmesi ve atıkların gerek miktar gerekse toksik içerik bakımından azaltılmasını sağlayacak “temiz üretim etüdü” danışmanlık desteği sağlanmaktadır. Temiz Üretim Etüt çalışmasına ek olarak gerek görülen bazı işletmeler için «Karbon Ayak İzi Ölçüm» çalışmaları da gerçekleştirilecektir. Bu programla birlikte; firmaların yeşil büyüme odaklı dönüşüm ihtiyaçları karşılanmaya çalışılmaktadır. 2023 Yılı Yönetim Danışmanlığı Teknik Destek Programı ile ise imalat sanayinde faaliyet gösteren firmaların yalın üretim danışmanlığı olarak üretimde yalınlaşmaları ve verimlilik artışı sağlamaları hedeflenmiştir.

2.4. PAYDAŞ ANALİZİ

Katılımcılık kavramı, stratejik planlama sürecinde dikkate alınması gereken en önemli unsurlardan biri olarak ifade edilmektedir. Paydaşlar, Mersin Girişimcilik Ekosistemi’ne değer katan unsurlar olarak görülmektedir. Girişimcilik ekosistemlerinin başarılı bir şekilde geliştirilmesi ve sürdürülmesi, çeşitli paydaşların bir araya gelmesi ve iş birliği yapmasıyla mümkün olur. Bu nedenle, Mersin Girişimci Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı oluşturulurken paydaş analizi büyük bir önem taşır. Mersin’in girişimci ekosistemi potansiyelini maksimize etmek ve girişimcilik kültürünü güçlendirmek için doğru adımların atılması gereklidir. Paydaş analizi, bu adımların belirlenmesi ve uygulanması sürecinde kritik bir rol oynar. Bu amaçla, Mersin Girişimcilik Ekosistemi’nin paydaşları belirlenerek onların durumlarını da dikkate alacak şekilde stratejiler belirlenmiştir.

Paydaş analizinin amacı Mersin Girişimcilik Ekosistemi’nin paydaşlarının kimler olduğu, bu paydaşların etki ve önem derecelerinin neler olduğu, beklentilerinin belirlenmesi ve bunların sürdürülebilir değer üreterek rekabet avantajı sağlama potansiyelini ortaya koymaktır.

Paydaş analizinin ilk aşamasında Mersin Girişimcilik Ekosistemi'nin paydaşları tespit edilmiş, bu paydaşlar önceliklendirilmiş, etki ve önem dereceleri belirlenmiştir

Girişimcilik ekosistemi paydaşları, Mersin'de veya sektörde girişimcilik faaliyetlerini etkileyen ve bu faaliyetlerden etkilenen çeşitli kurumlar, organizasyonlar ve bireyler olarak belirlenmiştir. Bu paydaşlar, girişimciliğin desteklenmesi, geliştirilmesi ve sürdürülmesi için çeşitli roller üstlenmektedir. Üstlenilen roller incelenerek paydaşların etki ve önem dereceleri tespit edilmiştir. Bu çerçevede paydaşlar, iç ve dış paydaş olmak üzere iki grupta ele alınmıştır. İç paydaşlar; Mersin girişimcilik ekosisteminden doğrudan etkilenen veya Mersin girişimcilik ekosistemini doğrudan etkileyen kişi, kurum veya gruplardır. Dış paydaşlar; Mersin girişimcilik ekosisteminden dolaylı olarak etkilenen veya Mersin girişimcilik ekosistemini dolaylı etkileyen kişi, kurum veya gruplardır. Paydaşların etki ve önem derecesi dikkate alınarak stratejik plan ekibi tarafından puanlanıp önem derecesine göre oluşturulan sıralama Tablo 10'da belirtilmiştir:

Tablo 10. Paydaşların etki ve önem derecesi

Paydaşlar	Paydaş Niteliği	Etki Derecesi	Önem Derecesi	Öncelik
Girişimciler	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek

Çukurova Kalkınma Ajansı	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
KOSGEB Mersin İl Müdürlüğü	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
TÜBİTAK	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Mersin Teknopark	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
GSYF'ler	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Melek Yatırım Ağları	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Mentor ve Danışmanlar	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Yatırımcılar	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Mersin Ticaret ve Sanayi Odası	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Mersin Esnaf ve Sanatkarlar Odası	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Uygulama ve Araştırma Merkezi – Girişim Limanı	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
MTSO – Atölye 1886	İç Paydaş	5	5	Çok Yüksek
Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Mersin Valiliğı	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Mersin Büyükşehir Belediyesi	İç Paydaş	4	5	Yüksek
İlçe Yerel Yönetimleri	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Mersin Üniversitesi	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Tarsus Üniversitesi	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Toros Üniversitesi	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Girişimcilik Öncelikli STK'lar	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Üniversitelerin Girişimcilik Toplulukları	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Bankalar	İç Paydaş	4	5	Yüksek
Uygulamalı Ar-Ge Merkezleri ve Laboratuvarlar	İç Paydaş	3	5	Orta
Şehirdeki Diğer Kamu Kurum ve Kuruluşları	İç Paydaş	3	4	Orta
Diğer Şehirlerin Girişimcilik Ekosistemleri	Dış Paydaş	3	4	Orta

2.5. PESTEL ANALİZİ

PESTEL analizi, Mersin'deki girişimcilik ekosisteminin farklı faktörlerden nasıl etkilendiğini ve girişimcilerin karşılaşılabileceği fırsatlar ve riskleri anlamak için önemli bir araç olarak hazırlanmıştır.

ETKENLER	TESPİTLER (Etkenler/Sorunlar)	GİRİşİMCİLİK EKOSİSTEMİNE ETKİSİ		NE YAPILMALI?
		Fırsatlar	Tehditler	
Politik	Kurumlar arası koordinasyon eksikliği Kurumların izleme ve değerlendirme sistemlerinin yetersizliği		Kurumların stratejilerinde gerçekçi eylemlerin olmaması	Düzenleyici çerçeve lobi çalışmalarıyla mutlaka gözden geçirilerek revize edilmeli
	Ülkemizde kamu kurumlarının kısmen mezo yapılar aracılığıyla (örneğin KOSGEB İş Geliştirme Merkezi işleticileri, Uygulamalı Girişimcilik Eğitimi) kısmen de doğrudan hizmet ve destek sunumunu üstlendiği görülmektedir.		Programlar etkin olarak yürütülememesi ve çok fazla bürokrasi uygulanması	ABD ve diğer gelişmiş ülkelerdeki girişimciliği destekleme modelleri incelendiğinde, kamu kurumlarının politika oluşturma, fon sağlama ve denetleme fonksiyonlarını üstlendiği, destek uygulamalarının ise onaylanmış aracı mezo-kurumlar (kâr amacı gütmeyen kuruluşlar, özel kuruluşlar, STK'lar, üniversiteler vb.) aracılığıyla yürütüldüğü görülmektedir. Böylece programlar daha etkin olarak ve daha az bürokrasi ile uygulanabilmektedir. Destek ve hizmetlerin etkin biçimde verilmesi ve yaygınlaşmasına etkisi yönünden bu uygulamaların gözden geçirilmesine ihtiyaç bulunmaktadır.

	Gençlerin girişimciliğe yönlendirilmesine yönelik programların azlığı		Mecburiyete dayalı girişimciliğin fırsata dayalı girişimciliğin önüne geçmesi	Gençler arasında girişimcilik kültürünün yaygınlaşmasını sağlayacak yeni nesil faaliyetler gerçekleştirilmelidir.
	Mevzuat değişikliklerinin çok sık yapılması ve takibinin zor olması		Yetkin olmayan kişi/kuruluşların sektöre girmesi	Eğitim ve danışmanlık destekleri profesyonelleştirilmeli
Ekonomik	KOSGEB başta olmak üzere birçok kurum tarafından verilen hizmet ve desteklerin girişimcilerin ihtiyaçları ile bire bir örtüşürülememesi, genelde standart olarak hazırlanan içeriklerin temel ihtiyacı karşılama düzeyinde kalması	-	Kaynakların etkili bir şekilde kullanılmasını engelle Girişimcilerin işlerini büyütmeleri ve geliştirmeleri için gereken desteği alamamaları, potansiyel büyüme fırsatlarını kaçırmaları	Bu konuda yapılacak kapsamlı ihtiyaç analizi ile sektör, faaliyet kapsamı, firma büyüklüğü ve gelişim evresi ve toplumsal cinsiyet eşitliği konuları göz önünde bulundurularak hizmetler çeşitlendirilmeli ve daha sofistike hale getirilmelidir
	Girişimcilerin alternatif finansman modelleri hakkında bilgi eksikliği		Gerçekçi olmayan finansal planlar, finansmana erişimin zorlaşması	Bölgede alternatif finansmana erişim kaynakları bulunmalı ve eğitimleri verilmelidir.
	Bankaların yeni girişimcilere yönelik önyargıları		Finansmana erişimin zorlaşması	Bankalarla girişimciler özelinde protokoller yapılarak yeni kredilendirme modellerinin geliştirilmesi
Sosyokültürel	Mersin'deki yüksek eğitim seviyesine sahip bireylerin varlığı, ancak bölgede ekosistemin			Eğitim sistemi ve yetenek geliştirme programları, girişimcilik becerilerini destekleyecek şekilde revize edilmelidir. Okul

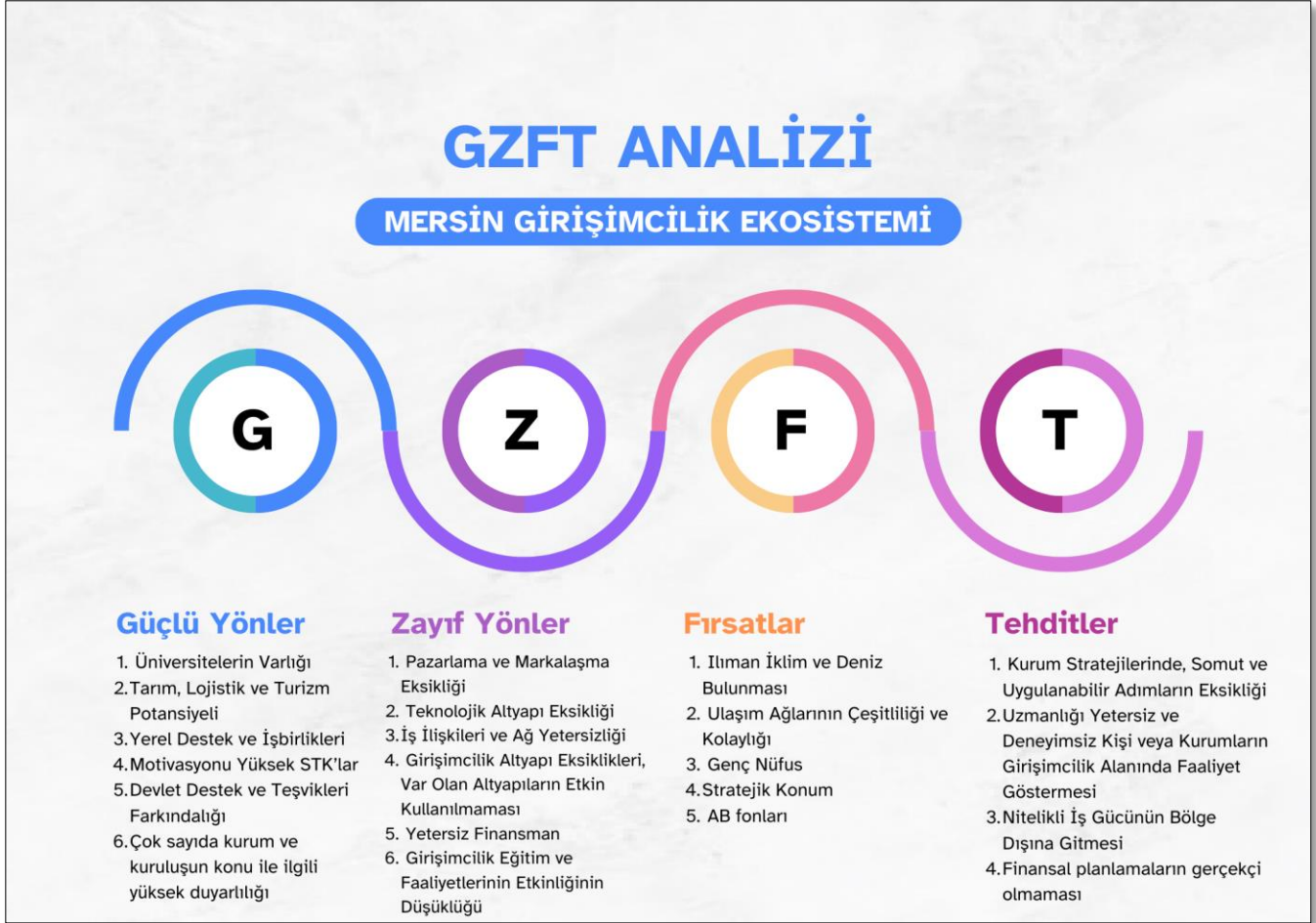

	yetersizliği nedeni ile bölge dışına çıkması			öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise seviyelerinde girişimcilik eğitimi programlarına ağırlık verilmelidir.
	Mersin'in çok göç alması ve sığınmacı nüfusunun fazla olması	Mersin'de yaşayan Suriyeli sığınmacıların, iş dünyasına katılarak yeni iş fırsatları yaratması. Bu durumun, yerel ekonomiye katkı sağlayan ve çeşitlenmeye olanak tanıyan bir dinamik oluşturması	Suriyeli sığınmacıların bir fırsat olabileceği gibi aynı zamanda nüfusu, iş piyasasında rekabeti artırabilmesi ve bazı sektörlerde işsizlik sorunlarını tetikleyebilmesi	Suriyeli sığınmacıların entegrasyonu yönünde faaliyetler yapılmalı, iş gücü eksikliği bulunan alanlara yönelik mesleki eğitimler düzenlenmelidir.
Teknolojik	Bilgi teknolojilerinin, istatistiki yöntem ve yazılımların hızla gelişmesine karşın girişimcilerin iş zekası, yapay zeka gibi teknolojik imkanlardan yeterince faydalanamaması		Girişimcilerin rekabette geri kalması, global rakipleri ile rekabet edememesi	Bilgi teknolojileri konusunda girişimcilere uygulamalı eğitimler aldırılması, yerli dijital teknolojilerin geliştirilmesi yönünde desteklerin artırılması
Çevresel	İklim değişikliğiyle ilgili politikaların uluslararası düzeyde öncü rol oynaması ve ülkelerin ve girişimcilerin bu politikalara uyumunun giderek zorunlu hale gelmesi	İklim değişikliğine karşı küresel düzeyde alınan önlemler çerçevesinde ülkemiz çıkarlarını dikkate alan bütüncül politikaların oluşturulması	Yeni çevre standartlarına uyum sağlamak için gereken uyumluluk maliyetlerin, küçük işletmeler için ek bir engel olması,	Girişimcilerin yeşil dönüşüm konusunda bilgilendirilmesi ve bu konuya uyumlarının sağlanması, yeşil girişimcilere ekstra destekler sağlanması

		ve buna yönelik kaynak tahsisinin yapılması ihtiyacı		
Yasal	Girişimciler için vergi yüklerinin çok fazla olması		İşletme maliyetlerinin yükselmesi, rekabet gücünün azalması, kayıt dışı ekonomiyi teşvik etmesi	Özellikle genç girişimcilere yönelik özel vergi indirimleri uygulanmalıdır. Bu noktada yeni yasalar çıkarılmalıdır.
	Patent, marka ve telif hakları gibi fikri mülkiyet koruması sağlayan yasal düzenlemelerin fazla bürokratik ve maliyetli ilerlemesi		Fikri mülkiyet hakkı süreçlerine öncelik verilmemesi, hak kayıpları ve mağduriyetlerin yaşanması	Fikri mülkiyet haklarının masrafları konusunda özellikle yeni girişimcilerin maliyetlerini düşürücü önlemler alınmalıdır.
	Yabancı girişimcilerin Mersin'de iş kurmalarını ve çalışmalarını kolaylaştıran veya engelleyen yasal düzenlemelerin kısıtlı olması		Yabancı yatırımcıların Mersin'e olan ilgisinin azalması, Mersin'in ekonomik büyümesini ve gelişimini yavaşlatması	Yabancı girişimcilerin Mersin'de iş kurmalarını ve çalışmalarını kolaylaştıran düzenlemeler yapılmalıdır.

2.6. GZFT ANALİZİ

Şekil 10. Mersin Girişimcilik Ekosistemi GZFT analizi

2.6.1. Güçlü Yönler

Üniversitelerin Varlığı: Mersin'de bulunan 4 üniversite (Mersin Üniversitesi, Tarsus Üniversitesi, Toros Üniversitesi, Çağ Üniversitesi), genç ve nitelikli bir işgücü havuzunu temsil eder. Bu üniversiteler, girişimcilik ekosisteminin oluşturulmasında ve genç girişimcilerin desteklenmesinde önemli bir rol oynarlar. Ayrıca, araştırma ve inovasyon faaliyetleriyle de ekosisteme katkı sağlarlar. Şehirdeki üniversiteler, bölgedeki genç nüfusa ve akademik kaynaklara erişimi artırır. Girişimcilik eğitimi ve araştırmaları teşvik ederek yeni fikirlerin ve işletmelerin ortaya çıkmasına katkıda bulunabilmektedirler.

Tarım, Lojistik ve Turizm Potansiyeli: Mersin'in tarım, lojistik ve turizm potansiyeli yüksektir. Tarım sektörü, yerel girişimciler için çeşitli iş fırsatları sunarken, limanlar ve lojistik altyapı, uluslararası ticaret ve dağıtım için avantajlar sağlamaktadır. Turizm potansiyeli ise

turizm odaklı işletmelerin ve hizmetlerin geliştirilmesini teşvik etmektedir. Bu potansiyel, farklı sektörlerde girişimcilik fırsatlarını artırmakta ve çeşitlendirmektedir.

Yerel Destek ve İşbirlikleri: Mersin'deki yerel yönetimler, Mersin Ticaret ve Sanayi Odası, sivil toplum kuruluşları, Çukurova Kalkınma Ajansı, KOSGEB ve diğer kurumlar, girişimcilere destek olmak ve işbirliği fırsatları sağlamak için çeşitli programlar ve faaliyetler düzenlemektedir. Bu destek ve işbirlikleri, girişimcilik ekosisteminin güçlenmesini ve büyümesini sağlamaktadır.

Motivasyonu Yüksek STK'lar: Mersin'deki sivil toplum kuruluşları (STK'lar), girişimcilik konusundaki bilinci artırmak, eğitim ve mentorluk programları düzenlemek ve girişimcilere destek sağlamak için aktif bir rol oynamaktadır. Motive ve aktif STK'lar, girişimcilere ilham vermekte ve onları desteklemektedir. Ayrıca şehirdeki STK'lar, girişimcilik ruhunu canlı tutarak yeni girişimlerin ortaya çıkmasını teşvik edebilmektedir.

Devlet Destek ve Teşvikleri Farkındalığı: Mersin'deki girişimcilerin devletin sağladığı çeşitli teşvik ve desteklerden faydalanma noktasında bilinç düzeyleri yüksektir. Mersin ili gerek yeni girişimcilik gerekse de mevcut işletmelerin iç girişimlerinde yüksek oranda devlet destek ve teşviklerinden yararlanmaktadır. Bu teşvikler, girişimciliği teşvik edip, yeni işletmelerin kurulmasını ve büyümesini destekleyerek girişimcilik ekosisteminin gelişimine katkıda bulunmaktadır.

Çok sayıda kurum ve kuruluşun konu ile ilgili yüksek duyarlılığı: Mersin'deki birçok kurum ve kuruluş, girişimcilik konusunda yüksek bir duyarlılık sergiler. Bu kurumlar, girişimciliği teşvik etmek, kaynakları paylaşmak ve işbirliği yapmak için bir araya gelirler. Bu durum, girişimcilik ekosisteminin güçlenmesine ve çeşitli paydaşların bir araya gelerek girişimcilere destek olmasına katkı sağlamaktadır. Bu kurumlar, girişimcilere destek olmak için çeşitli programlar ve etkinlikler düzenlemekte ve girişimcilik ekosisteminin gelişimini teşvik etmektedirler.

2.6.2. Zayıf Yönler

Pazarlama ve Markalaşma Eksikliği: Mersin ve Mersin'deki girişimciler potansiyelini ve değerlerini yeterince tanıtamamaktadır. Bu durumda, Mersin'in sahip olduğu benzersiz özellikler, kültürel miras, doğal güzellikler, ekonomik potansiyel ve diğer avantajları, yeterince anlaşılamamakta ve pazarlanamamaktadır. Şehrin markalaşamaması, dışarıdaki insanların Mersin'i tanımamasına veya değerlendirmemesine neden olmaktadır. Turizm, yatırım ve iş fırsatları gibi alanlarda potansiyel girişimci veya yatırımcılar Mersin'i keşfetme konusunda

yeterince bilgilendirilmemektedir. Etkili pazarlama stratejileri olmadan, Mersin'in sahip olduğu değerlerin ve fırsatların değerlendirilmesi ve ekonomik büyüme için gereken ilginin ve katkının elde edilmesi zorlaşmaktadır. Ayrıca Mersin'deki girişimcilerin ürün ve hizmetlerini doğru şekilde pazarlamak ve markalaşma stratejileri geliştirmek konusunda yetersiz kalması, potansiyel müşterilerle etkili iletişim kurmalarını engellemekte ve rekabet avantajlarını zayıflatmaktadır.

Teknolojik Altyapı Eksikliği: Girişimcilerin teknolojiye erişiminde ve bu teknolojiyi etkin bir şekilde kullanmalarında eksiklik yaşanması, yenilikçi çözümlerin geliştirilmesini ve iş süreçlerinin verimli bir şekilde yürütölmesini zorlaştırmaktadır.

İş İlişkileri ve Ağ Yetersizliği: Girişimcilerin iş ilişkileri ve ağ kurma konusunda yetersiz olmaları, potansiyel iş ortakları, yatırımcılar ve müşterilerle bağlantı kurmalarını engellemekte ve iş gelişimi için önemli fırsatları kaçırmalarına neden olmaktadır.

Girişimcilik Altyapı Eksiklikleri, Var Olan Altyapıların Etkin Kullanılmaması: Mersin'deki mevcut altyapının, girişimcilerin ihtiyaçları konusunda yetersiz olması ve mevcut altyapının da etkin bir şekilde kullanılmaması, Mersin'de girişimcilik ekosisteminin büyüme ve gelişme potansiyelini sınırlamaktadır. Mersin'de girişimcilere destek sağlayacak Mersin Üniversitesi Teknoloji Transfer Ofisi, Teknopark, Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Uygulama ve Araştırma Merkezi – Girişim Limanı, MTSO Atölye 1886, İşGEM, Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi gibi yapılar bulunmaktadır. Ancak bu merkezler etkin olarak girişimciler tarafından kullanılamamaktadır. Ayrıca bu yapılar tam kapasite kullanılsa bile hala ilde kuluçka merkezleri, ortak çalışma alanları, iş hızlandırıcı programları ve inovasyon merkezleri gibi altyapı ihtiyacı bulunmaktadır. Bu tür merkezler, girişimcilere iş geliştirme, mentorluk, eğitim ve finansman gibi hizmetler sunarak işletmelerin büyüme ve gelişmesini destekler. Bu nedenle girişimcilik ekosistemi açısından önemli bir yere sahiptirler.

Yetersiz Finansman: Mersin'de girişimcilik ekosisteminde yatırımcıların sınırlı olması, girişimcilerin sermaye sağlama ve işlerini büyütme konusunda kısıtlamalarla karşılaşmalarına yol açmaktadır. Potansiyel yatırımcılar ve finans kurumları, girişimcilik faaliyetlerine ilişkin yüksek risk algısı nedeniyle girişimcilere finansal destek sağlamaktan kaçınmaktadır. Bu durum, girişimcilerin yeni fikirlerini hayata geçirmek için gereken sermayeyi bulmalarını zorlaştırmaktadır. Ayrıca bankalar ve finans kurumları, girişimcilere kredi vermekten kaçınmaktadır. Girişimcilerin sınırlı teminat veya kredi geçmişi nedeniyle kredi başvuruları reddedilebilmekte veya yüksek faiz oranları ile karşılaşabilmektedirler. Mersin'de bir melek

yatırım ağı bulunmaması, melek Yatırımcı ve risk sermayesi eksikliği, girişimcilerin işlerini finanse etmeleri için alternatif kaynaklara erişimlerini kısıtlamaktadır. Bu tür yetersiz finansman kaynakları, girişimcilerin işlerini büyütmelemleri veya yeni fikirleri hayata geçirmelerini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle, Mersin'deki girişimcilik ekosisteminin güçlendirilmesi ve finansal kaynaklara erişimi artırıcı önlemlerin alınması önemlidir. Yerel ve ulusal düzeyde finansal destek programlarının ve teşviklerinin geliştirilmesi, yatırımcıların teşvik edilmesi ve girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması gerekmektedir.

Girişimcilik Eğitim ve Faaliyetlerinin Etkinliğinin Düşüklüğü: Mersin'de girişimcilik eğitimi sunan programlar, girişimcilik becerilerini geliştirmek, işletme yönetimi konusunda bilgi sağlamak veya yeni işletmelerin kurulmasına yardımcı olmak için yetersiz kalmaktadır. Programlar, genellikle girişimcilerin ihtiyaçlarına uygun olmamakta veya güncel bilgilere dayanmamaktadır. İlde birçok kurum tarafından sunulan hizmet ve desteklerin hedef kitleye tam olarak uyum sağlamadığı görülmektedir. Standart içerikler genellikle temel ihtiyaçları karşılamaktadır, ancak farklı sektörler, faaliyet kapsamaları, işletme boyutları, gelişim aşamaları ve toplumsal cinsiyet eşitliği gibi faktörler dikkate alınarak daha özelleştirilmiş ve sofistike hizmetler sunmak için kapsamlı bir ihtiyaç analizi yapılması gerekmektedir. Girişimciler, eğitim programlarına katılmak veya destek almak için yeterli bilgiye veya kaynağa sahip değildir. Ayrıca girişimcilerin başarılı olmalarını sağlamak için mentorluk ve danışmanlık desteği önemlidir. Ancak, Mersin'de yeterli sayıda kaliteli mentor veya danışman bulunmamaktadır ve girişimcilere yeterli desteği sağlamak için etkili bir yapı oluşturulmamıştır. Bir diğer konu Mersin'de girişimcilik eğitim ve faaliyetlerinin sürdürülebilirliği sağlanamamaktadır. Programlar veya etkinlikler, uzun vadeli planlama ve finansal destek eksikliği nedeniyle kısa ömürlü veya düzensiz olmaktadır.

2.6.3. Fırsatlar

Ilıman İklim ve Deniz Bulunması: İklimin girişimcilik ekosistemindeki rolü büyüktür. İyi bir iklim, çeşitli sektörlerde faaliyet gösteren girişimciler için fırsatlar sunar ve yenilikçi çözümlerin geliştirilmesine olanak tanır. Bu da bölgesel ekonomik kalkınmayı ve işletmelerin sürdürülebilir büyümesini destekler. Mersin'in ılıman iklimi ve sahil şeridi, turizm ve tarım gibi sektörlerde çeşitli fırsatlar sunar. Bu özellik, turizm, lojistik ve tarım tabanlı girişimler için uygun bir ortam oluşturabilir. Ayrıca, sağlıklı yaşam ve çevre dostu projeler gibi alanlarda da potansiyel sunar.

Ulaşım Ağlarının eşitliliği ve Kolaylığı: Mersin'in stratejik konumu, kara, deniz ve hava yolu ulaşım ağlarının çeşitliliğini ve kolaylığını sağlar. Mersin limanının büyümesi ve Mersin ana konteyner liman projesinin yatırım planlarında yer alması, Mersin'in diğer denizi olan iller ortalamasına göre deniz ticareti ve denizyolu lojistiği potansiyelinin çok yüksek ve verimli olmasına olanak tanımaktadır. ukurova Bölgesel Havalimanı'nın Mersin'in hizmet ihracatına ve bölgenin hizmet sektörüne önemli katkılar sağlayacağı tahmin edilmektedir. Yeni havalimanının uçuş ağına yeni destinasyonların eklenmesiyle bölge turizmine canlılık kazandırması ve bölgeden ihraç edilen ürünlerin dış pazarlara ulaşımını kolaylaştırması beklenmektedir. Ayrıca, bölgenin güçlü lojistik potansiyeline önemli bir altyapı desteği sağlayarak bölgesel kalkınmaya olumlu etki yapması öngörülmektedir. Bu durum, ticaretin ve lojistiğin gelişmesini desteklerken, girişimcilerin mal ve hizmetlerini daha geniş pazarlara ulaştırmasına olanak tanıyacaktır.

Genç Nüfus: Mersin, 4 tane üniversitesi bulunmasının da getirdiği avantajla da genç bir nüfusa sahiptir. Genç nüfus, yenilikçi fikirlerin ve girişimciliğin yayılmasına katkıda bulunabilmektedir. Ayrıca, gençlerin teknolojiye olan ilgisi ve adaptasyon yetenekleri, teknoloji tabanlı girişimlerin gelişimini teşvik edecektir.

Stratejik Konum: Mersin'in stratejik konumu, Doğu ve Batı arasında önemli bir geçiş noktası olmasıyla dikkat çekmektedir. Bu durum, uluslararası ticaretin ve işbirliklerinin gelişmesini desteklerken, Mersin'i lojistik, ticaret ve turizm gibi sektörlerde önemli bir oyuncu haline getirebilmektedir.

AB Fonları: Mersin'in AB fonlarından yararlanma potansiyelinin yüksek olması, bölgenin ekonomik ve sosyal kalkınmasını desteklemektedir. AB fonları, yenilikçi projelerin finansmanı, altyapı geliştirme ve insan kaynaklarına yatırım gibi alanlarda fırsatlar sunmaktadır. Bu da girişimciler için ek finansman ve destek kaynakları sağlamaktadır.

2.6.4. Tehditler

Kurum Stratejilerinde, Somut ve Uygulanabilir Adımların Eksikliği: Kurumlar, genellikle girişimcilik ekosistemini geliştirmek için genel hedefler belirlemektedirler ancak bu hedefleri gerçekleştirmek için somut adımların ne olacağına dair belirsizlik yaşamaktadırlar. Bu belirsizlik, stratejik planlama sürecini etkileyerek kurumların net bir yol haritasına sahip olmalarını engellemektedir. Kurumlar, sınırlı kaynakları en etkin şekilde kullanmak için somut ve uygulanabilir adımlara ihtiyaç duymaktadır. Ancak, bu adımların belirlenmesi ve uygulanması sürecinde eksiklikler yaşanabilmektedir. Somut olmayan hedefler veya belirsiz

planlar, kaynakların israfına veya etkisiz kullanımına yol açmaktadır. Kurumlar, genellikle stratejik yönetim sürecinde uzun vadeli hedeflere odaklanırken, kısa vadeli somut adımların ihmal edilmesi riskiyle karşı karşıya kalabilmektedir. Somut ve uygulanabilir adımların eksikliği, stratejik planın başarıyla uygulanmasını zorlaştırmakta ve kurumların hedeflerine ulaşmasını engellemektedir. Girişimcilik ekosistemi hızla değişen bir yapıya sahiptir ve kurumların stratejileri bu değişime ayak uydurmalıdır. Ancak, somut ve uygulanabilir adımların eksikliği durumunda, kurumlar değişen koşullara uyum sağlamakta zorlanmakta ve rekabet avantajını kaybetmektedir. Kurumların girişimcilik ekosisteminde etkili bir şekilde faaliyet gösterebilmesi için stratejik planlarını somut ve uygulanabilir adımlarla desteklemeleri önemlidir. Bu adımların belirlenmesi, kaynakların etkin kullanımını sağlamakta, kurumların hedeflerine ulaşmasını kolaylaştırmakta ve girişimcilik ekosisteminin sürdürülebilir bir şekilde gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Uzmanlığı Yetersiz ve Deneyimsiz Kişi veya Kurumların Girişimcilik Alanında Faaliyet

Göstermesi: Mersin'de girişimcilik ekosisteminin gelişmesini engelleyen bir diğer tehdit, uzmanlığı yetersiz veya deneyimsiz kişi veya kurumların girişimcilik alanında faaliyet göstermesidir. Bu durum, girişimcilere sağlanan desteklerin kalitesini düşürmekte ve yanlış bilgi veya yönlendirmelerle girişimcilerin başarısız olma riskini artırmaktadır. Ayrıca deneyimsiz veya uzmanlığı yetersiz kişi veya kurumlar, girişimcilere güvenilmez bir imaj sunabilmektedir. Bu durum, girişimcilerin bu kişi veya kurumlara güven duymakta zorlanmalarına ve işbirliği yapma konusunda tereddüt etmelerine neden olmaktadır. Güvenilirlik ve itibar sorunları, uzun vadeli iş ilişkileri kurmada engel teşkil edebilmektedir.

Nitelikli İş Gücünün Bölge Dışına Gitmesi: Mersin'de nitelikli iş gücünün bölge dışına göç etmesi, yerel girişimcilik ekosistemini olumsuz yönde etkilemektedir. Nitelikli iş gücünün göç etmesi, yerel girişimler için yetenekli çalışanları çekme ve istihdam etme konusunda zorluklar yaratmaktadır. Bu durum, yerel işletmelerin büyümesini ve rekabet güçlerini azaltmaktadır.

Finansal Planlamaların Gerçekçi Olmaması: Mersin'deki girişimcilik ekosisteminin karşılaştığı bir diğer tehdit, finansal planlamaların gerçekçi olmamasıdır. Girişimciler, işletmelerini kurarken veya geliştirirken genellikle finansal planlama sürecinde yetersiz veya eksik değerlendirme yapmaktadır. Bu durum, işletmenin gelecekteki finansal ihtiyaçlarını doğru bir şekilde belirlemesinde ve uygun finansman kaynaklarını bulmasında zorlanmalarına neden olabilmektedir. Girişimciler, finansal planlarında gerçekçi olmayan hedefler belirlediklerinde veya riskleri yeterince değerlendirmediklerinde, finansal kaynaklara erişimde

zorluklarla karşılaşabilmektedir. Yatırımcılar veya kredi veren kuruluşlar, işletmenin finansal planlarının gerçekçi ve sağlam bir temele dayandığını görmek istemektedir. Girişimcilerin işletmelerini büyütmeye veya yeni projeler başlatma konusunda gerçekçi olmayan finansal hedefler belirlemesi, başarısızlık riskini artırmakta ve finansal sıkıntılarla karşılaşmalarına neden olmaktadır. Bu durum, girişimcilerin finansal kaynaklara erişimini zorlaştırmakta ve ekosistemdeki büyümeyi engelleyebilmektedir.

BÖLÜM 3

GELECEĞE BAKIş

- MİSYON
- VİZYON
- TEMEL DEĞERLER

BÖLÜM 3 GELECEĞE BAKIş

MİSYON

Mersin Girişimcilik Ekosistemi, şhrimizin potansiyelini açığa çıkararak yenilikçi fikirlerin ve girişimlerin doğmasını, büyümesini ve başarılı olmasını desteklemek. Yaratıcı ve cesur girişimcilere yol göstererek, işbirliği ve dayanışma kültürünü teşvik etmek ve böylece Mersin'i bölgesel bir girişimcilik merkezi haline getirerek sürdürülebilir bir ekonomik büyümeye katkı sağlamak.

VİZYON

Mersin Girişimcilik Ekosistemi ile şhrimizi yenilikçi ve dinamik bir iş ortamına dönüştürerek, bölgesel ve ulusal düzeyde tanınan bir girişimcilik merkezi haline getirmek. Girişimcilik kültürünü yayarak, sürdürülebilir ekonomik kalkınmayı desteklemek ve Mersin'i girişimcilik alanında önde gelen bir destinasyon haline getirmek.

TEMEL DEĞERLER

- İnovasyon: Yenilikçi düşünme ve yaratıcı çözümler üzerine odaklanarak sürekli olarak gelişimi teşvik etmek.
- Dayanışma ve İşbirliği: Girişimciler arasında işbirliği ve dayanışma kültürünü geliştirerek karşılıklı destek sağlamak ve birlikte başarıya ulaşmak.
- Şeffaflık ve Dürüstlük: Açık iletişim ve dürüst ilişkiler kurarak güven ve şeffaflık ilkelerine bağlı kalmak.
- Çeşitlilik ve Katılım: Farklı geçmişlere, yeteneklere ve bakış açlarına saygı duyarak çeşitliliği teşvik etmek ve herkesin katılımını sağlamak.
- Eğitim ve Destek: Girişimcilere eğitim, mentorluk ve kaynak sağlayarak potansiyellerini maksimize etmelerine yardımcı olmak.
- Sürdürülebilirlik: Ekonomik, çevresel ve toplumsal açıdan sürdürülebilir girişimlerin teşvik edilmesi ve desteklenmesi.
- Adil ve Eşit Fırsatlar: Herkesin eşit fırsatlara erişim sağlaması ve adaletli bir ortamda başarılı olabilmesi için çaba göstermek.

BÖLÜM 4

STRATEJİ GELİşTİRME

- AMAÇ VE HEDEFLER
- HEDEF KARTLARI
- HEDEF RİSKLERİ VE KONTROL FAALİYETLERİ

BÖLÜM 4 STRATEJİ GELİşTİRME

STRATEJİK AMAÇ 1:

GİRİşİMCİLİK KÜLTÜRÜNÜN YAYGINLAşTIRILMASI

Girişimcilik kültürünün yaygınlaştırılması, Mersin'in ekonomik ve toplumsal kalkınması için temel bir taşıdır. Bu kültürün gelişmesi, bölgedeki yenilikçi fikirlerin ve çözümlerin ortaya çıkmasını teşvik eder. Yeni girişimciler, piyasadaki boşlukları fark ederek yenilikçi iş modelleri geliştirebilir ve böylece ekonomik büyümeye katkı sağlayabilirler. Mersin'de girişimcilik ruhunu teşvik etmek, insanların iş fikirlerini hayata geçirmeye ve yenilikçi çözümler üretmeye teşvik etmektir. Bu amaç, girişimciliğin toplumun her kesimi tarafından benimsenmesini sağlayarak ekonomik büyümeyi desteklemeyi, işsizliği azaltmayı ve yenilikçilik ve yaratıcılığı teşvik etmeyi hedeflemektedir. Mersin'de girişimcilik kültürünü teşvik etmek ve yaygınlaştırmak için eğitim programları, seminerler ve etkinlikler düzenlenerek toplumun girişimcilik konusunda bilinçlendirilmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla, girişimcilik merkezleri, kamu kurumları, okullar, üniversiteler, sivil toplum kuruluşları gibi farklı platformlar kullanılmalıdır.

- ⇒ **Hedef 1.1.** Yerelde Girişimcilik Farkındalığı ve Bilincini Artırmak
- ⇒ **Hedef 1.2.** Rol Model Girişimciler Ortaya Çıkarmak
- ⇒ **Hedef 1.3.** Kırsal Kesimlerde Girişimcilik Bilincini Artırmak
- ⇒ **Hedef 1.4.** Şehirde Öncelikli Sektörlere Göre Özelleştirilmiş Girişimcilik Alanları Oluşturmak

HEDEF KARTLARI

Amaç	SA 1: Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması					
Hedef	H 1.1: Yerelde Girişimcilik Farkındalığı ve Bilincini Artırmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 1.1.1 Seminarlere ve eğitimlere katılım sayısı (kişi)	30	5.000	11.000	18.200	26.840	37.208

PG 1.1.2 Okullar ve üniversitelerde düzenlenen girişimcilik eğitimlerine katılım oranları (%)	30	10	20	30	40	50
PG 1.1.3 Medya ve sosyal medya paylaşımlarının erişim ve etkileşimleri (kişi)	20	5.000	10.000	15.000	20.000	25.000
PG 1.1.4 Girişimcilere ve işletme sahiplerine yönelik düzenlenen panel, zirve, konferans, atölye sayısı (adet)	20	5	10	15	20	25
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• KOSGEB • Üniversiteler ve SEM'ler • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi • ÇKA					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• STK'lar • MTSO • Mersin Teknopark • Kamu Kurum ve Kuruluşları (Sanayi İl Müdürlüğü, Ticaret İl Müdürlüğü, vb.) • Meslek Odaları • Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları					
Ölçüm Sıklığı	• Faaliyetlerin ardından anketler veya geri bildirim formları ile katılımcıların değerlendirilmesi: Her etkinlik sonrası. • Kampanyaların performansının izlenmesi ve analizi: Haftalık veya aylık olarak. • Sosyal medya ve medya etkileşimlerinin izlenmesi: Haftalık olarak.					
Riskler	✗ Düşük katılım oranları: Düşük ilgi veya farkındalık seviyeleri nedeniyle etkinliklere düşük katılım olabilir. ✗ Etkinliklerin etkisinin sınırlı olması: Etkinliklerin hedef kitleye ulaşmaması veya mesajın yeterince etkili iletilmemesi durumunda etkinliklerin etkisi azalabilir. ✗ Finansal kaynak sıkıntısı: Etkinliklerin finanse edilmesinde yaşanabilecek zorluklar, planlanan etkinliklerin tam olarak gerçekleştirilememesine neden olabilir.					
Faaliyetler	✓ Girişimcilik seminerleri ve eğitim programları düzenlemek. ✓ Yerel işletme sahiplerine yönelik seminerler ve atölye çalışmaları düzenlemek.					

- ✓ Girişimcilik konusunda bilgilendirici paneller ve konferanslar düzenlemek.
- ✓ Girişimcilikle ilgili bilinçlendirme kampanyaları başlatmak.
- ✓ Başarılı ve başarısız girişimcilerin hikayelerini paylaşan etkinlikler düzenlemek.
- ✓ Girişimcilik konusunda medya ve sosyal medya üzerinden bilinçlendirme faaliyetleri yürütmek.
- ✓ Okullarda ve üniversitelerde girişimcilik eğitimlerini teşvik etmek.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 1: Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması					
Hedef	H 1.2: Rol Model Girişimciler Ortaya Çıkarmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 1.2.1 Çıkarılan Rol Model Girişimci sayısı (kişi)	50	1	3	6	10	15
PG 1.2.2 Düzenlenen Ödüllendirme Etkinlikleri Sayısı (adet)	40	0	1	2	3	4
PG 1.2.3 Online platformun erişim ve etkileşim istatistikleri (kişi)	10	5.000	10.000	17.000	27.000	43.000
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• KOSGEB • MTSO • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi • ÇKA					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• STK'lar • Üniversiteler • Mersin Teknopark • Meslek Odaları • Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları					
Ölçüm Sıklığı	• Başarı hikayelerinin toplanması ve yayınlanması: Her ay. • Ödüllendirme etkinliklerinin ve yarışmaların düzenlenmesi: Yılda bir kez. • Paneller ve konferansların düzenlenmesi: Yılda iki kez. • Online platform istatistiklerinin izlenmesi: Haftalık veya aylık olarak.					
Riskler						

	✗ Düşük katılım oranları: Hedef kitleye ulaşmada yaşanabilecek zorluklar. ✗ Başarı hikayelerinin yetersizliği: Uygun rol model girişimcilerin bulunamaması veya başarı hikayelerinin yeterince ilgi çekici olmaması. ✗ Etkinliklerin finansal sıkıntıları: Etkinliklerin maliyetlerinin karşılanmasında yaşanabilecek zorluklar.
Faaliyetler	✓ Yerel girişimcilerin başarı hikayelerini toplamak ve yayınlamak. ✓ Başarılı girişimcileri ve işletmeleri ödüllendiren etkinlikler düzenlemek. ✓ Girişimcilik yarışmaları ve yatırımcı buluşmaları düzenlemek. ✓ Rol model girişimcilerin deneyimlerini paylaşacakları paneller ve konferanslar düzenlemek. ✓ Girişimcilik hakkında motivasyonel ve bilgilendirici içeriklerin paylaşıldığı online bir platform oluşturmak.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 1: Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması					
Hedef	H 1.3: Kırsal Kesimlerde Girişimcilik Bilincini Artırmak					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 1.3.1 Seminerlere ve Eğitimlere Katılım Sayısı (kişi)	40	100	250	450	700	1.000
PG 1.3.2 Düzenlenen Girişimcilik Etkinlikleri ve Yarışmaları Sayısı (adet)	40	2	4	6	8	10
PG 1.3.3 Yerel pazar ve sergilerin ziyaretçi sayısı (kişi)	20	1.000	2.250	3.750	5.500	7.500
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• İlçe Yerel Yönetimleri ve Köy Muhtarlıkları • ÇKA • STK'lar • Kooperatifler					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler ve SEM'ler • Girişimcilik alanında danışmanlar ve mentorler • Meslek Odaları					

Ölçüm Sıklığı	- Faaliyetlerin ardından katılımcı geri bildirimleri: Her etkinlik sonrası. - Mentorluk programları ve yarışmaların sonuçlarının değerlendirilmesi: Yılda bir kez. - Yerel pazar ve sergilerin başarılarının izlenmesi: Haftalık veya aylık olarak.
Riskler	✗ Düşük katılım oranları: Kırsal kesimdeki ulaşılabilirlik zorlukları veya ilgili kişilerin bilgi eksikliği nedeniyle katılım düşük olabilir. ✗ İletişim zorlukları: Kırsal kesimde internet erişimi ve iletişim altyapısı eksikliği nedeniyle bilgilendirme ve duyuru yapma zorlukları olabilir. ✗ Geleneksel düşünce kalıpları: Bazı bölgelerde girişimcilik kültürünün eksikliği veya geleneksel yaşam tarzına karşı direnç olabilir.
Faaliyetler	✓ Kırsal kesimlerde girişimcilikle ilgili eğitim ve bilgilendirme seminerleri düzenlemek. ✓ Kırsal girişimciler için mentorluk ve rehberlik programları başlatmak. ✓ Kırsal bölgelerde iş fırsatlarını tanıtmak için bilgilendirici paneller ve etkinlikler düzenlemek. ✓ Kırsal kesimlerde girişimciliği teşvik eden yerel girişimcilik yarışmaları düzenlemek. ✓ Kırsal bölgelerde yerel pazarlar ve sergiler düzenlemek, yerel ürünleri ve el sanatlarını desteklemek.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 1: Girişimcilik Kültürünün Yaygınlaştırılması					
Hedef	H 1.4: Şehirde Öncelikli Sektörlere Göre Özelleştirilmiş Girişimcilik Alanları Oluşturmak					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 1.4.1 Belirlenen girişimcilik alanlarına yapılan yatırımların miktarı (milyon dolar)	25	1	3	5	7	10
PG 1.4.2 Oluşturulan tematik kuluçka merkezlerinin veya iş merkezlerinin sayısı (adet)	25	1	2	3	4	5
PG 1.4.3 Oluşturulan tematik kuluçka	25	40	60	80	90	100

merkezlerinin veya iş merkezlerinin doluluk oranları (%)						
PG 1.4.4 Özelleştirilmiş girişimcilik alanlarına girişimci başvuru sayıları (kişi)	25	50	150	300	500	750
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• ÇKA • MTSO • Mersin Büyükşehir Belediyesi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • STK'lar • Meslek Odaları • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi					
Ölçüm Sıklığı	• Yatırımlar ve altyapı çalışmalarının ilerlemesi: Her çeyrek. • Kuluçka merkezleri ve iş merkezlerinin doluluk oranları: Aylık olarak. • Network etkinliklerinin düzenlenme sıklığı: İhtiyaca göre. • Girişimci başvuru ve kabul oranlarının izlenmesi: Her ay. • Tanıtım faaliyetlerinin etkisinin değerlendirilmesi: Her ay veya her çeyrek.					
Riskler	✗ Yatırım ve altyapı maliyetlerinin artması: Öncelikli alanlara yönelik altyapı ve destek hizmetleri için gereken kaynakların yetersizliği. ✗ Girişimcilik alanlarına ilgi eksikliği: Belirlenen öncelikli sektörlerde girişimcilere yönelik yeterli talebin olmaması. ✗ Yönetim ve organizasyon zorlukları: Farklı kurumlar ve paydaşlar arasında koordinasyon eksikliği veya işbirliği sorunları yaşanması.					
Faaliyetler	✓ Şehirdeki öncelikli sektörler ve ihtiyaçlar doğrultusunda girişimcilik alanları belirlemek. ✓ Bu alanlarda uygun altyapı ve destek hizmetlerinin sağlanması için çalışmalar yapmak. ✓ Girişimcilere yönelik tematik kuluçka merkezleri veya iş merkezleri oluşturmak. ✓ Girişimcilik ekosistemini güçlendirmek için bu alanlarda network etkinlikleri ve seminerler düzenlemek. ✓ Özelleştirilmiş girişimcilik alanlarının tanıtımını yapmak ve girişimcileri bu alanlara çekmek için pazarlama ve iletişim faaliyetleri yürütmek.					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

STRATEJİK AMAÇ 2: ALTYAPININ GÜÇLENDİRİLMESİ

Girişimcilerin iş yapma ortamını iyileştirmek için gerekli altyapı olanakları sağlanmalıdır. İyi bir iş ortamı, girişimcilerin yeni fikirler geliştirmesine, yenilikçi çözümler bulmasına ve rekabeti artırmasına olanak tanımaktadır. Bu durum, sektördeki dinamizmi artırmakta ve piyasaya yeni ürünler ve hizmetler sunulmasını hızlandırmaktadır. İyi bir girişimcilik ortamı, girişimcilerin potansiyel iş ortakları, yatırımcılar, danışmanlar ve diğer paydaşlarla bağlantı kurmasını sağlamaktadır. Bu bağlantılar, işbirliği fırsatları ve ortak projeler için zemin oluşturabilmektedir. Bu kapsamda, girişimcilik merkezleri, inovasyon merkezleri, ortak çalışma alanları (coworking space), iş mekanları, kuluçka merkezleri, teknoloji parkları gibi fiziki altyapılar güçlendirilmeli ve erişim kolaylaştırılmalıdır.

- ⇒ **Hedef 2.1.** Girişimciler İçin Uygun Mekanlar Oluşturmak
- ⇒ **Hedef 2.2.** Altyapı Erişimini Kolaylaştırmak
- ⇒ **Hedef 2.3.** Altyapıları Teknolojik ve Sürdürülebilir Olarak Geliştirmek
- ⇒ **Hedef 2.4.** Altyapı Finansmanı ve Yatırım Olanaklarını Artırmak

HEDEF KARTLARI

Amaç	SA 2: Altyapının Güçlendirilmesi					
Hedef	H 2.1: Girişimciler İçin Uygun Mekanlar Oluşturmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 2.1.1 Oluşturulan Yeni Mekan Sayısı (adet)	30	1	2	3	4	5
PG 2.1.2 Oluşturulan	20	50	60	70	80	100

mekanların doluluk oranları ve kullanım sıklığı (%)						
PG 2.1.3 Girişimcilerin memnuniyet düzeyi ve geri bildirimleri (%)	20	80	90	95	95	100
PG 2.1.4 Girişimcilerin işletmelerinin devamlılığı, büyümesi ve başarı oranları (%)	25	30	40	50	60	70
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• ÇKA • MTSO • Mersin Büyükşehir Belediyesi • STK'lar					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • Gayrimenkul ve Kiralama şirketleri • Teknoloji Firmaları ve Altyapı Sağlayıcıları • Genç Girişimci Merkezi • Atölye 1886 • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi					
Ölçüm Sıklığı	• Mekanların kullanım sıklığının izlenmesi: Her ay veya çeyrek. • Girişimcilerin memnuniyet anketlerinin düzenlenmesi: Yılda bir kez. • Hizmet kalitesinin değerlendirilmesi: Her çeyrek veya yılda bir kez. • İşbirliği ve ağ oluşturma etkinliklerinin düzenlenme sıklığı: İhtiyaca göre.					
Riskler	✗ Düşük talep: Girişimcilere yönelik uygun mekanlara talebin beklenenden düşük olması. ✗ Maliyetlerin artması: Mekanların kiralanması veya işletilmesi için gereken maliyetlerin yüksek olması. ✗ Rekabet: Diğer girişimcilik merkezlerinin veya ofis alanlarının rekabeti. ✗ Teknoloji ve altyapı sorunları: İnternet erişimi, elektrik kesintileri gibi teknoloji ve altyapı sorunları yaşanması.					
Faaliyetler	✓ Mevcuttaki Genç Girişimci Merkezi, Atölye 1886, Model Fabrika, vb. alanların girişimcilerin daha etkin kullanımına yönelik tanıtımını yapmak ve kullanım süreçlerini kolaylaştırmak ✓ Girişimcilerin ihtiyaçlarına uygun, esnek çalışma alanları ve ofisler oluşturmak.					

	✓ Girişimcilere uygun fiyatlı kiralama seçenekleri sunmak veya destek sağlamak. ✓ Girişimciler için ortak kullanım alanları, toplantı odaları ve etkinlik mekanları oluşturmak. ✓ Teknoloji ve altyapıya erişimi kolaylaştırmak için uygun mekanlar sağlamak. ✓ Girişimcilerin işbirliği ve etkileşimini teşvik etmek için ortak alanlar ve etkinlikler düzenlemek.
--	---

*Performans göstergesi kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 2: Altyapının Güçlendirilmesi					
Hedef	H 2.2: Altyapı Erişimini Kolaylaştırmak					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 2.2.1 Girişimcilerin altyapı hizmetlerinden memnuniyet düzeyi (%)	70	80	90	95	95	100
PG 2.2.2 Merkezlerdeki teknoloji altyapısının verimliliği ve güncelliği (%)	30	50	60	70	80	100
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• ÇKA • MTSO • Mersin Büyükşehir Belediyesi • STK'lar					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • Gayrimenkul ve Kiralama Şirketleri • Teknoloji Firmaları ve Altyapı Sağlayıcıları • Genç Girişimci Merkezi • Atölye 1886 • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi					
Ölçüm Sıklığı	• İnternet hızı ve kesinti süreleri: Her ay. • Elektrik ve su altyapısı iyileştirme çalışmaları: Her çeyrek. • Girişimcilerin memnuniyet anketleri: Yılda bir kez. • Altyapı iyileştirme projelerinin ilerlemesi: Her ay veya çeyrek.					
Riskler	✗ Altyapı iyileştirme ve erişimi kolaylaştırma projeleri için yeterli kaynağın sağlanamaması. ✗ İnternet erişimi, elektrik kesintileri gibi sorunlarla karşılaşılması.					

	✗ Farklı kurumlar arasında koordinasyon eksikliği ve iletişim sorunları. ✗ Altyapı iyileştirme projelerinin yönetiminde ve izlenmesindeki zayıf yönetim uygulamaları. ✗ Beklenmeyen doğal olaylar: Doğal afetler veya benzeri olaylar nedeniyle altyapı hizmetlerinin kesintiye uğraması veya zarar görmesi.
Faaliyetler	✓ Girişimcilerin yoğun olduğu bölgelerde altyapı mekanları oluşturmak. ✓ Altyapı mekanlarına ulaşımı kolaylaştırmak için ulaşım ağlarını iyileştirmek ve toplu taşıma seçeneklerini artırmak ✓ Girişimcilere uygun fiyatlı veya hatta ücretsiz olarak kullanabilecekleri altyapı hizmetleri sunabilmek için hükümet ve yerel yönetimlerle işbirliği yapmak ve gerektiğinde teşvikler sağlamak. ✓ İnternet erişimi, elektrik, su ve diğer altyapı hizmetlerine erişimi artırmak için mevcut altyapıyı iyileştirmek ✓ Girişimcilere uygun fiyatlı ve güvenilir internet erişimi sağlamak için altyapı çalışmaları yapmak. ✓ Kuluçka merkezleri, iş merkezleri ve ofis alanları gibi girişimcilik destek mekanlarında teknoloji altyapısını güçlendirmek. ✓ Yerel şirketler ve teknoloji firmaları ile işbirliği yaparak teknolojik altyapı hizmetlerini geliştirmek.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç SA 2: Altyapının Güçlendirilmesi						
Hedef	H 2.3: Altyapıları Teknolojik ve Sürdürülebilir Olarak Geliştirmek					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 2.3.1 Hizmetlerine Devam Eden Altyapı Mekanları (adet)	70	4	5	7	8	9
PG 2.3.2 Merkezlerdeki teknoloji altyapısının verimliliği ve güncelliği (%)	30	50	60	70	80	100
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• ÇKA • MTSO • Mersin Büyükşehir Belediyesi • STK'lar					

İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • Yerel Enerji ve Çevre Kuruluşları • Teknoloji Firmaları ve Altyapı Sağlayıcıları • Genç Girişimci Merkezi • Atölye 1886 • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi
Ölçüm Sıklığı	• Yıllık olarak performans göstergeleri izlenir ve değerlendirilir.
Riskler	✗ Yatırım maliyetlerinin beklenenden fazla olması. ✗ Teknolojik çözümlerin verimliliği veya dayanıklılığı konusunda belirsizlikler bulunması. ✗ Yenilikçi çözümlerin yerel düzenlemelere uygun olmaması. ✗ Yenilikçi teknolojilerin toplumda kabul görmemesi veya kullanımının zor olması.
Faaliyetler	✓ Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etmek için güneş paneli ve rüzgar türbini kurulumları yapmak. ✓ Altyapıları akıllı ve internete bağlı cihazlarla donatarak verimliliği artırmak. ✓ Enerji tasarruflu aydınlatma ve su tasarruflu tesisat gibi yenilikçi çözümler uygulamak. ✓ Altyapının mali sürdürülebilirliğini sağlayacak efektif gelir modelleri oluşturmak. ✓ Altyapının kurumsal sürdürülebilirliğini sağlayacak bağımsız yönetim ve organizasyon yapıları kurmak ve devlet denetimine tabi tutmak.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 2: Altyapının Güçlendirilmesi					
Hedef	H 2.4: Altyapı Finansmanı ve Yatırım Olanaklarını Artırmak					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 2.4.1 Yapılan finansal anlaşma sayısı (adet)	50	1	2	3	4	5
PG 2.4.2 Yatırım miktarındaki artış oranı (%)	50	50	60	70	80	100
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• ÇKA • MTSO • Mersin Büyükşehir Belediyesi • STK'lar					

İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Özel Sektör Yatırımcıları ve Sermaye Şirketleri • Bankalar ve Finans Kuruluşları • Ulusal ve Uluslararası Fon Sağlayıcıları
Ölçüm Sıklığı	• Yıllık olarak performans göstergeleri izlenir ve değerlendirilir.
Riskler	✗ Piyasa belirsizliği veya ekonomik durgunluk. ✗ Yatırım anlaşmazlıkları veya finansal düzenlemelerde değişiklikler. ✗ Yatırımcıların güveninin zedelenmesi veya itibar kaybı.
Faaliyetler	✓ Yatırımcılarla, ulusal ve uluslararası fon kuruluşları ile düzenli etkinlikler ve toplantılar düzenlemek. ✓ Altyapı projeleri için uygun finansman modelleri geliştirmek. ✓ Yatırımcılara vergi teşvikleri ve diğer mali avantajlar sunmak.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

STRATEJİK AMAÇ 3:

FİNANSAL DESTEK VE YATIRIM OLANAKLARININ ARTIRILMASI

Finansal destek ve yatırım olanaklarının artırılması, girişimcilerin iş fikirlerini hayata geçirmeleri ve işlerini büyütmeleri için kritik bir öneme sahiptir. Girişimciler genellikle başlangıç aşamasında sermaye eksikliği yaşarlar. Bu nedenle finansal destek ve yatırım olanaklarına erişimleri oldukça önemlidir. Bu konuda yapılan çalışmalar girişimcilik ekosistemlerinin sağlıklı bir şekilde işlemesi için kilit bir rol oynamaktadır. Girişimcilerin finansman ihtiyaçlarını karşılamak için finansmana erişimleri kolaylaştırılmalı, erken aşama yatırım olanakları artırılmalıdır. Bunun için melek yatırımcı ağlarının oluşturulması, girişim ve risk sermayesi fonlarının çeşitlendirilmesi, banka kredisi dışında alternatif finansman modellerinin oluşturulması, devlet destek ve teşviklerinin sağlanması gibi adımlar atılmalıdır.

⇒ **Hedef 3.1.** Melek Yatırım Ağları Oluşturmak ve Güçlendirmek

⇒ **Hedef 3.2.** Girişim Sermayesi Fonlarını Çeşitlendirmek ve Artırmak

⇒ **Hedef 3.3.** Devlet Teşviklerinin ve Desteklerinin Kullanımını Artırmak

HEDEF KARTLARI

Amaç	SA 3: Finansal Destek ve Yatırım Olanaklarının Artırılması
Hedef	H 3.1: Melek Yatırım Ağları Oluşturmak ve Güçlendirmek

Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 3.1.1 Lisanslı BKY sayısı (kişi)	25	20	50	100	150	250
PG 3.1.2 Akredite BKY Ağı sayısı (adet)	25	0	1	1	1	1
PG 3.1.3 Lisanslı BKY'lerden yatırım alan girişimci sayısı (adet)	50	1	2	4	8	15
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • Meslek Odaları • STK'lar					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • Akredite BKY Ağları • ÇKA					
Ölçüm Sıklığı	• Yıllık olarak performans göstergeleri izlenir ve değerlendirilir.					
Riskler	✗ Başarısız yatırımlar veya hatalı yönlendirme sonucunda meydana gelebilecek imaj ve güven kayıpları ✗ Yatırım süreçlerini ve vergi avantajlarını etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri ✗ Ekonomik dalgalanmalar veya rekabetin artması nedeniyle yatırım fırsatlarında azalma ✗ Diğer kurumlar veya yatırımcı ağları ile işbirliği yapma zorluğu					
Faaliyetler	✓ Potansiyel melek yatırımcılar için bilgilendirme toplantıları, eğitim seminerleri ve atölye çalışmaları düzenlemek. ✓ Yatırımcılara BKY Lisansı aldirmek. ✓ Mersin'de Akredite BKY Ağı kurmak ✓ Yatırımcılarla girişimcileri buluşturan etkinlikler ve Pitch Deck günleri organize etmek. ✓ Başarılı girişimci – yatırımcı örnekleri çıkararak, iyi uygulama örneklerine ilişkin etkinlikler düzenlemek. ✓ Yatırım sürecini kolaylaştıracak yasal ve finansal danışmanlık hizmetleri sunmak.					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç SA 3: Finansal Destek ve Yatırım Olanaklarının Artırılması

Hedef H 3.2: Girişim Sermayesi Fonlarını Çeşitlendirmek ve Artırmak

Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 3.2.1 Yeni Oluşturulan GSYF Sayısı (adet)	30	0	1	1	1	1
PG 3.2.2 Oluşturulan GSYF Büyüklüğü (milyon dolar)	35	0	0	5	10	15
PG 3.2.3 Girişimcilere fon erişimindeki artış oranı (%)	35	0	0	10	50	100
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • Meslek Odaları • STK'lar					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Hazine ve Maliye Bakanlığı • Portföy ve Fon Yönetim Şirketleri • TTO • ÇKA • Yatırım Danışmanları ve Girişim Sermayesi Uzmanları					
Ölçüm Sıklığı	• Yeni fon oluşturma ve mevcut fon çeşitlendirme faaliyetleri periyodik olarak, yılda bir kez değerlendirilir.					
Riskler	✗ Piyasa koşullarındaki belirsizlikler ve ekonomik dalgalanmalar. ✗ Yatırımcıların risk alma istekliliğindeki değişiklikler. ✗ Yatırımcıların fon performansı ile ilgili beklentilerinin karşılanamaması.					
Faaliyetler	✓ Yeni girişim sermayesi fonları oluşturmak için yatırımcı toplantıları düzenlemek. ✓ Mevcut fonları çeşitlendirmek ve artırmak için potansiyel yatırımcılarla birebir görüşmeler gerçekleştirmek. ✓ Girişim sermayesi fonlarının farklı sektörlerde ve büyüklüklerde girişimcilere erişimini kolaylaştırmak için çalışmalar yapmak. ✓ Mersin'de GSYF kurmak ✓ Kitlesele fonlama konusunda bilinçlendirme eğitimleri düzenlemek					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 3: Finansal Destek ve Yatırım Olanaklarının Artırılması
Hedef	H 3.3: Devlet Teşviklerinin ve Desteklerinin Kullanımını Artırmak

Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 3.3.1 Teşvik ve destek programlarına yapılan başvuru sayısı (adet)	20	1.110	1.330	1.580	1.980	2.630
PG 3.3.2 Teşvik ve destek programlarında kabul edilen proje sayısı (adet)	40	1.000	2.200	3.700	5.600	8.100
PG 3.3.3 Girişimcilerin teşvik ve desteklerden yararlanarak başarıya ulaşma oranı (%)	40	90	90	95	95	95
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• KOSGEB • ÇKA • TUBİTAK • TKDK • Devlet teşvik ve destek programlarını yürüten bakanlık ve diğerkurumlar. • Yatırım Destek Ofisi • MTSO					
İşbirliğı Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• MTOSB • TÜİOSB • TTO • Model Fabrika ve Yenilikçilik Merkezi • Üniversiteler • Akredite KOBİ Danışmanları • STK'lar					
Ölçüm Sıklığı	• Teşvik ve destek programlarına başvuru sayısı ve sonuçları düzenli olarak, yılda bir kez, değerkendirilir.					
Riskler	✗ Teşvik ve destek programlarının karmaşıklığı ve başvuru süreçlerinin uzunluğu. ✗ Finansman ve bütçe kısıtlamalarıyla ilgili değışkenlikler. ✗ Teşvik ve destek programlarının girişimcilerin ihtiyaç ve önceliklerine uygun olmaması, beklenen etki ve faydalarını sağlayamaması.					

Faaliyetler

- ✓ Girişimcilere yönelik devlet teşvikleri ve destek programları hakkında bilgilendirme seminerleri ve atölye çalışmaları düzenlemek.
- ✓ Teşvik ve destek programlarına başvuru süreçlerini kolaylaştırmak için rehber materyaller hazırlamak ve dağıtmak.
- ✓ Teşvik ve destek programlarının etkinliğini artırmak için girişimcilerle birebir danışmanlık hizmetleri sağlamak.
- ✓ Teşvik ve destek programlarına başvuruyu kolaylaştıracak online danışmanlık sistemi kurmak

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

STRATEJİK AMAÇ 4:

EĞİTİM VE YETENEK GELİşTİRME FIRSATLARININ ARTIRILMASI

Girişimcilerin ve girişimcilik ekosisteminde yer alan diğery paydaşların bilgi, beceri ve yeteneklerinin geliştirilmesi için eğitim ve mentorluk programları geliştirilmelidir. Girişimcilik eğitimleri ve yetenek geliştirme programları, girişimcilerin işletme yönetimi, pazarlama, finans, liderlik gibi konularda bilgi ve beceri kazanmalarına yardımcı olmaktadır. Bu da girişimcilerin işlerini daha etkin bir şekilde yönetmelerine ve başarılı olmalarına olanak tanımaktadır. Eğitim ve yetenek geliştirme fırsatları, girişimcilik ekosisteminin güçlenmesine ve sürdürülebilir bir ekonomik büyüme sağlanmasına önemli bir katkı sunmaktadır. Bu programlar, girişimcilerin başarı şansını artırmakta ve işletmelerinin sürdürülebilir büyümesini desteklemektedir. Bu

kapsamda, girişimcilik eğitimi, teknik becerilerin kazandırılması ve yönetim konularında destek programları düzenlenmelidir.

- ⇒ **Hedef 4.1.** Girişimcilik Eğitimlerinin Etkinliğini ve Sayısını Artırmak
- ⇒ **Hedef 4.2.** Gençlere Teknik ve Beşeri Beceriler Kazandırmak
- ⇒ **Hedef 4.3.** Ar-Ge ve İnovasyon Odaklı İş Fikri Geliştirme Kabiliyetlerini Artırmak
- ⇒ **Hedef 4.4.** Mentorluk Programları Geliştirmek

HEDEF KARTLARI

Amaç	SA 4: Eğitim ve Yetenek Geliştirme Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 4.1: Girişimcilik Eğitimlerinin Etkinliğini ve Sayısını Artırmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 4.1.1 Düzenlenen girişimcilik eğitimlerine katılan kişi sayısı (kişi)	20	5.000	11.000	18.200	26.840	37.208
PG 4.1.2 Girişimcilik eğitimlerinden sonra kendi girişiminde bulunan kişi sayısı (adet)	40	600	1.800	3.300	5.200	7.700
PG 4.1.3 Girişimcilik eğitimi alarak işini kuran girişimlerin son 5 yılda hayatta kalma oranı (%)	40	20**	20**	20**	20**	50**
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• KOSGEB • ÇKA • Üniversiteler ve SEM'ler • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• STK'lar • MTSO • Mersin Teknopark • Kamu Kurum ve Kuruluşları (Sanayi İl Müdürlüğü, Ticaret İl Müdürlüğü, vb.) • Meslek Odaları					

	- Model Fabrika ve Yenilikçilik Merkezi - Girişimcilik Eğitimcileri
Ölçüm Sıklığı	- Eğitimlerin etkinliği ve katılımcı memnuniyetleri her eğitim sonrası değerlendirilir. - Girişimcilik eğitimlerinin etkinliği eğitimlerden çıkan başarılı girişimci sayısına göre yılda bir kez ölçülür.
Riskler	✗ Eğitim programlarının yeterli ilgi ve katılım görmemesi. ✗ Eğitim materyallerinin yetersiz veya güncel olmaması. ✗ Eğitim programlarının finansmanında kaynak kısıtları ve bütçe sıkıntıları. ✗ Girişimcilik eğitimcilerinin eğitici eğitimleri konusunda isteksiz olması
Faaliyetler	✓ Çeşitli girişimcilik eğitim programları düzenlemek, seminerler ve atölye çalışmalarını organize etmek. ✓ Girişimcilik eğitim materyalleri ve kaynaklarının hazırlanması ve dağıtılması. ✓ Girişimcilik eğitimlerinin çevrimiçi platformlarda erişilebilirliğini artırmak için dijital eğitim programları oluşturmak. ✓ Girişimcilik eğitimcilerine güncel konular ve yaygın eğitim teknikleri konusunda eğitici eğitimleri düzenlemek.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

** Dünya ve Türkiye ortalaması %20 olup 5 yılda %50'ye çıkarılması hedeflenmiştir.

Amaç	SA 4: Eğitim ve Yetenek Geliştirme Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 4.2: Gençlere Teknik ve Beşeri Beceriler Kazandırmak					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 4.2.1 Düzenlenen eğitimlere ve programlara katılan genç sayısı (kişi)	40	50	150	350	600	1.000

PG 4.2.2 Staj ve mentorluk programlarına katılan gençlerin iş bulma oranı ve iş bulduktan sonraki başarısı.(%)	60	50	60	70	80	90
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• Mersin Büyükşehir Belediyesi • SEM'ler • ÇKA • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• STK'lar • Öğrenci Toplulukları • Meslek Liseleri • Üniversiteler • Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü • İşletmeler ve şirketlerdeki insan kaynakları departmanları					
Ölçüm Sıklığı	• Eğitimlerin ve programların etkinliği ve katılımcı memnuniyetleri her program sonrası değerlendirilir.					
Riskler	✗ Gençlerin eğitim programlarına ilgi göstermemesi veya katılımın düşük olması. ✗ Nitelikli teknik eğitimcilerinin bulunamaması ✗ Eğitimler için yeterli kaynak ve altyapı sağlanamaması ✗ İşletmelerin staj programlarına yeterli destek sağlayamaması.					
Faaliyetler	✓ Gençlere yönelik teknik eğitim programları düzenlemek, mesleki becerilerin geliştirilmesine yönelik atölye çalışmaları ve kurslar düzenlemek. ✓ Beşeri becerileri güçlendirmek için gençlere liderlik, iletişim, problem çözme ve takım çalışması gibi konularda eğitimler vermek. ✓ Staj ve mentorluk programları oluşturarak gençlerin iş deneyimi kazanmalarını sağlamak.					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 4: Eğitim ve Yetenek Geliştirme Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 4.3: Ar-Ge ve İnovasyon Odaklı İş Fikri Geliştirme Kabiliyetlerini Artırmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 4.3.1 Düzenlenen eğitimlere ve	40	250	550	1.050	1.800	2.800

programlara katılan girişimci sayısı (kişi)						
PG 4.3.2 Geliştirilen iş fikirlerinde Ar-Ge ve inovasyon potansiyeli taşıyan başarılı girişim sayısı (adet)	60	25	75	150	250	400
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• Mersin Teknopark • SEM'ler • Üniversiteler • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi • KOSGEB • TUBİTAK • ÇKA • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• STK'lar • Öğrenci Toplulukları • Meslek Liseleri • Sanayi kuruluşları ve iş dünyasının önde gelen şirketleri. • Ar-Ge merkezleri ve teknoloji şirketleri					
Ölçüm Sıklığı	• Eğitimlerin ve programların etkinliği ve katılımcı memnuniyetleri her program sonrası değerlendirilir.					
Riskler	✗ Girişimcilerin Ar-Ge ve inovasyon konularında yeterli ilgi göstermemesi veya katılımın düşük olması. ✗ İşbirliği yapılan kurumlar arasında uyumsuzluklar veya çıkar çatışmaları yaşanması. ✗ Girişimlerin Ar-Ge ve inovasyon süreçlerinde karşılaşabileceği teknik veya finansal zorluklar. ✗ Girişimcilerin teknik ekip oluşturma konusunda problemler yaşaması					
Faaliyetler	✓ Ar-Ge ve inovasyon alanında eğitim programları düzenlemek, seminerler ve atölye çalışmaları organize etmek. ✓ Girişimcilere Ar-Ge ve inovasyon süreçlerini öğretmek ve iş fikirlerini geliştirmelerine yardımcı olmak için mentorluk ve danışmanlık hizmetleri sunmak. ✓ Teknoloji transferi ve işbirliği imkanlarını artırmak için üniversiteler, araştırma merkezleri ve sanayi kuruluşları ile ortak projeler geliştirmek.					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 4: Eğitim ve Yetenek Geliştirme Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 4.4: Mentorluk Programları Geliştirmek					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 4.4.1 Mentor havuzunda yer alan mentor sayısı (kişi)	20	50	100	150	200	250
PG 4.4.2 Mentorlük programlarına katılan mentee sayısı (kişi)	20	25	100	200	400	700
PG 4.4.3 Mentorlük sürecine devam oranı (%)	30	80	85	90	95	95
PG 4.4.4 Mentorluk sonrası girişimcilerin başarı oranları ve işletmelerinin büyüme oranı (%)	30	30	40	50	60	70
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• Mersin Teknopark • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi • MTSO • ÇKA • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler ve akademisyenler • İş dünyasının önde gelen firmaları ve endüstri liderleri. • STK'lar • Girişimcilik alanında uzman kişiler ve iş dünyasında deneyimli profesyoneller.					
Ölçüm Sıklığı	• Eğitimlerin ve programların etkinliği ve katılımcı memnuniyetleri her program sonrası değerlendirilir.					
Riskler	× Mentorluk programlarına yeterli katılımın sağlanamaması × Girişimcilerin mentorluk sürecinden istenilen faydayı alamaması. × Mentorluk sürecinde uyumsuzluklar veya iletişim sorunları yaşanması. × Mentorluk programlarının sürdürülebilirliğinin sağlanamaması ve kaynakların yetersiz kalması.					
Faaliyetler	✓ Temel mentorlük eğitimleri düzenlemek ✓ Farklı alanlarda uzmanlaşma sağlayacak mentorlük eğitimleri düzenlemek ✓ Mentor havuzu oluşturmak					

- ✓ Mentorluk programları için rehber materyaller ve kaynaklar oluşturmak.
- ✓ Girişimcilere uygun mentorları eşleştirmek ve mentor-mentee sürecini koordine etmek.
- ✓ Mentorluk etkinlikleri düzenlemek, atölye çalışmaları ve seminerler organize etmek.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

STRATEJİK AMAÇ 5:
İŞBİRLİĞİ VE AĞ OLUŞTURMA FIRSATLARININ ARTIRILMASI

Mersin'deki girişimcilerin ve diğer paydaşların bir araya gelerek işbirliği yapabilecekleri ve ağ oluşturabilecekleri fırsatlar artırılmalıdır. İşbirliği ve ağ oluşturma, girişimcilerin farklı beceri ve bilgilere sahip diğer girişimcilerle bir araya gelmelerini sağlayarak farklı perspektiflerden faydalanmalarına ve karşılaştıkları zorlukları çözmek için yeni fikirler geliştirmelerine yardımcı olmaktadır. Ayrıca, işbirliği yaparak kaynakları paylaşma ve ortak projelerde bulunabilme olasılıklarını artırmaktadır. İyi kurulmuş bir işbirliği ağı, girişimcilere mentorluk ve rehberlik fırsatları sunmakta, deneyimli girişimciler veya sektör uzmanları, genç girişimcilere yol göstermekte, tecrübelerini paylaşmakta ve hatalardan kaçınmalarına yardımcı olmaktadır. İşbirliği ağları, girişimcilerin ürün ve hizmetlerini tanıtmaları ve pazarlamaları açısından da önemli olmaktadır. Bu amaçla, sürdürülebilir networking etkinlikleri, işbirliği platformları, kümelenmeler ve sektörel organizasyonlar desteklenmeli ve teşvik edilmelidir.

- **Hedef 5.1.** Sürdürülebilir Networking Etkinlikleri Düzenlemek
- **Hedef 5.2.** İşbirliği Platformları Oluşturmak
- **Hedef 5.3.** Sektörel Organizasyonlar ve Kümelenmeyi Desteklemek
- **Hedef 5.4.** Uluslararası İşbirliği ve Ağ Oluşturma Çalışmalarını Desteklemek

HEDEF KARTLARI

Amaç	SA 5: İşbirliği ve Ağ Oluşturma Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 5.1: Sürdürülebilir Networking Etkinlikleri Düzenlemek					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 5.1.1 Düzenlenen networking etkinliği sayısı (adet)	30	2	5	9	15	27
PG 5.1.2 Düzenlenen networking etkinliklerine katılan kişi sayısı (kişi)	30	60	200	500	1100	2300
PG 5.1.3 Etkinlikler sonrası oluşan işbirlikleri, ortak projeler ve ticari	40	3	17	62	182	482

anlaşmaların sayısı (adet)						
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • Mersin Teknopark • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi • ÇKA • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler ve akademisyenler • İş dünyasının önde gelen firmaları • STK'lar • Etkinliklerin organizasyonunu yürütecek etkinlik koordinatörleri ve yetkililer. • İşbirliği yapılacak diğer kurumlar ve etkinlik sponsorları.					
Ölçüm Sıklığı	• Düzenlenen programların etkinliği ve katılımcı memnuniyetleri her program sonrası değerlendirilir. • Sonuca ulaşan işbirlikleri yılda bir kez ölçülür.					
Riskler	✗ Etkinliklere yeterli katılımın sağlanamaması veya hedef kitleyi çekememe riski. ✗ İşbirliği yapılan kurumlar arasında uyumsuzluklar veya çıkar çatışmaları yaşanması. ✗ Etkinliklerin maliyetinin karşılanamaması veya sürdürülebilirliğinin sağlanamaması.					
Faaliyetler	✓ Düzenli olarak networking etkinlikleri organize etmek, seminerler, paneller ve iş gezileri gibi etkinliklere ev sahipliği yapmak. ✓ Girişimcilerin bir araya gelip fikir alışverişinde bulunabilecekleri, işbirliği olanaklarını değerlendirebilecekleri platformlar sağlamak. ✓ Etkinliklerde mentorluk ve danışmanlık hizmetleri sunmak, girişimcilerin ihtiyaçlarına cevap verecek uzmanları davet etmek.					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 5: İşbirliği ve Ağ Oluşturma Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 5.2: İşbirliği Platformları Oluşturmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 5.2.1 Oluşturulan işbirliği platformu sayısı (adet)	30	1	2	3	4	5
PG 5.2.2 İşbirliği platformlara katılan girişimci ve iş insanı sayısı (kişi)	30	30	100	150	200	250

PG 5.2.3 Platformlarda gerçekleşen işbirliği ve ortak projelerin sayısı (adet)	40	3	15	30	50	75
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • Mersin Teknopark • Model Fabrika ve İnovasyon Merkezi • Mersin Üniversitesi Genç Girişimci Merkezi					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • İş dünyasının önde gelen firmaları • STK'lar					
Ölçüm Sıklığı	• İşbirliği platformlarının etkinliği ve katılım düzenli olarak, her platform etkinliği sonrası değerlendirilir.					
Riskler	✗ Platformlara yeterli katılımın sağlanamaması veya hedef kitleyi çekememe riski. ✗ İşbirliği yapılan kurumlar arasında uyumsuzluklar veya çıkar çatışmaları yaşanması. ✗ Platformların etkinliğinin sürdürülebilirliğinin sağlanamaması veya maliyetlerin karşılanamaması.					
Faaliyetler	✓ İşbirliği platformları kurmak için çevrimiçi ve yüz yüze toplantılar düzenlemek. ✓ Farklı sektörlerden ve disiplinlerden girişimcileri bir araya getiren etkinlikler düzenlemek. ✓ İşbirliği platformları için dijital platformlar oluşturmak, çevrimiçi iletişim ve işbirliği olanakları sağlamak.					

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 5: İşbirliği ve Ağ Oluşturma Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 5.3: Sektörel Organizasyonlar ve Kümelenmeyi Desteklemek					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 5.3.1 Oluşturulan sektörel organizasyonların ve kümelenmelerin sayısı ve çeşitliliği (adet)	50	1	2	3	4	5
PG 5.3.2 Katılımcı işletme ve kuruluş sayısı. (adet)	50	30	100	150	200	250

Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • MTOSB • TÜİOSB • STK'lar • ÇKA
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • İş Dünyasının Önde Gelen Firmaları • Yerel Yönetimler
Ölçüm Sıklığı	• Sektörel organizasyonların ve kümelenmelerin etkinliği yıllık olarak değerlendirilir. • Diğer organizasyonlarda her organizasyon faaliyeti sonrası değerlendirilir.
Riskler	✗ Sektörel organizasyonlara ve kümelenmelere yeterli katılımın sağlanamaması. ✗ Farklı işletmeler arasında rekabetçi ortamların oluşması. ✗ Sektörel organizasyonların ve kümelenmelerin sürdürülebilirliğinin sağlanamaması veya kaynak eksikliği.
Faaliyetler	✓ Farklı sektörlerde faaliyet gösteren işletmeleri bir araya getiren sektörel organizasyonlar oluşturmak. ✓ Belirli sektörlerdeki işletmelerin bir araya gelerek kümelenme çalışmalarını teşvik etmek. ✓ Sektörel organizasyonlar ve kümelenmeler için bilgi paylaşımı, eğitim seminerleri ve işbirliği toplantıları düzenlemek.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç	SA 5: İşbirliği ve Ağ Oluşturma Fırsatlarının Artırılması					
Hedef	H 5.4: Uluslararası İşbirliği ve Ağ Oluşturma Çalışmalarını Desteklemek					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 5.4.1 Uluslararası işbirliği ve ağ oluşturma etkinliklerine katılan girişimci sayısı (kişi)	40	20	50	90	140	200
PG 5.4.2 Yurt dışından gelen yatırımcıların ve yapılan işbirliği anlaşmalarının sayısı (adet)	60	2	6	14	26	45

Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • MTOSB • TÜİOSB • STK'lar • AKİB • ÇKA
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • İş Dünyasının Önde Gelen Firmaları • Yerel Yönetimler
Ölçüm Sıklığı	• Uluslararası işbirliği etkinlikleri ve ağ oluşturma faaliyetlerinin başarı düzeyi, yıllık olarak değerlendirilir.
Riskler	✗ Yeterli kaynak ve destek bulunamaması nedeniyle uluslararası işbirliği faaliyetlerinin sınırlı kalması. ✗ Kültürel ve dil farklılıklarının işbirliği sürecini zorlaştırması. ✗ Uluslararası pazarlara erişimin sınırlı olması ve yerel girişimcilerin uluslararası rekabet gücünün düşük olması.
Faaliyetler	✓ Girişimcilerin yurtdışındaki işbirliği fırsatlarını değerlendirebilmeleri için uluslararası fuar ve etkinliklere katılımını teşvik etmek ✓ Özel tasarlanmış uluslararası iş geliştirme programları düzenlemek ✓ Yurtdışı işbirliği ağları oluşturmak ✓ Mersin'de uluslararası işbirliğini teşvik eden forumlar ve konferanslar düzenlemek ✓ Yurt dışındaki üniversiteler, araştırma kuruluşları veya işletmelerle işbirliği yaparak Mersin'deki genç girişimcilere uluslararası staj ve iş imkanları sağlamak

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

STRATEJİK AMAÇ 6:

YEREL EKOSİSTEMİN TANITIMI VE MARKALAŞTIRMA

Yerel ekosistemin tanıtımı ve markalaşması, potansiyel girişimcilerin bulundukları bölgedeki fırsatları görmelerini sağlamakta, belirli sektörlerde veya iş alanlarında faaliyet gösterme konusunda ilham almalarına ve cesaretlenmelerine yardımcı olmaktadır. Markalaşmış bir yerel ekosistem, yatırımcıların ve finans kurumlarının dikkatini çekmekte, bu durum da, girişimcilerin işlerini büyütmek için gerekli olan finansmanı sağlamalarına ve yatırım alabilmelerine olanak tanımaktadır. Başarı hikayeleri ve iyi uygulama örnekleri ile dolu bir ekosistem, girişimcilere ilham vermekte ve onların kendilerini geliştirmeleri ve iş fikirlerini gerçekleştirmeleri için cesaretlendirmektedir. Bu nedenle Mersin'in girişimcilik potansiyelini ve ekosistemini tanıtmak için yerel, ulusal ve uluslararası platformlarda tanıtım faaliyetleri düzenlemek ve markalaşma stratejileri geliştirmek önemli ve gereklidir.

⇒ **Hedef 6.1.** Yerel, Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtım Faaliyetleri Yürütmek

⇒ **Hedef 6.2.** Girişimci Dostu Kent İmajı Oluşturmak

HEDEF KARTLARI

Amaç	SA 6: Yerel Ekosistemin Tanıtımı ve Markalaştırma					
Hedef	H 6.1: Yerel, Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtım Faaliyetleri Yürütmek					
Performans Göstergeleri	Hedef Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 6.1.1 Mersin'de düzenlenen girişimcilik etkinliklerine katılım oranının artması (%)	30	20	40	60	80	100
PG 6.1.1 Mersin'e il dışından gelen girişimci ve	50	10	20	30	40	50

yatırımcı sayısındaki artış oranı (%)						
PG 6.1.3 Ulusal basında ve diğer medya kanallarında Mersin Girişimcilik Ekosistemi hakkında çıkan haber sayısı (adet)	20	1	3	6	10	15
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • MTOSB • TÜİOSB • STK'lar • AKİB • ÇKA					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Üniversiteler • İş Dünyasının Önde Gelen Firmaları • Yerel Yönetimler • Kamu Kurum ve Kuruluşları (Sanayi İl Müdürlüğü, Ticaret İl Müdürlüğü, vb.) • Meslek Odaları • Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları					
Ölçüm Sıklığı	• Katılım oranları ve etkileşimler düzenli olarak haftalık takip edilmelidir. • Yeni işbirlikleri ve medya yansımaları periyodik olarak aylık olarak değerlendirilmelidir.					
Riskler	✗ Yetersiz bütçe ve kaynak ✗ Düşük katılım oranları veya etkileşimler ✗ Beklenmedik olaylar ve krizlerin etkinlikleri etkilemesi ✗ Rekabetin artması ve dikkat dağıtıcı faktörlerin etkisi					
Faaliyetler	✓ Tanıtım broşürleri, afişler, dijital içerikler ve videolar gibi görsel materyallerin hazırlanması. ✓ Web sitesi ve sosyal medya platformları oluşturulması ✓ Web sitesinin dinamik tutulması ve sosyal medya platformlarında düzenli olarak içerik paylaşımı yapılması. ✓ Yerel, ulusal ve uluslararası etkinliklere katılım sağlamak için organizasyonlarda iletişim kurulması ve katılım planlarının oluşturulması. ✓ Mersin'in girişimcilik potansiyelini ve ekosistemini tanıtmak amacıyla konferanslar, panel oturumları ve seminerler düzenlenmesi.					

- ✓ Yurtdışındaki girişimcilik ekosistemleri, ticaret odaları ve uluslararası kuruluşlarla ilişkilerin kurulması ve işbirliği imkanlarının araştırılması.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

Amaç SA 6: Yerel Ekosistemin Tanıtımı ve Markalaştırma						
Hedef	H 6.2: Girişimci Dostu Kent İmajı Oluşturmak					
Performans Göstergeleri	Hedefe Etkisi (%)	2024	2025	2026	2027	2028
PG 6.2.1 Yeni girişimci dostu politika ve düzenlemelerin sayısı (adet)	30	1	2	3	4	5
PG 6.2.1 Yeni girişimcilere sunulan altyapı olanaklarının sayısındaki artış (%)	50	10	30	50	80	100
PG 6.2.3 Düzenlenen etkinliklere katılım ve geri bildirimlerdeki memnuniyet oranı (%)	20	70	80	90	95	95
Sorumlu Kurum ve Kuruluşlar	• MTSO • STK'lar • KOSGEB • ÇKA • Üniversiteler • Yerel Yönetimler					
İşbirliği Yapılacak Kurum ve Kuruluşlar	• Meslek Odaları • Ulusal ve Yerel Medya Kuruluşları					
Ölçüm Sıklığı	• Performans göstergeleri yıllık olarak takip edilecektir.					
Riskler	✗ Yetersiz kaynak ve bütçe ✗ Hedef kitleye ulaşmada zorluklar ve iletişim engelleri ✗ Mevcut politika ve düzenlemelerin değiştirilmesi konusunda direnç ✗ Etkinliklerin düşük katılımı veya ilginin az olması					

Faaliyetler

- ✓ Yerel yönetimlerle işbirliği yaparak girişimcilere destek olacak politikaların ve düzenlemelerin oluşturulması ve mevcut politikaların gözden geçirilmesi.
- ✓ Girişimcilere yönelik teşvikler, destekler, eğitimler ve diğer hizmetlerin tanıtımı için kampanyaların düzenlenmesi ve bilgilendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi.
- ✓ Girişimci dostu altyapıların (ortak çalışma alanları, kuluçka merkezleri, teknoloji parkları gibi) oluşturulması ve iyileştirilmesi.
- ✓ Başarılı ve başarısız girişimcilerin hikayelerinin paylaşılması, mentorluk programlarının düzenlenmesi ve rol model girişimcilerin desteklenmesi.
- ✓ Girişimcilere yönelik etkinliklerin düzenlenmesi, konferanslar, paneller, workshoplar ve networking etkinliklerinin organize edilmesi.

*Performans göstergeleri kümülatif olarak belirlenmiştir.

HEDEF RİSKLERİ VE KONTROL FAALİYETLERİ

H 1.1:Yerelde Girişimcilik Farkındalığı ve Bilincini Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Düşük katılım oranları: Düşük ilgi veya farkındalık seviyeleri nedeniyle etkinliklere düşük katılım olabilir.	Etkinliklerin duyurusu ve tanıtımı için çoklu kanallar kullanılmalıdır, sosyal medya, e-posta, afişler, basın duyuruları gibi. Katılımı teşvik etmek için erken kayıt indirimleri, grup indirimleri veya ödüllendirme programları gibi teşvikler sunulmalıdır. Katılımcıların ilgisini çekecek konular ve içerikler belirlenmeli ve etkinlik programı buna göre oluşturulmalıdır.
Etkinliklerin etkisinin sınırlı olması: Etkinliklerin hedef kitleye ulaşmaması veya mesajın yeterince etkili iletilmemesi durumunda etkinliklerin etkisi azalabilir.	Etkinlik öncesi ve sonrası katılımcı geri bildirimleri toplanmalı ve analiz edilmelidir. Katılımcıların ilgisini çekecek ve etkileyecek konular belirlenmeli ve etkinlik programı bu doğrultuda düzenlenmelidir. Etkinliklerin hedef kitleye ulaşması için farklı iletişim kanalları ve stratejiler kullanılmalıdır.
Finansal kaynak sıkıntısı: Etkinliklerin finanse edilmesinde yaşanabilecek zorluklar, planlanan etkinliklerin tam olarak gerçekleştirilememesine neden olabilir.	Etkinlikler için bütçe oluşturulurken detaylı bir finansal planlama yapılmalıdır. Farklı finansal kaynaklardan yararlanılmalı ve kaynak çeşitliliği sağlanarak finansal riskler dağıtılmalıdır. Sponsorluk anlaşmaları, hibe programları veya bilet satışları gibi gelir kaynakları çeşitlendirilmelidir.

H 1.2: Rol Model Girişimciler Ortaya Çıkarmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
------	-------------------

Düşük katılım oranları: Hedef kitleye ulaşmada yaşanabilecek zorluklar.	Hedef kitleye ulaşmak için etkinlik duyuruları ve tanıtımları için geniş bir iletişim stratejisi oluşturulmalıdır. İlgili sosyal medya platformlarında hedef kitleye yönelik reklam ve tanıtım kampanyaları düzenlenmelidir. Hedef kitle ile doğrudan iletişim kurabilmek için e-posta, telefon veya kişisel davetler gibi yöntemler kullanılmalıdır.
Başarı hikayelerinin yetersizliği: Uygun rol model girişimcilerin bulunamaması veya başarı hikayelerinin yeterince ilgi çekici olmaması.	İlgili sektörlerden ve alanlardan çeşitli başarı hikayeleri ve rol modellerinin tanıtımı için çaba harcanmalıdır. Başarı hikayeleri ve rol modelleri ile ilgili etkinlikler, seminerler veya paneller düzenlenerek hedef kitleye sunulmalıdır. Başarı hikayelerinin çekiciliğini artırmak için görsel ve içeriksel çeşitlilik sağlanmalıdır, gerçek hayattan ilham verici örnekler paylaşılmalıdır.
Etkinliklerin finansal sıkıntıları: Etkinliklerin maliyetlerinin karşılanmasında yaşanabilecek zorluklar.	Etkinlik bütçeleri detaylı bir şekilde hazırlanmalı ve her bir kalemin finansmanı için alternatif kaynaklar araştırılmalıdır. Sponsorluk anlaşmaları yapılması veya işbirlikleri kurularak finansal destek sağlanması için çaba gösterilmelidir. Etkinlik gelirlerinin artırılması için bilet satışları, sergi standları veya sponsorluk paketleri gibi gelir kaynakları çeşitlendirilmelidir.

H 1.3: Kırsal Kesimlerde Girişimcilik Bilincini Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Düşük katılım oranları: Kırsal kesimdeki ulaşılabilirlik zorlukları veya ilgili kişilerin bilgi eksikliği nedeniyle katılım düşük olabilir.	Bilgi eksikliği nedeniyle potansiyel katılımcıların bilgilendirilmesi için yerel topluluklarla işbirliği yapılmalı ve duyuru materyalleri basılı olarak dağıtılmalıdır. Kırsal kesimdeki girişimcilik potansiyelini artırmak için bilgilendirme ve eğitim programları düzenlenerek katılım teşvik edilmelidir.
İletişim zorlukları: Kırsal kesimde internet erişimi ve iletişim altyapısı eksikliği nedeniyle bilgilendirme ve duyuru yapma zorlukları olabilir.	Kırsal kesimde internet erişimi sınırlı olan bölgelerde, duyurular ve bilgilendirme materyalleri için alternatif iletişim kanalları kullanılmalıdır, örneğin yerel radyo istasyonları veya afişler. Girişimcilik etkinlikleri ve fırsatları ile ilgili bilgiler, kırsal kesimdeki yerel yönetimler aracılığıyla veya köy toplantıları gibi etkinliklerde duyurulmalıdır. Kırsal kesimdeki girişimcilere yönelik internet ve iletişim altyapısını güçlendirmek için projeler ve teşvikler uygulanmalıdır.
Geleneksel düşünce kalıpları: Bazı bölgelerde girişimcilik kültürünün eksikliği veya geleneksel yaşam tarzına karşı direnç olabilir.	Yerel liderler, öğretmenler ve diğer etkili figürlerin katılımıyla geleneksel yaşam tarzına karşı direnişin azaltılması için toplumsal bilinç oluşturulmalıdır. Girişimcilik faaliyetlerinin yerel ekonomiye ve topluma sağlayacağı faydaların vurgulanması, geleneksel düşünce kalıplarını değiştirmede yardımcı olmalıdır.

H 1.4: Şehirde Öncelikli Sektörlere Göre Özelleştirilmiş Girişimcilik Alanları Oluşturmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Yatırım ve altyapı maliyetlerinin artması: Öncelikli alanlara yönelik altyapı ve destek hizmetleri için gereken kaynakların yetersizliği.	Finansal kaynakların etkin ve verimli bir şekilde kullanılmasını sağlamak için öncelikli alanlara yönelik altyapı ve destek hizmetlerinin bütçesi önceden belirlenmeli ve izlenmelidir. Kamu-özel işbirlikleri ve diğer finansal kaynakların çeşitlendirilmesi yoluyla yatırım maliyetlerinin paylaşılması ve hafifletilmesi sağlanmalıdır. Altyapı projeleri için alternatif finansman modelleri, örneğin özel sermaye yatırımları veya uluslararası fonlar gibi kaynaklar aranmalıdır.
Girişimcilik alanlarına ilgi eksikliği: Belirlenen öncelikli sektörlerde girişimcilere yönelik yeterli talebin olmaması.	İlgili paydaşlar arasında işbirliği yaparak öncelikli alanlarda girişimcilik fırsatlarının ve potansiyelinin tanıtılmasını sağlayacak stratejiler geliştirilmelidir. Girişimcilik ekosistemini desteklemek için öncelikli sektörlerde mevcut potansiyeli ve fırsatları vurgulayan analizler ve raporlar hazırlanmalıdır.
Yönetim ve organizasyon zorlukları: Farklı kurumlar ve paydaşlar arasında koordinasyon eksikliği veya işbirliği sorunları yaşanması.	Farklı kurumlar ve paydaşlar arasında koordinasyonu sağlamak için düzenli toplantılar ve iletişim kanalları oluşturulmalıdır. Proje yönetimi ve izleme süreçlerinin etkin bir şekilde uygulanması için bir proje yönetim ofisi veya koordinasyon birimi oluşturulmalıdır. İşbirliği ve ortaklık anlaşmalarında net sorumluluklar ve beklentiler belirlenmeli ve düzenli olarak gözden geçirilmelidir.

H 2.1: Girişimciler İçin Uygun Mekanlar Oluşturmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Düşük talep: Girişimcilere yönelik uygun mekanlara talebin beklenenden düşük olması.	Girişimcilere yönelik uygun mekanlar için pazar araştırması yapılmalı ve talep önceden belirlenmelidir. Girişimcilerin ihtiyaçlarını ve tercihlerini belirlemek için anketler veya odak grupları düzenlenmelidir. Pazarlama ve tanıtım faaliyetleri, girişimcilere yönelik hizmetlerin ve imkanların duyurulmasını sağlamak için artırılmalıdır.
Maliyetlerin artması: Mekanların kiralanması veya işletilmesi için gereken maliyetlerin yüksek olması.	Mekanların kiralanması veya işletilmesi için maliyetlerin düşürülmesi için tedarikçilerle pazarlık yapılmalı ve maliyetler gözden geçirilmelidir. Alternatif finansman kaynakları araştırılmalı ve kullanılmalıdır, örneğin hibe programlarına başvurulmalı veya iş ortaklıkları kurulmalıdır.
Rekabet: Diğer girişimcilik merkezlerinin veya ofis alanlarının rekabeti.	Rakip girişimcilik merkezlerinin ve ofis alanlarının faaliyetleri izlenmeli ve rekabet avantajları belirlenmelidir. Rekabet avantajları geliştirmek için girişimcilere sağlanan hizmetler ve destekler sürekli olarak gözden geçirilmeli ve iyileştirilmelidir.

Teknoloji ve altyapı sorunları:
İnternet erişimi, elektrik kesintileri gibi teknoloji ve altyapı sorunları yaşanması.

Teknoloji altyapısının güçlendirilmesi için gerekli iyileştirmeler belirlenmeli ve uygulanmalıdır, örneğin internet erişimi ve elektrik kesintileri için yedekleme sistemleri kurulabilir. Sorunların hızlı bir şekilde çözülmesi için teknik destek ekipleri oluşturulmalı ve sürekli izleme yapılmalıdır.

H 2.2: Altyapı Erişimini Kolaylaştırmak

Risk

Kontrol Faaliyeti

Altyapı iyileştirme ve erişimi kolaylaştırma projeleri için yeterli kaynağın sağlanamaması.

Projeler için gereken kaynakların belirlenmesi ve bu kaynakların etkin bir şekilde yönetilmesi için bütçe planlaması yapılmalıdır. Alternatif finansman kaynakları araştırılmalı ve kullanılmalıdır, örneğin hibe programlarına başvurulabilir veya özel sektörden fon sağlanabilir.

İnternet erişimi, elektrik kesintileri gibi sorunlarla karşılaşılması.

Altyapı iyileştirme projeleri için teknik analizler yapılmalı ve altyapıda gerekli iyileştirmeler belirlenmelidir. İnternet erişimi ve elektrik kesintileri gibi sorunların çözümü için yedekleme sistemleri ve acil durum planları oluşturulmalıdır.

Farklı kurumlar arasında koordinasyon eksikliği ve iletişim sorunları.

Farklı kurumlar arasında etkili iletişim ve işbirliğinin sağlanması için düzenli toplantılar ve koordinasyon mekanizmaları oluşturulmalıdır. Proje paydaşlarının rolleri ve sorumlulukları net bir şekilde tanımlanmalı ve iletişim kanalları açık tutulmalıdır.

Altyapı iyileştirme projelerinin yönetiminde ve izlenmesindeki zayıf yönetim uygulamaları.

Projelerin yönetimi için uygun proje yönetimi metodolojileri ve araçları kullanılmalıdır, örneğin proje yönetimi yazılımları veya takip sistemleri. Projelerin ilerlemesi ve performansı düzenli olarak izlenmeli ve raporlanmalı, sorunların erken tespiti ve çözümü için önlemler alınmalıdır.

Beklenmeyen doğal olaylar:
Doğal afetler veya benzeri olaylar nedeniyle altyapı hizmetlerinin kesintiye uğraması veya zarar görmesi.

Doğal afetlere karşı hazırlıklı olmak için acil durum planları oluşturulmalı ve düzenli olarak tatbikatlar yapılmalıdır. Altyapıda zarar görmesi durumunda hızlı bir şekilde onarım ve restorasyon çalışmaları için acil ekipler ve kaynaklar hazır bulundurulmalıdır.

H 2.3: Altyapıları Teknolojik ve Sürdürülebilir Olarak Geliştirmek

Risk

Kontrol Faaliyeti

Yatırım maliyetlerinin beklenenden fazla olması.

Yatırım maliyetlerinin detaylı bir şekilde analiz edilmesi ve belirlenmesi. Farklı tedarikçilerden teklifler alınarak maliyetlerin karşılaştırılması ve en uygun seçeneğin belirlenmesi. Proje maliyetlerinin düzenli olarak izlenmesi ve bütçe aşımının önlenmesi için sıkı bir mali yönetim uygulanması.

Teknolojik çözümlerin verimliliği veya dayanıklılığı konusunda belirsizlikler bulunması.	Teknolojik çözümlerin işlevselliği ve dayanıklılığı hakkında detaylı bir teknik değerlendirme yapılması. Üreticilerin ve referans kullanıcıların deneyimlerinin incelenmesi ve teknolojik çözümün etkinliğinin doğrulanması.
Yenilikçi çözümlerin yerel düzenlemelere uygun olmaması.	Yenilikçi çözümlerin yerel düzenlemelere uygunluğunun detaylı bir şekilde incelenmesi ve gerekli yasal uyumlulukların sağlanması. Hukuk uzmanlarından danışmanlık alınarak yerel düzenlemelere uygunluk konusunda gerekli önlemlerin alınması.
Yenilikçi teknolojilerin toplumda kabul görmemesi veya kullanımının zor olması.	Yenilikçi teknolojilerin ve çözümlerin toplumda kabul görmesi için bilinçlendirme ve eğitim programları düzenlenmesi. Kullanıcı deneyimi araştırmalarının yapılması ve kullanıcı geri bildirimlerinin dikkate alınarak çözümlerin iyileştirilmesi.

H 2.4: Altyapı Finansmanı ve Yatırım Olanaklarını Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Piyasa belirsizliği veya ekonomik durgunluk.	Piyasa trendlerinin ve ekonomik göstergelerin düzenli olarak izlenmesi ve analiz edilmesi. Farklı senaryoların oluşturulması ve risk analizlerinin yapılması. Çeşitlendirilmiş gelir kaynaklarının oluşturulması ve kriz durumlarına karşı hazırlıklı olunması.
Yatırım anlaşmazlıkları veya finansal düzenlemelerde değişiklikler.	Yatırım anlaşmalarının ve finansal düzenlemelerin hukuki açıdan detaylı bir şekilde incelenmesi. Yatırım süreçlerinin belirlenen prosedürlere uygun olarak yürütülmesi ve taraflar arasında net sözleşmelerin yapılması. Mevcut ve potansiyel yatırımcılarla düzenli iletişimin sürdürülmesi ve yasal düzenlemelerdeki değişikliklerin takip edilmesi.
Yatırımcıların güveninin zedelenmesi veya itibar kaybı.	Şeffaflık ilkesine uygun olarak işletme faaliyetlerinin ve finansal performansın açıkça sunulması. Yatırımcılarla düzenli iletişim kurulması ve güncel bilgilerin paylaşılması. İtibar yönetimi stratejilerinin belirlenmesi ve olası kriz durumlarına karşı iletişim planlarının hazırlanması.

H 3.1: Melek Yatırım Ağları Oluşturmak ve Güçlendirmek

Risk	Kontrol Faaliyeti
Başarısız yatırımlar veya hatalı yönlendirme sonucunda meydana gelebilecek imaj ve güven kayıpları	Yatırım yapılacak projelerin detaylı bir şekilde değerlendirilmesi ve risk analizlerinin yapılması. Yatırım süreçlerinde uzman danışmanlardan veya mentorluk programlarından yararlanılması.

	İtibar yönetimi planlarının oluşturulması ve olası kriz durumlarında hızlı ve etkili iletişim stratejilerinin uygulanması.
Yatırım süreçlerini ve vergi avantajlarını etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri	Mevcut mevzuatın düzenli olarak takip edilmesi ve değişikliklerin işletme süreçlerine olan etkisinin değerlendirilmesi. Vergi avantajlarından yararlanma süreçlerinin uzmanlar tarafından yönetilmesi ve mevzuata uygunluğun sağlanması. Yatırım kararları alınırken gelecekteki mevzuat değişiklikleri göz önünde bulundurularak risk analizlerinin yapılması.
Ekonomik dalgalanmalar veya rekabetin artması nedeniyle yatırım fırsatlarında azalma	Çeşitlendirilmiş yatırım portföylerinin oluşturulması ve piyasa trendlerinin yakından takip edilmesi. Rekabet analizlerinin düzenli olarak yapılması ve pazar fırsatlarının sürekli olarak değerlendirilmesi. Alternatif finansman kaynaklarının araştırılması ve kullanılabilirliğinin değerlendirilmesi.
Diğer kurumlar veya yatırımcı ağları ile işbirliği yapma zorluğu	İşbirliği potansiyeli olan kurumlar ve yatırımcı ağlarıyla düzenli iletişim kurulması ve güvenilir ilişkilerin oluşturulması. Ortak projeler veya etkinlikler düzenlemek için işbirliği olanaklarının araştırılması ve fırsatların değerlendirilmesi. İşbirliği yapılacak kurumlarla ortak hedefler ve stratejiler belirlenerek işbirliği anlaşmalarının yapılması.

H 3.2: Girişim Sermayesi Fonlarını Çeşitlendirmek ve Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Piyasa koşullarındaki belirsizlikler ve ekonomik dalgalanmalar.	Piyasa trendlerinin ve ekonomik göstergelerin düzenli olarak takip edilmesi. Risk analizi yaparak olası senaryoların belirlenmesi ve kriz planlarının oluşturulması. Çeşitlendirilmiş yatırım portföyleri oluşturarak riskin yayılması.
Yatırımcıların risk alma istekliliğindeki değişiklikler.	Yatırımcıların risk profillerinin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi. Risk yönetimi politikalarının oluşturulması ve yatırımcılara uygun risk seviyelerinin belirlenmesi. Yatırımcıların risk alma kapasitelerini anlamak için düzenli olarak iletişim kurulması ve güven ilişkilerinin oluşturulması.
Yatırımcıların fon performansıyla ilgili beklentilerinin karşılanamaması.	Yatırım süreçlerinin ve stratejilerinin düzenli olarak gözden geçirilmesi ve performansın izlenmesi. Yatırım kararlarının alınması ve portföy yönetimi süreçlerinin profesyonelce yönetilmesi. Yatırımcılara düzenli olarak performans raporları sunulması ve şeffaflığın sağlanması ve güvenin artırılması.

H 3.3: Devlet Teşviklerinin ve Desteklerinin Kullanımını Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
-------------	--------------------------

Teşvik ve destek programlarının karmaşıklığı ve başvuru süreçlerinin uzunluğu.	Başvuru süreçlerinin dijitalleştirilmesiyle işlemlerin hızlandırılması. Girişimcilere rehberlik ve danışmanlık hizmetleri sunularak başvuru sürecinin yönetilmesi ve kolaylaştırılması. Başvuru kılavuzlarının ve belgelerin açık ve anlaşılır bir şekilde sunulmasıyla bilgi karmaşasının azaltılması.
Finansman ve bütçe kısıtlamalarıyla ilgili değişkenlikler.	Alternatif finansman kaynaklarının araştırılması ve çeşitlendirilmesiyle bütçe kısıtlamalarının azaltılması. Yatırım planlarının esnek olması ve değişen finansal koşullara uyum sağlayacak şekilde düzenlenmesi. Finansman kaynaklarının belirli bir dönemdeki kullanımıyla ilgili bütçe ve nakit akışı yönetiminin düzenli olarak izlenmesi.
Teşvik ve destek programlarının girişimcilerin ihtiyaç ve önceliklerine uygun olmaması, beklenen etki ve faydalarını sağlayamaması	Girişimcilerin ihtiyaçları ve önceliklerine ilişkin detaylı bir ihtiyaç analizi yapılmasıyla teşvik programlarının ve desteklerin revize edilmesi. Girişimcilere özel ihtiyaçlarına uygun destek ve rehberlik hizmetlerinin sunulmasıyla programların etkinliğinin artırılması. Teşvik programlarının ve desteklerin düzenli olarak değerlendirilmesi ve sonuçların girişimcilerin gerçek ihtiyaçlarına uygunluğunun sağlanması.

H 4.1: Girişimcilik Eğitimlerinin Etkinliğini ve Sayısını Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Eğitim programlarının yeterli ilgi ve katılım görmemesi.	Hedef kitleye yönelik doğru pazarlama ve tanıtım stratejilerinin belirlenmesi ve uygulanması. Katılımcıların ilgi duyabileceği konuların belirlenmesi ve eğitim programlarının bu doğrultuda hazırlanması. Eğitim programlarının çeşitlendirilmesi ve kişisel gelişim, dijital beceriler gibi geniş bir yelpazede sunulması.
Eğitim materyallerinin yetersiz veya güncel olmaması.	Eğitim materyallerinin periyodik olarak gözden geçirilmesi ve güncellenmesi. İlgili sektör ve alanlardaki yeniliklerin takip edilerek eğitim içeriklerinin güncellenmesi. Eğitim materyallerinin interaktif ve ilgi çekici olmasının sağlanması.
Eğitim programlarının finansmanında kaynak kısıtları ve bütçe sıkıntıları.	Alternatif finansman kaynaklarının araştırılması ve çeşitlendirilmesi. Sponsorluk anlaşmaları veya işbirlikleriyle eğitim programlarının finanse edilmesi. Eğitim bütçelerinin belirlenmesi ve izlenmesi için etkin bütçe yönetimi uygulanması.
Girişimcilik eğitmenlerinin eğitici eğitimleri konusunda isteksiz olması	Eğitmenlerin eğitici yeteneklerini geliştirmek için özel eğitim programları düzenlenmesi.

	Eğitimcilerin motivasyonunu artırmak için ödül ve teşvik mekanizmalarının uygulanması. Eğitimcilerin eğitim süreçlerine katılımını teşvik etmek ve geri bildirim almak için düzenli iletişim ve geribildirim mekanizmalarının kurulması.
--	---

H 4.2: Gençlere Teknik ve Beşeri Beceriler Kazandırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Gençlerin eğitim programlarına ilgi göstermemesi veya katılımın düşük olması.	Hedef kitleye yönelik doğru pazarlama ve tanıtım stratejilerinin belirlenmesi ve uygulanması. Gençlerin ilgi duyabileceği konuların belirlenerek eğitim programlarının buna göre düzenlenmesi. Eğitim programlarının gençlere ulaşılabilir olması için çeşitli iletişim kanallarının kullanılması ve sosyal medya gibi platformlarda tanıtım yapılması.
Nitelikli teknik eğitimcilerinin bulunamaması	Nitelikli eğitimcilerin tespiti için geniş kapsamlı bir araştırma ve değerlendirme sürecinin başlatılması. Eğitimcilerin mesleki bilgi ve becerilerinin sürekli olarak güncellenmesi ve geliştirilmesi için eğitim ve kurslar düzenlenmesi. İlgili kurumlarla işbirliği yapılarak nitelikli eğitimcilerin yetiştirilmesi için ortak programlar geliştirilmesi.
Eğitimler için yeterli kaynak ve altyapı sağlanamaması	Eğitim programlarının finansmanı için kaynakların çeşitlendirilmesi ve alternatif finansman kaynaklarının araştırılması. Eğitimlerin düzenleneceği mekanların belirlenmesi ve gerekli altyapının sağlanması için uygun yerlerin tespit edilmesi ve düzenlemelerin yapılması. Eğitim materyalleri ve teknolojik ekipmanın temini için gerekli bütçenin ayrılması ve etkin bir kaynak yönetimi uygulanması.
İşletmelerin staj programlarına yeterli destek sağlayamaması.	İşletmelerle işbirliği yaparak staj programlarının planlanması ve yürütülmesi için karşılıklı anlaşmaların yapılması. İşletmelerin stajyerlere uygun koşullar sağlaması için rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması. Staj programlarının etkin bir şekilde değerlendirilmesi ve stajyerlerin performansının izlenmesi için düzenli geri bildirim süreçlerinin kurulması.

H 4.3: Ar-Ge ve İnovasyon Odaklı İş Fikri Geliştirme Kabiliyetlerini Artırmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Girişimcilerin Ar-Ge ve inovasyon konularında yeterli ilgi	Girişimcilere yönelik eğitim programları düzenlenerek Ar-Ge ve inovasyonun önemi ve faydaları hakkında bilgilendirme yapılması.

göstermemesi veya katılımın düşük olması.	İlgili kurumlar ve STK'larla işbirliği yapılarak girişimcilere Ar-Ge ve inovasyon konularında teşvik edici etkinlikler ve yarışmalar düzenlenmesi. Girişimcilere, Ar-Ge ve inovasyon projeleri için uygun finansman kaynakları hakkında bilgi verilmesi ve destek sağlanması.
İşbirliği yapılan kurumlar arasında uyumsuzluklar veya çıkar çatışmaları yaşanması.	İşbirliği protokolleri ve anlaşmalarının net bir şekilde belirlenmesi ve taraflar arasındaki beklentilerin açıkça ortaya konması. İşbirliği yapılan kurumlar arasında düzenli iletişim kanallarının oluşturulması ve çıkar çatışmalarını önlemek için şeffaf bir işbirliği ortamının sağlanması. Gerekli durumlarda bağımsız bir arabulucunun veya danışmanın devreye alınarak anlaşmazlıkların çözümü için destek alınması.
Girişimlerin Ar-Ge ve inovasyon süreçlerinde karşılaşılabileceği teknik veya finansal zorluklar.	Girişimcilere teknik destek sağlayacak uzmanların belirlenmesi ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması. Ar-Ge ve inovasyon projeleri için finansal kaynakların çeşitlendirilmesi ve alternatif finansman modellerinin değerlendirilmesi. Girişimlerin Ar-Ge ve inovasyon süreçlerinin yönetimi için proje yönetimi ve bütçe kontrolü gibi uygun yönetim araçlarının kullanılması.
Girişimcilerin teknik ekip oluşturma konusunda problemler yaşaması	Girişimcilere, uygun teknik ekip üyelerini bulma ve işe alım süreçlerinde rehberlik edecek eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin sunulması. İşbirliği yapılan üniversiteler ve araştırma kurumlarıyla işbirliği yaparak girişimcilere uygun yetenek havuzlarına erişim sağlanması. Teknik ekip üyelerinin yetkinliklerinin değerlendirilmesi ve sürekli olarak geliştirilmesi için eğitim programları düzenlenmesi.

H 4.4: Mentorluk Programları Geliştirmek

Risk	Kontrol Faaliyeti
Mentorluk programlarına yeterli katılımın sağlanamaması	Girişimcilere mentorluk programlarının önemi ve faydaları hakkında düzenli bilgilendirme ve tanıtım yapılması. Mentorluk programlarına katılımı teşvik etmek için ödüllendirme veya teşvik mekanizmaları oluşturulması. Girişimcilere, mentorluk sürecinin kişisel ve işletme gelişimine katkılarını vurgulayan başarı hikayeleri paylaşılması.
Girişimcilerin mentorluk sürecinden istenilen faydayı alamaması.	Mentor ve girişimci arasında net hedeflerin belirlenmesi ve mentorluk sürecinin başlangıcında bu hedeflere odaklanılması. Mentorluk sürecinin düzenli olarak değerlendirilmesi ve girişimcinin ihtiyaçlarına göre ayarlanması. Girişimcilerin mentorluk sürecinde karşılaştıkları zorluklarla ilgili açık iletişim kanallarının oluşturulması ve çözüm odaklı destek sağlanması.

Mentorluk sürecinde uyumsuzluklar veya iletişim sorunları yaşanması.	Mentor ve girişimci arasında uyumun sağlanması için başlangıçta detaylı bir tanışma ve uyum sürecinin gerçekleştirilmesi. Mentorluk sürecinin etkin bir iletişim ve geri bildirim mekanizmasıyla desteklenmesi. Mentorluk sürecinde yaşanan uyumsuzlukların erken tespiti ve çözümü için düzenli olarak geri bildirim alınması ve gerektiğinde müdahale edilmesi.
Mentorluk programlarının sürdürülebilirliğinin sağlanamaması ve kaynakların yetersiz kalması.	Mentorluk programlarının finansmanının sürdürülebilirliğinin sağlanması için farklı kaynakların (kamu, özel sektör, STK'lar vb.) çeşitlendirilmesi. Mentorluk programlarının etkisinin düzenli olarak izlenmesi ve değerlendirilmesiyle kaynakların etkin bir şekilde kullanılması. Mentorluk programlarının kurumsal ve uzun vadeli bir stratejiye dayanması ve uzun vadeli finansman kaynaklarının sağlanması.

H 5.1: Sürdürülebilir Networking Etkinlikleri Düzenlemek

Risk	Kontrol Faaliyeti
Etkinliklere yeterli katılımın sağlanamaması veya hedef kitleyi çekememe riski.	Etkinliklerin tanıtımı ve duyurusunun geniş kitlelere ulaşmasını sağlamak için etkili pazarlama ve iletişim stratejileri oluşturulması. Hedef kitleye ulaşmak için sosyal medya, e-posta duyuruları, afişler, medya partnerlikleri gibi çeşitli kanalların kullanılması ve etkin bir şekilde yönetilmesi. Hedef kitleye ulaşmayı artırmak için etkinliklerin içeriğinin ve formatının hedef kitleye uygun şekilde tasarlanması ve düzenlenmesi.
İşbirliği yapılan kurumlar arasında uyumsuzluklar veya çıkar çatışmaları yaşanması.	İşbirliği yapılacak kurumlar arasında net işbirliği protokolleri ve anlaşmalarının yapılması ve karşılıklı beklentilerin belirlenmesi. İşbirliği yapılan kurumlar arasında düzenli iletişim ve koordinasyonun sağlanması için toplantılar ve ortak çalışma gruplarının düzenlenmesi. İşbirliği yapılan kurumlar arasında çıkar çatışmalarının önlenmesi için tarafsız bir aracı veya koordinatörün atanması ve sorunların çözümüne odaklanması.
Etkinliklerin maliyetinin karşılanamaması veya sürdürülebilirliğinin sağlanamaması.	Etkinliklerin bütçe planlamasının detaylı bir şekilde yapılması ve potansiyel maliyetleri önceden belirlemek için kapsamlı bir bütçe oluşturulması. Etkinlikler için alternatif finansman kaynaklarının araştırılması ve çeşitlendirilmesi, sponsorluk anlaşmaları yapılması veya bağış toplanması gibi yöntemlerin kullanılması. Etkinliklerin gelir-getiri potansiyelinin değerlendirilmesi ve maliyet-etkinlik analizlerinin düzenli olarak yapılması, gerektiğinde maliyetleri optimize etmek için önlemler alınması.

H 5.2: İşbirliği Platformları Oluşturmak

Risk	Kontrol Faaliyeti
Platformlara yeterli katılımın sağlanamaması veya hedef kitleyi çekememe riski.	Kullanıcıların platforma katılımını artırmak için etkili pazarlama ve tanıtım stratejileri geliştirilmeli ve uygulanmalıdır. Hedef kitleye uygun içerikler ve kullanıcı deneyimi sağlanarak platformlar çekici hale getirilmelidir. Kullanıcı geri bildirimleri düzenli olarak toplanmalı ve analiz edilerek platformun iyileştirilmesi sağlanmalıdır.
İşbirliği yapılan kurumlar arasında uyumsuzluklar veya çıkar çatışmaları yaşanması.	İşbirliği yapılacak kurumlar arasında net bir iletişim ve işbirliği protokolü belirlenmeli ve yazılı olarak paylaşılmalıdır. Ortak hedeflere odaklanmak ve karşılıklı çıkarları göz önünde bulundurmak için düzenli toplantılar düzenlenmelidir. Ortak çalışma sürecinde çıkabilecek anlaşmazlıkların çözümü için arabuluculuk veya uzlaştırma mekanizmaları kurulmalıdır.
Platformların etkinliğinin sürdürülebilirliğinin sağlanamaması veya maliyetlerin karşılanamaması.	Platformların sürdürülebilirliğini sağlamak için gelir modeli belirlenmeli ve alternatif finansman kaynakları araştırılmalıdır. Maliyetlerin etkin bir şekilde yönetilmesi için bütçe planlaması yapılmalı ve harcamalar düzenli olarak izlenmelidir. Mali kaynakların çeşitlendirilmesi ve sponsorluk gibi desteklerin sağlanması için işbirlikleri ve ortaklıklar geliştirilmelidir.

H 5.3: Sektörel Organizasyonlar ve Kümelenmeyi Desteklemek

Risk	Kontrol Faaliyeti
Sektörel organizasyonlara ve kümelenmelere yeterli katılımın sağlanamaması.	Sektörel organizasyonlar ve kümelenmelerin potansiyel faydaları ve katılımın önemi konusunda girişimcilere bilgilendirme ve eğitim programları düzenlenmelidir. Katılımı teşvik etmek için sektördeki öncü işletmelerin ve başarılı girişimcilerin deneyimlerinden yararlanarak rol model olmaları sağlanmalıdır. Sektörel organizasyonlar ve kümelenmeler, girişimcilere somut faydalar sunarak, örneğin pazarlama, satış ve işbirliği fırsatları gibi, katılımı teşvik edebilir.
Farklı işletmeler arasında rekabetçi ortamların oluşması.	Rekabetin olumlu etkilerinden faydalanmak için işletmeler arasında işbirliği ve ortak projelerin teşvik edilmesi gerekmektedir. Rekabetçi ortamların olumsuz etkilerini azaltmak için sektörel organizasyonlar ve kümelenmeler arasında işbirliği ve koordinasyon sağlanmalıdır. Rekabetçi bir ortamın yarattığı zorlukları aşmak için işletmelere rekabet avantajı sağlayacak eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulmalıdır.
Sektörel organizasyonların ve kümelenmelerin sürdürülebilirliğinin	Sektörel organizasyonlar ve kümelenmelerin finansal sürdürülebilirliğini sağlamak için gelir çeşitliliği sağlanmalı ve alternatif finansman kaynakları araştırılmalıdır.

sağlanamaması veya kaynak eksikliği.

Kaynak eksikliğini gidermek için kamu kurumları, özel sektör ve uluslararası kuruluşlar gibi potansiyel finansörlerle işbirliği yapılmalıdır.
Sektörel organizasyonlar ve kümelenmelerin verimliliğini artırmak için kaynak kullanımı ve harcamalar düzenli olarak izlenmeli ve değerlendirilmelidir.

H 5.4: Uluslararası İşbirliği ve Ağ Oluşturma Çalışmalarını Desteklemek

Risk

Kontrol Faaliyeti

Yeterli kaynak ve destek bulunamaması nedeniyle uluslararası işbirliği faaliyetlerinin sınırlı kalması.

Uluslararası işbirliği faaliyetlerine kaynak sağlamak için ulusal ve uluslararası fon kaynakları araştırılmalı ve başvurular yapılmalıdır. İşbirliği yapılacak kurumlar ve kuruluşlarla uzun vadeli işbirliği anlaşmaları yaparak mali destek ve kaynak paylaşımı sağlanabilir. İşbirliği faaliyetlerine sponsorluk alma, bağış toplama ve ortak projeler geliştirme gibi alternatif finansman kaynakları araştırılmalıdır.

Kültürel ve dil farklılıklarının işbirliği sürecini zorlaştırması.

Kültürel ve dil farklılıklarını azaltmak için işbirliği yapılacak ülkelerin kültürlerini ve dillerini öğrenmek için eğitim programları düzenlenmelidir.
Kültürel farklılıkları anlamak ve uyum sağlamak için uluslararası işbirliği ekibinde kültürel çeşitliliği teşvik eden politikalar ve programlar oluşturulmalıdır.
İşbirliği sürecinde dil engellerini aşmak için tercümanlık hizmetleri veya dil eğitim programları sunulabilir.

Uluslararası pazarlara erişimin sınırlı olması ve yerel girişimcilerin uluslararası rekabet gücünün düşük olması.

Uluslararası pazarlara erişimi artırmak için uluslararası ticaret fuarlarına katılım ve ihracat destek programları gibi faaliyetler düzenlenmelidir.
Yerel girişimcilerin uluslararası rekabet gücünü artırmak için uluslararası iş yapma konusunda eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulmalıdır.
Uluslararası işbirliği ağları ve ortaklık fırsatları oluşturarak yerel girişimcilerin uluslararası pazarlara daha kolay erişim sağlamaları teşvik edilmelidir.

H 6.1: Yerel, Ulusal ve Uluslararası Platformlarda Tanıtım Faaliyetleri Yürütmek

Risk

Kontrol Faaliyeti

Yetersiz bütçe ve kaynak

Bütçe ve kaynak planlaması yapılmalı ve gereksinimler doğrultusunda bütçe tahsis edilmelidir.
Sponsorluk anlaşmaları, bağış toplama kampanyaları veya ortaklık programları gibi alternatif finansman kaynakları araştırılmalıdır.
Etkinlikler için düşük maliyetli veya ücretsiz kaynaklar kullanılabilir, örneğin dijital platformlar veya topluluk mekanları.

Düşük katılım oranları veya etkileşimler	Etkinliklerin duyurusu ve tanıtımı için etkili pazarlama ve iletişim stratejileri uygulanmalıdır. Hedef kitleye ulaşmak için sosyal medya, e-posta pazarlaması, afişler, broşürler gibi çeşitli kanallar kullanılmalıdır. Etkinlik içeriği ve formatı, hedef kitleye uygun şekilde tasarlanmalı ve çekici hale getirilmelidir.
Beklenmedik olaylar ve krizlerin etkinlikleri etkilemesi	Risklerin önceden belirlenmeli ve kriz yönetimi planları hazırlanmalıdır.. Alternatif iletişim kanalları ve çevrimiçi etkinlik formatları planlanarak, etkinliklerin çevrimiçi olarak devam ettirilebilmesi sağlanmalıdır. Güvenilir ve hızlı iletişim kanalları kullanılarak katılımcılara anlık bilgilendirme yapılmalı ve gerekli önlemler alınmalıdır.
H 6.2: Girişimci Dostu Kent İmajı Oluşturmak	
Risk	Kontrol Faaliyeti
Yetersiz kaynak ve bütçe	Alternatif finansman kaynakları araştırılmalı ve sponsorluk anlaşmaları veya bağış toplama kampanyaları gibi yöntemlerle ek kaynaklar sağlanmalıdır. Bütçe planlaması yapılırken öncelikler belirlenmeli ve en verimli şekilde kullanılmalıdır. Maliyetleri azaltmak için etkinlikler için ücretsiz veya düşük maliyetli kaynaklar kullanılabilir.
Hedef kitleye ulaşmada zorluklar ve iletişim engelleri	Etkinliklerin duyurusu ve tanıtımı için etkili iletişim stratejileri geliştirilmeli ve çeşitli iletişim kanalları kullanılmalıdır. Hedef kitleye ulaşmada zorlanılan bölgeler veya gruplar belirlenmeli ve özel iletişim stratejileri uygulanmalıdır.
Mevcut politika ve düzenlemelerin değiştirilmesi konusunda direnç	Politika ve düzenlemelerle ilgili girişimlerde bulunurken paydaşlarla etkili iletişim kurulmalı ve onların endişeleri ve önerileri dikkate alınmalıdır. Politika değişiklikleri için güçlü bir argüman oluşturulmalı ve politika yapımcılarına etkin bir şekilde sunulmalıdır.
Etkinliklerin düşük katılımı veya ilginin az olması	Etkinliklerin içeriği ve formatı hedef kitleye uygun hale getirilmeli ve çekici olacak şekilde tasarlanmalıdır. Etkinliklerin duyurusu ve tanıtımı için etkili pazarlama stratejileri uygulanmalı ve katılımcıların ilgisini çekecek yöntemler kullanılmalıdır.

BÖLÜM 5

İZLEME VE DEĞERLENDİRME

- ÖNERİLER

BÖLÜM 5

İZLEME VE DEĞERLENDİRME SÜRECİNE İLİŞKİN ÖNERİLER

2024-2028 Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı ortaya konulan amaç ve hedeflere göre kaydedilen ilerlemeyi takip etmek amacıyla periyodik ve sistematik olarak nicel ve nitel veriler hizmet birimlerinden toplanarak analiz edilmelidir. Performans göstergeleri aracılığıyla amaç ve hedeflerin gerçekleşme sonuçları altı aylık ve/veya yıllık zaman sıklığında izlenerek, sonuçlar yöneticilerin değerlendirmesine sunulmak üzere raporlanmalıdır. İzleme ve değerlendirme faaliyetleri ile stratejik planın belirlenen takvime göre uygulanması temin edilmeli, oluşan yeni koşullara göre güncellemeler yapılabilmesi ve süreç içerisinde ortaya çıkan sorunlarla ilgili önlemler alınabilmelidir.

2024-2028 Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı'nın izleme ve değerlendirilmesi Mersin Valiliğı gibi üst bir makamın veya bir yerel yönetimin alt birimlerinin koordinasyonunda yürütülmelidir. Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı'nda belirlenen performans göstergelerinin gerçekleşme değerleri, altı aylık dönemler halinde sorumlu birimler tarafından tespit edilerek koordinasyon birimine iletilmelidir. İlgili döneme ilişkin raporların hazırlanmasıyla birlikte ilgili birimlerin (Üniversite, diğerk kamu kurum ve kuruluşları, STK'lar, vb.) yöneticilerinin katılımıyla altı aylık dönemlerde izleme ve yıllık dönemlerde ise değerlendirme toplantıları yapılmalıdır. Bu toplantılarda, devam eden ya da tamamlanmış faaliyetlerin amaç ve hedeflere ulaşmayı ne ölçüde sağladığı ve karar alma sürecine ne ölçüde katkıda bulunduğı belirlenmelidir. Böylece, Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı'nda yer alan amaç, hedef ve performans göstergelerinin ilgililik, etkililik, etkinlik ve sürdürülebilirliğı analiz edilebilecektir. Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı uygulaması kapsamında izleme raporu, her yılın ilk altı aylık dönemi için Temmuz ayının sonuna kadar, Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı değerlendirme raporu ise; ilgili dönemi takip eden Şubat ayının sonuna kadar hazırlanmalıdır. Plan dönemi sonunda ise Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı gerçekleşme raporu hazırlanmalıdır. Mersin Girişimcilik Ekosistemi Stratejisi ve Eylem Planı değerlendirme raporları, bir sonraki dönem hazırlık çalışmalarında dikkate alınmalıdır.